

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

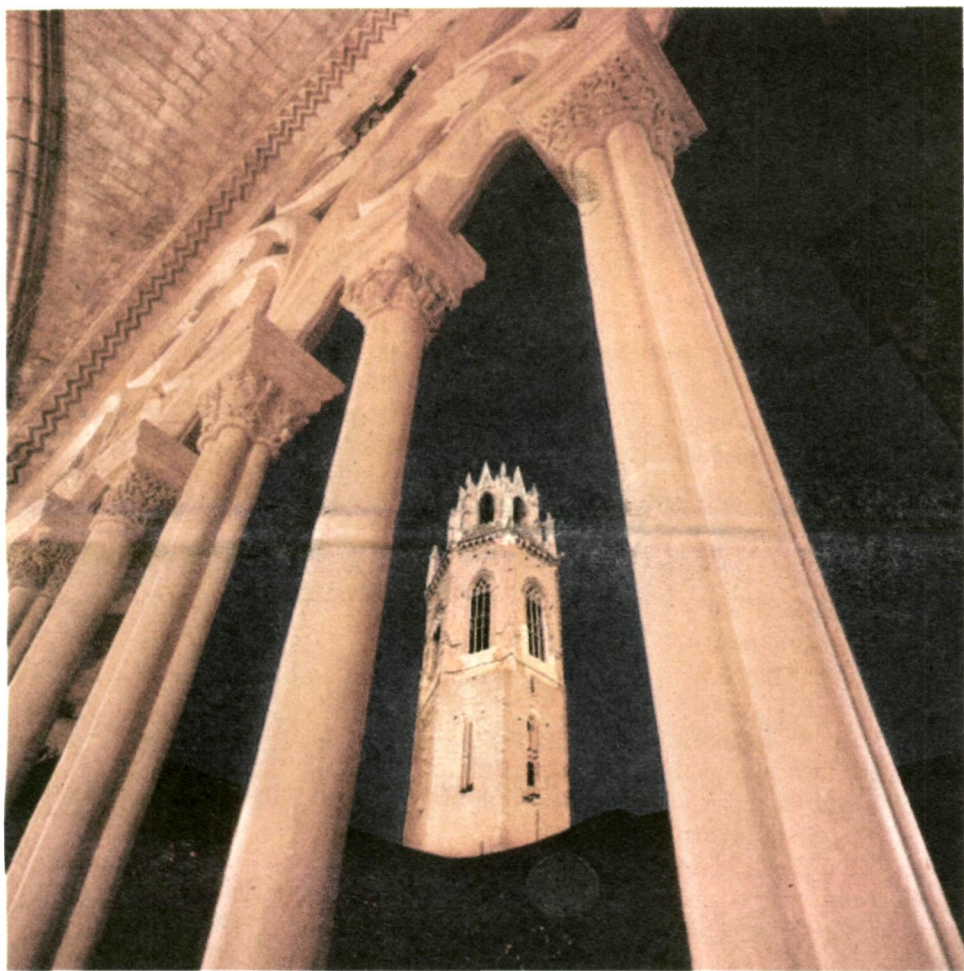
«L'amor és una planta de primavera
que tot ho perfuma amb la seva esperança,
fins i tot les runes per on s'enfila»
Gustave Flaubert

Any XXVIII • Núm. 1.458 • 2 €

30 • agost • 2007

La Seu Vella ha estat escollida una de les
set meravelles de Catalunya

L'antiga catedral dels lleidatans

Aquest estiu la Seu Vella de Lleida ha estat escollida en votació popular com una de les set meravelles de Catalunya en representació de les comarques de Ponent. El que va ser l'antiga i esplendorosa catedral romànico-gòtica dels lleidatans va ser dessacralitzada i convertida en caserna per Felip V ara fa exactament 300 anys, el 1707, però això no ha estat cap entrebanc

perquè continuï sent l'edifici més emblemàtic i estimat de la ciutat. Lleida no es pot explicar sense la inconfusible i peculiar silueta de la Seu retallada a l'horitzó, una mostra excel·lent de l'arquitectura religiosa del segle XIII, a cavall de dos estils (romànic i gòtic) i que ha sobreviscut tots els contratemps de la història.

Pàg. 3 i 4

Solidaritat cristiana amb el Perú

Encara tenim a la retina les terribles imatges de desolació que va deixar el terratrèmol que va sacsejar el Perú el 15 d'agost passat. Aquestes imatges han provocat una onada de solidaritat provinent d'arreu del món. L'Església catòlica, amb Benet XVI al capdavant, s'ha mobilitzat per ajudar les víctimes del sisme a recuperar la seva vida com més aviat millor. Entitats com Càritas o Mans

Unides canalitzen l'ajuda que continua arribant a les zones afectades. El secretari general de Càritas espanyola ha recordat que quan marxin les càmeres de televisió, els peruans conti-

nuaran necessitant suport, per la qual cosa ha fet una crida a col·laborar generosament per reconstruir el que el terratrèmol va assolir.

Pàg. 2 i 7

Santa Maria de Vallbona celebra 850 anys d'història

El monestir de Santa Maria de Vallbona, el més important de la branca femenina cistercenca a Catalunya, compleix 850 anys d'història aquest any 2007. Els actes de commemoració es van iniciar el 21 de juny passat amb una missa al monestir i es clausuraran el 20 d'agost del 2008. L'acte principal tindrà lloc el pro-

per 15 de setembre i inclourà la presentació d'un disc especial. De dimensions reduïdes i dotat d'una bellesa singular, Santa Maria de Vallbona és l'exponent més clar de la importància de la dona en l'època medieval i un monument de referència a la coneguda Ruta del Cister.

Pàg. 19

Restauració de la carretera d'accés a Montserrat

El Patronat de la Muntanya de Montserrat ha dut a terme 92 actuacions en el primer semestre del 2007. Entre aquestes, cal destacar els recents treballs de restauració de la zona afectada per l'esllavissada del 2 de gener passat a la paret dels Degotalls. D'aquesta manera, la carretera d'accés al santuari ha quedat senyalitzada, pintada i asfaltada, i amb les mesures de protecció recomanades per l'Institut Geològic de Catalunya.

Pàg. 26

Dominiques a l'Iraq

queda a Bagdad: l'Hospital de Sant Rafael. L'ONG Compromesos amb el Món col·labora enviant medicines i maquinària al centre hospitalari i demana que no oblidem la població iraquiana.

La violència a l'Iraq sembla que no té fi. Cada dia ens llevem amb noves notícies d'atemptats. Malgrat aquesta crua realitat hi ha qui està disposat a no perdre l'esperança i a plantar cara a la irracionalitat de les bombes. Són les Dominiques de la Presentació que, al barri de Karrada, mantenen en peu un dels pocs hospitals que

Pàg. 16 i 17

Editorial

Terratrèmol al Perú

Aquest final d'estiu ha estat dur quant a desastres naturals; el cicló Dean, el sisme a les illes Salomó o, sobretot, el terratrèmol al Perú són alguns exemples d'aquesta natura que es revela i que ocasiona grans desastres materials i humans.

Les imatges que ens han arribat del Perú, especialment de la població de Pisco, ens acosten al drama humà que provoca un terratrèmol, sobretot quan aquests desastres naturals s'encruelen en països pobres, amb poca capacitat de prevenció i de reacció immediata. És cert que la solidaritat internacional s'ha mogut ràpidament, però el terratrèmol ja ha fet molt de mal, i malgrat les mesures governamentals i del suport de diverses organitzacions estrangeres i de l'ajuda econòmica i logística d'estats solidaris, no s'ha pogut evitar la presència de cadàvers als carrers, la falta d'aigua potable o l'acumulació de residus fecals, tot això sense comptar amb el pillatge que practiquen les persones desesperades o les que busquen aprofitar-se de la situació.

Els terratrèmols no respecten ningú, no són selectius ni fan distincions, arrassen tot el que es troben al seu pas. De fet, fins i tot l'església de Pisco va ser devastada mentre s'estava celebrant la missa i molts dels feligresos van perdre la vida al temple; quelcom diferent expliquen a la població d'Ica, on afirmen que la imatge del Senyor de Luren va quedar intacta després del terratrèmol que va destruir la seva església. Però miracles a banda, milers de peruans estan vivint un veritable malson, veient destruïdes les seves cases, morts molts dels seus éssers estimats i, per rematar-ho, han de dormir al carrer, enmig d'un fred hivern i amb importants problemes de seguretat ciutadana.

Com sempre, Càritas i moltes altres institucions de l'Església es van moure ràpidament per ajudar els damnificats. Concretament, Càritas Espanyola va enviar immediatament cent mil euros per atendre les víctimes, i així moltes altres entitats catòliques d'arreu del món.

Des d'aquí ens mirem la situació amb sincera tristesa, i en molts casos amb generositat, ja que és important el nombre de persones que han buscat diverses formes de col·laborar amb les víctimes del terratrèmol. Però malgrat la solidaritat i la sensibilitat envers els que pateixen, aquest drama, com tants d'altres, ens cau lluny. Fa pocs dies es produïa a Espanya un terratrèmol de baixa intensitat i apareixia en totes les notícies, s'entrevistava contínuament persones que afirmaven que havien vist moure's els objectes de casa seva, això i poc més. No estem acostumats a viure aquest tipus de desgràcies naturals i d'això n'hem de donar gràcies contínuament a Déu, perquè normalment aquest tipus de catàstrofes només les veiem per la televisió.

Nosaltres seguim amb les nostres petites «catàstrofes», ocasionades pels talls de llum, els problemes de tot tipus en els transports públics, als aeroports i les sorollades en les festes dels barris que no deixen dormir els veïns. Evidentment que hem de reclamar als nostres governs i a les entitats privades que compleixin amb les seves obligacions i que tractin els ciutadans com es mereixen, però que lluny queden aquestes «catàstrofes» nostres de les que estan vivint al Perú i en altres països pobres del nostre planeta.

Veient les imatges que ens arriben de terres peruanes i d'altres llocs maltractats per la natura, hem de sentir-nos privilegiats, perquè tenim la sort de viure amb certa tranquil·litat i sobretot amb bastantes comoditats. Però terratrèmols com aquest han d'accentuar el nostre costat més humà, més solidari i cristià. Els que pateixen són els nostres germans necessitats, i envers ells hem de tenir quelcom més que una compassió televisiva. El nostre món està mal repartit en tots els sentits, i això no és culpa de la divina providència, sinó de la injusta distribució dels béns materials que hem fet els homes. Per això els cristians hem de treballar de forma generosa i solidària per un món més just on hi hagi menys desigualtats, on no sempre els toqui patir i morir als mateixos.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Carles Sánchez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Antoni Mirabet i Cristina Orduña, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors externs: Pilarín Bayés, Joan Carrera; Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catcrist.com (Redacció)

a/e: administracio@catcrist.com (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catcrist.com (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Eduard Masllorens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 100,94 €

Gibraltar i Portugal: 104,75 €

Resta d'Europa: 169,86 €

Amèrica i Àfrica: 202,57 €

Àsia i Oceania: 270,37 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«L'amor és una planta de primavera que tot ho perfuma amb la seva esperança, fins i tot les runes per on s'enfila»

(Gustave Flaubert. Novel·lista francès. 1821-1880)

L'amor a la natura, als éssers humans de qualsevol condició i, en definitiva, a la «vida» en les seves manifestacions més variades no només ens magnifica personalment i eixampla la nostra creativitat, que és font de satisfacció, sinó que també modifica positivament el nostre entorn. Sembla optimisme i alegria allà on es recollia tristor i abatiment, i sobretot, la persona amorosa i bondadosa per natura «infon esperança

en els cors desesperats i en les ments turmentades». A això es refereix Flaubert quan diu que l'amor ho perfuma tot amb la seva esperança, «fins i tot les runes per on s'enfila». En relació amb aquest aspecte diu el naturalista alemany Christian G. Ehrenberg (1795-1876): «L'amistat és sublim, perquè hi resplendeix la força de la humanitat. L'amor és bell, perquè s'hi transfigura la pau de la humanitat.»

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

La joia catedralícia de Ponent

■ L'antiga catedral lleidatana és una mostra única de transició del romànic al gòtic

Aquest estiu la Seu Vella de Lleida ha estat escollida en votació popular com una de les set meravelles de Catalunya en representació de les comarques de Ponent. El que va ser l'antiga i

esplendorosa catedral romànico-gòtica dels lleidatans va ser dessacralitzada i convertida en caserna per Felip V ara fa exactament 300 anys, el 1707, però això no ha estat cap entrebanc

perquè continuï sent l'edifici més emblemàtic i estimat de la ciutat. Lleida no es pot explicar sense la inconfusible i peculiar silueta de la Seu retallada a l'horitzó.

De mesquita a catedral

L'any 1149 la Lleida islàmica es rendia a les tropes cristianes dels comtes Ramon Berenguer IV de Barcelona i Ermengol VI d'Urgell. Immediatament després de la conquesta el bisbe de Roda d'Isàvena, Guillem Pere de Ravidats, es va instal·lar a la ciutat per restaurar-hi la seu del nou bisbat de Lleida, que ja havia existit en època visigòtica.

El primer que calia fer era trobar espais adequats per celebrar-hi actes litúrgics, sobretot pensant en els nombrosos colons cristians que en pocs anys van abandonar el Pirineu català i aragonès per instal·lar-se a la ciutat. Abans no s'acabessin de construir les noves esglésies, es va decidir aprofitar les nombroses mesquites que hi havia a tot Lleida, i lògicament es va triar i consagrar la més important de totes, situada al turó més alt de la ciutat, perquè fes funcions de catedral. D'aquesta manera la història feia un gir curiós, ja que aquest mateix espai havia estat ocupat fins a la construcció de la mesquita per una catedral visigòtica.

L'aprofitament de la mesquita com a catedral va durar una cinquantena d'anys, fins que a la darrereria del segle XII el bisbat va decidir aixecar al mateix emplaçament un temple adequat per al culte cristià i per a la cada cop més nombrosa població de Lleida. Les obres, però, ja van començar al segle XIII, concretament l'any 1203, sota la direcció de l'arquitecte Pere de Coma. La construcció de la Seu es va desenvolupar relativament ràpid comparada amb altres catedrals, ja que abans d'acabar la centúria, concretament el 31 d'octubre de l'any 1278, el bisbe Guillem de Montcada consagrava el nou temple.

La nova catedral, una harmònica construcció de grans dimensions, ja estava enllestida, però encara hi faltaven el claustre i el campanar, que li donen la silueta avui tan coneguda. El claustre gòtic, que està considerat el més gran d'Europa, va ser acabat al segle XIV i es va aixecar adossat a la façana principal, tret realment insòlit. Per la seva banda l'imponent i robust campanar es va coronar a mitjan segle XV. Durant aquests segles l'interior de la catedral es va anar enriquint amb altars, imatges, tapissos, pintures, vidrieres i rics ornaments litúrgics que concordessin amb

Vista general.

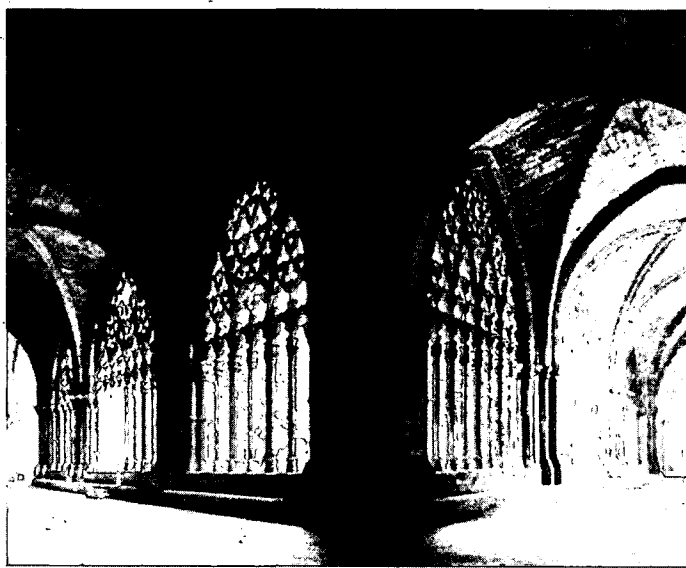
Interior de la Seu.

la monumentalitat de l'edifici. Al mateix temps, les famílies més influents de Lleida competien per fer-se construir capelles privades i rics sepulcres per tot l'interior de la nau i més tard també al claustre.

Després de l'època gòtica, un cop finalitzats el claustre i el campanar, ja no va caldre fer obres de gran envergadura i la febre de les capelles familiars també va

sistència a les tropes invasores, va suposar un autèntic trasbals per a tota la ciutat.

Felip V va castigar la capital del Segre fent derruir tot el barri medieval, que es trobava al voltant de la Seu, i que acollia els palaus gòtics de la majoria de les famílies benestants de Lleida. Un cop vençuda la classe dirigent, el monarca va dessacralitzar la gran catedral i la va convertir en caserna militar per aprofitar-ne la posició estratègica. Les conseqüències d'aquesta decisió van ser nefastes: tots els elements litúrgics de l'interior de la Seu, en el millor dels casos, van anar a parar a altres esglésies, però la majoria van ser saquejats, malmesos o destruïts. Els mausoleus i les nombroses capelles familiars també van patir desperfectes importants i moltes imatges van acabar mutilades. L'any 1746 Felip V fins i tot va promulgar un decret per enderrocar la Seu sencera, però ben poc després de prendre aquesta decisió el rei va morir de manera sobtada i l'acció, afortunadament, no es va portar a terme.

El claustre és el més gran d'Europa.

disminuir, de manera que la Seu entra al segle XVIII amb el mateix aspecte solemne adquirit al segle XV.

Desfeta i recuperació

Durant la Guerra dels Segadors (1640-1652) el tossal de la Seu Vella ja s'havia convertit en un lloc estratègic, però la catedral no va patir cap dany important. Les coses, però, van anar d'una manera molt diferent amb la Guerra de Successió. L'any 1707 Felip V va obtenir victòries decisives, com ara la famosa batalla d'Almansa, que li van permetre sotmetre tot Aragó, gran part del País Valencià i la Catalunya de Ponent i del Sud. La caiguda de Lleida, que havia presentat molta re-

Amb la Seu Vella convertida en un fortí destinat a vigilar-los, els lleidatans van haver de construir una Seu nova a la part baixa de la ciutat, i mentre van durar les obres les celebracions litúrgiques es van traslladar a l'església de Sant Llorenç. A més la transformació de l'antiga catedral en una caserna militar la convertiria a partir de llavors en un dels objectius de totes les guerres que va patir Lleida. Així,

l'any 1812, durant la Guerra del Francès, l'explosió del polvorí va derruir per complet una de les capelles i en va afectar una altra greument, i encara durant la Guerra Civil la Seu tampoc es va salvar de l'acció de les bombes.

Tot i això el segle XX va estar marcat en general pel reviscolament de l'antiga catedral dels lleidatans. L'any 1918 va ser declarada monument nacional i el 1926 es va crear el patronat de la Seu Vella. Un dels passos més importants, però, va tenir lloc després de la guerra, quan l'any 1947 l'exèrcit va optar per cedir l'edifici al bisbat de Lleida. S'acabaven així més de dos segles d'ús militar de la catedral.

Conscients del valor històric i arqui-

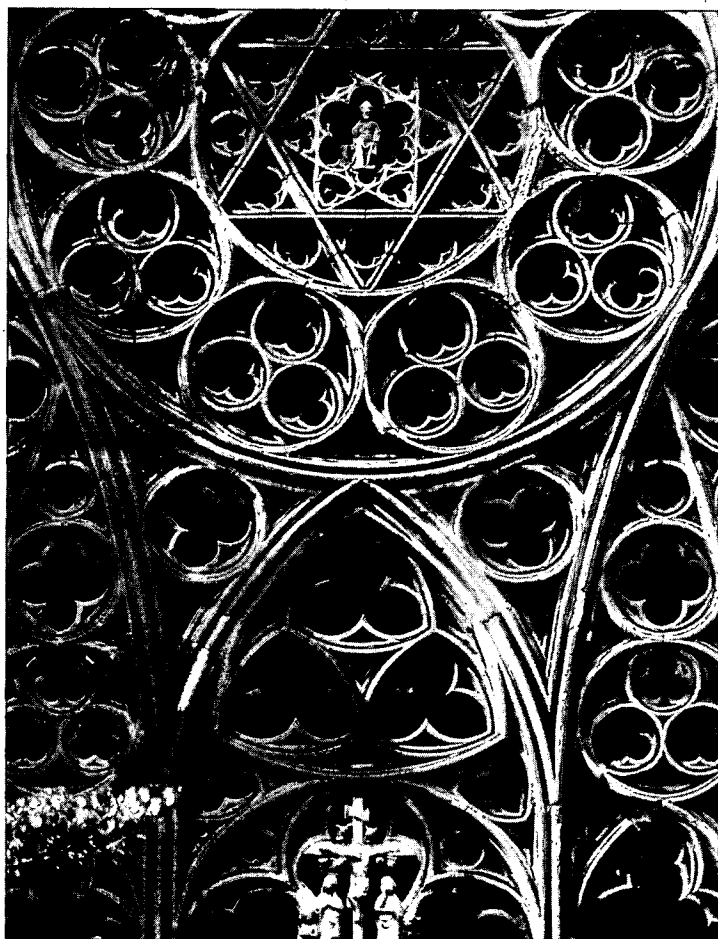
tectònic de la Seu Vella les autoritats de l'època en van iniciar les obres de restauració als anys cinquanta sota la direcció d'Alexandre Ferrant. No obstant això, no és fins al decenni dels setanta que s'acceleren els treballs de restauració de cara a la celebració dels 700 anys de la consagració com a catedral l'any 1978. En aquest darrer impuls decidí per a la dignificació de tot el conjunt, l'associació Amics de la Seu Vella, fundada pocs anys abans, va tenir un paper molt actiu i fonamental, i encara avui continua treballant-hi (vegeu el requadre). Finalment l'any 1981 la Generalitat va passar a ser la titular de la Seu, que en va continuar i culminar la restauració.

Avui la Seu Vella de Lleida, tot i no ser la catedral oficial —paper reservat a la Seu Nova—, molts lleidatans la senten com a tal i ha recuperat la dignitat perduda fa exactament 300 anys.

Entre el romànic i el gòtic

La primera impressió que tenen els visitants de la Seu Vella, a part de les grans dimensions de l'obra, és la gran harmonia de tot el conjunt. Aquest tret, corroborat pels experts, encara és més sorprenent si tenim en compte que entre la primera pedra de l'absis i el coronament del campanar van passar més de 200 anys. I encara és més destacable aquesta homogeneïtat arquitectònica si sabem que el temple en si —sense comptar el claustre i el campanar, clarament gòtics— no és pas d'un estil fàcilment identificable sinó que és una obra de completa transició entre el romànic i el gòtic. Els estudiosos de l'art no es posen d'acord a l'hora de decidir a quin dels dos estils pertany la Seu Vella, si es tracta d'un romànic molt evolucionat o si més aviat és un gòtic amb arcaïsmes, cosa que manifesta la peculiaritat del monument.

Els primers estudis arquitectònics van concloure que l'antiga catedral havia estat pensada com a edifici romànic, que els fonaments i els suports de l'edifici responien del tot a aquest estil, però que finalment, a mesura que passaven els anys, es va decidir cobrir-lo amb la típica volta gòtica apuntada. No obstant això, darrerament els experts han posat molt en dubte aquesta tesi, perquè han comprovat que l'edifici va ser dissenyat ja des de la base per ser cobert amb una volta de creueria.

Detall de la profusa decoració del claustre.

HORARIS DE VISITA A LA SEU VELLA

* De juny a setembre: de 10.00 a 13.30 i de 16.00 a 19.30

* D'octubre a maig: de 10.00 a 13.30 i de 15.00 a 17.30

Per a més informació:
www.turismedelleida.com

L'homogeneïtat de l'edifici no només queda explicada per aquest plantejament uniforme, sinó per les proporcions utilitzades en totes les parts de la construcció. Així, tant la llargada de les naus fins al creuer com la seva amplada total fan exactament 100 peus, i la nau central té una alçada de 39 peus, que és pràcticament la mateixa mesura que la seva amplada. Òbviament aquestes coincidències no són pas fruit de l'atzar sinó que van ser dissenyades pels arquitectes per tal de donar aquesta sensació d'harmonia a tota la catedral.

Pel que fa a la decoració escultòrica que ens ha arribat és força interessant la

que trobem a les diferents portes d'accés, sobretot a la de l'Anunciata, a la dels Fillols i a la que dona al claustre. Hi manquen tant els típics timpans romànics com sobretot la representació figurativa de persones o animals, que és substituïda per sanefes i diverses formes geomètriques que es van entrellaçant. L'origen d'aquesta decoració és força discutit, però és molt pròpia de la zona de ponent, cosa que ha portat a batejar-la com a Escola de Lleida. Tot i aquestes peculiaritats, la Seu Vella es pot relacionar perfectament amb altres edificacions religioses amb les quals manté força semblança, com ara el monestir cistercenc de Santes Creus, La Oliva (Navarra), Flaran (Gascunya) i sobretot la catedral de Tarragona, totes del segle XIII.

També són molt interessants les restes de pintures al fresc dels segles XIII i XIV que es conserven al mur del presbiteri i les capelles de Sant Tomàs i de Santa Margarida. Es tracta d'unes obres de gran qualitat, pertanyents al romànic tardà i al primer gòtic, anomenat lineal, no gaire abundant a Catalunya i encara menys sobre paret. Aquestes pintures són tan

Amics de la Seu Vella

L'any 1972 es va crear l'associació Amics de la Seu Vella de Lleida, que volia rellançar el procés de restauració de la catedral, que les autoritats de l'època no tiraven endavant al ritme desitjat. Per poder celebrar com calia el 1978 els 700 anys de la consagració de l'edifici, l'entitat va dur a terme una gran tasca per recollir fons per a la rehabilitació de la Seu i celebrar els actes corresponents.

L'associació ha rebut el reconeixement de diverses institucions públiques, tant de l'Estat, com de la Generalitat, que la va declarar l'any 1982 entitat col·laboradora del Patrimoni Cultural. Els Amics de la Seu Vella de Lleida també van ser els artífexs de l'adquisició d'un orgue del segle XIX i del retorn de les restes mortals del rei Alfons el Magnànim a l'antiga catedral. Actualment l'entitat continua amb la tasca de promoure el coneixement sobre el tresor arquitectònic de la Seu Vella. Per a més informació: Amics de la Seu Vella de Lleida (Tel.: 973 233 621).

sols una relíquia de la decoració pictòrica que devia omplir tots els murs de la Seu fins a la seva conquesta i conversió en quarter militar per part de Felip V.

El claustre i el campanar

El claustre de la Seu Vella, construït en estil gòtic entre els segles XIII i XIV, és insòlit per diverses característiques. A part de ser considerat el més gran d'Europa, no està situat com passa en la majoria de catedrals a un costat de l'edifici, sinó que es troba al que hauria de ser la façana principal. Les raons d'aquesta disposició estranya poden ser diverses, com ara una influència dels grans patis ubicats davant de les mesquites, una reminiscència dels antics atris de les basíliques paleocristianes o simplement la falta d'espai en un turó amb altres construccions importants, com ara el castell de la Suda.

A diferència de la majoria de claustres, que com indica el nom són espais tancats pels quatre costats, el de la Seu Vella té un lateral obert sobre el Segre i la ciutat de Lleida. Aquest privilegiat claustre-balcó destaca encara per la rica ornamentació de totes les grans arcades que donen al jardí central, i que tenen una gran semblança amb el claustre de la catedral de Vic.

Adossat a una de les cantonades del claustre hi ha el conegut campanar, començat al segle XIV i acabat ja al segle següent. Es tracta d'una construcció molt alta, més de 60 metres, i força robusta, gairebé 13 d'ample. Actualment està obert als visitants; que després de pujar ni més ni menys que 238 graons poden gaudir des del capdamunt en dies clars d'una magnífica vista que va des del Pirineu fins al Montsant. Miraculosament algunes de les campanes gòtiques originals han sobreviscut als segles d'abandonament i destrucció a què va ser sotmesa la Seu Vella, i encara avui toquen les hores. Són especialment valuoses la campana dels quarts, anomenada Mònica, bellament decorada, i la de les hores, coneguda com a Silvestra, i que destaca pel seu diàmetre de dos metres.

La Seu Vella de Lleida és una mostra excel·lent de l'arquitectura religiosa del segle XIII, a cavall de dos estils i que ha sobreviscut a tots els contratemps de la història.

Reportatge: Eduard Brufau

L'Escola de Lleida

S'anomena Escola de Lleida un estil de decoració de portals molt abundant en les esglésies de les comarques de Ponent del segle XIII. Aquesta escola es caracteritza per situar les portes en un cos lleugerament avançat respecte el mur, per no fer servir timpà, per prescindir de qualsevol figura humana, animal o fins i tot vegetal, i per una profusió de sanefes i tires que s'entrellacen formant unes composicions regulars. Els experts han intentat explicar aquestes característiques per influències tant nòrdiques, concretament de Normandia, com islàmiques o també de l'austeritat cistercenca. No s'ha arribat a cap conclusió clara, però en tot cas aquest estil decoratiu sembla un producte propi d'aquesta zona, fruit d'una assimilació de diferents elements foranis.

Troblem exemples de portes decorades a la manera de l'Escola de Lleida —a part de les comarques de Ponent— a zones de l'Aragó i punts de les Terres de l'Ebre i del País Valencià. Les més destacades són les d'Agramunt (segurament la promotora d'aquest estil), Cubells, Verdú, Vilagrassa, Gandesa, San Miguel de Foces i Santa Maria de Salas (a Osca) i a la porta del Palau de la Catedral de València.

La Porta de l'Anunciata, exemple de l'Escola de Lleida.

Vaticà

església en el món

El Papa crida a descobrir la grandesa de la pròpia vida

■ Dedicar una nova catequesi a sant Gregori Nazianzè

CIUTAT DEL VATICÀ.— Durant l'audiència general del dimecres 22 d'agost a l'aula Pau VI, on va abordar novament la figura de Gregori Nazianzè, Benet XVI va assenyalar que és tasca del cristià descobrir la grandesa de la pròpia vida.

El Pontífex va assenyalar el desig de «completar aquest retrat d'un gran mestre» recollint-ne «els ensenyaments», i va destacar que «va posar al servei de Déu i de l'Església el seu talent d'escriptor i d'orador».

El Pontífex va recordar que aquest Pare de l'Església, d'ànima serena, «va mirar sempre de fer l'obra de la pau en l'Església del seu temps, lacerada per discòrdies i heretgies. Amb audàcia evangèlica es va esforçar per superar la seva timidesa i proclamar la veritat de la fe». «Gregori —va prosseguir— va fer resplendir la llum de la Trinitat, defensant la fe proclamada al Concili de Nicea: un sol Déu en tres persones iguals i diferents: Pare, Fill i Esperit Sant.» Benet XVI va recordar també que sant Gregori «va posar en gran relleu la plena humanitat de

El Papa, saludant els presents a l'aula Pau VI.

Crist: per tal de redimir l'home en la seva totalitat de cos, d'ànima i d'esperit, Crist va assumir tots els components de la naturalesa humana; si no hagués estat així, l'home no hauria estat salvat».

«Contra l'heretgia d'Apol·linar, que sostenia que Jesucrist no havia assumit una ànima racional, Gregori enfronta el problema a la llum del misteri de la salvació: «Allò que no ha estat assumit, no ha estat guarit», va dir el Papa, i va agregar que «era justament el nostre intel·lecte, la nostra raó, la que tenia necessitat de la relació, de l'encontre amb Déu en Crist. Fent-se home, Crist ens ha donat la possibilitat de convertir-nos com Ell». Per tant, «Maria, que li ha donat la naturalesa humana a Crist, és veritable Mare de Déu, i amb vistes a la seva altíssima missió ha

estat «pre-purificada» (gairebé un preludi llunyà del dogma de la Immaculada Concepció). Maria és proposada com a model als cristians, sobretot a les verges, i com a socors per ser invocat en la necessitat».

Benet XVI va destacar que sant Gregori ens recorda que, com a persones humanes, hem de ser solidaris els uns amb els altres i que «hem d'imitar la bondat i l'amor de Déu». «Gregori ens ensenya sobretot la importància i la necessitat de la pregària... en la pregària hem de dirigir el nostre cor a Déu, per presentar-nos a Ell com a ofrena que ha de ser purificada i transformada. En la pregària nosaltres ho veiem tot a la llum de Crist, deixem caure les nostres màscares i ens submergim en la veritat i en l'escolta de Déu, alimentant el foc de l'amor.»

Sant Gregori, va concloure el Papa, «ha sentit la necessitat d'acostar-nos a Déu per superar el cansament del propi jo. Ha experimentat la valentia de l'ànima, la vivacitat d'un esperit sensible i la inestabilitat de la felicitat efímera. Per a ell, en el drama d'una vida en què pesava la consciència de la pròpia debilitat i de la pròpia misèria, l'experiència de l'amor de Déu ha estat sempre prioritària. Tens una tasca, oh ànima!, ens diu Gregori també a nosaltres, la tasca de trobar la llum veritable, de trobar la veritable grandesa de la teva vida. I la teva vida és trobar-te amb Déu, que té set de la nostra set».

En concloure l'audiència general, el Bisbe de Roma va recordar que aquell dia l'Església celebrava la festa de santa Maria Reina, instituida per Pius XII, i demanava als joves: «Poseu les vostres vides i cadascun dels vostres projectes sota la protecció materna de qui va lliurar al món el Salvador.» Dirigint-se als malalts, alguns dels quals anaven en cadira de rodes, els va dir: «En espera de la recuperació de la salut, invoqueu-la cada dia per treure les forces necessàries per afrontar amb paciència la prova del patiment.» Finalment, es va adreçar als recent casats, alguns dels quals anaven amb el vestit de boda, per exhortar-los: «Conreeu-li una devoció sincera perquè estigui al vostre costat en la vostra existència quotidiana.» (ACI)

Benet XVI recorda que l'Evangeli és missatge de pau

CASTELGANDOLFO.— Milers de fidels i pelegrins es van dirigir a la residència d'estiu del Papa a Castelgandolfo per resar l'Àngelus dominical amb Benet XVI, que va recordar que la pau de Jesús neix de la lluita contra el mal. El Papa va destacar que «l'evangeli de Crist és missatge de pau per excel·lència». Reflexionant sobre les paraules de Jesús als seus deixebles: «Penseu que he vingut a portar la pau a la terra? No, us ho asseguro, sinó la divisió», el Pontífex va explicar que «la pau que Jesús ha vingut a portar no és sinònim de simple absència de conflictes. Al contrari, la pau de Jesús és fruit d'una lluita constant contra el mal». «La lluita que Jesús està decidit a sostenir no és contra els homes o els poders humans, sinó contra l'enemic de Déu i de l'home: Satanàs. El qui vulgui resistir a aquest enemic restant fidel a Déu i al bé ha d'afrontar necessàriament incomprendiments i de vegades veritables i pròpies persecucions», va agregar el Papa. Va recordar així que «tots els qui pretenen seguir Jesús i fer un compromís amb la veritat han de saber que trobaran oposició i esdevindran signe de divisió entre les persones». Així mateix, va parlar de ser «instrument de pau», que «no és una pau inconsistent i aparent, sinó real, perseguida amb valor i tenacitat en l'esforç quotidià per vèncer el mal amb el bé i pagant en primera persona el preu que això implica». (ACI)

El cardenal Bertone respon a Amnistia Internacional

CIUTAT DEL VATICÀ.— El secretari d'Estat vaticà, el cardenal Tarcisio Bertone, ha precisat que «cal salvar la vida, fins i tot si és fruit de la violència; no la podem eliminar», en comentar la nova política d'Amnistia Internacional per promoure el «dret» de les dones a l'avortament. En una entrevista concedida a Ràdio Vaticana, el purpurat ha indicat que «no podem afegir als homicidis uns altres homicidis, l'assassinat d'altres persones». Cal recordar que els no nascuts «també són persones a l'inici del camí de la vida, són persones, són subjectes humans, amb tota la dignitat d'éssers humans». Per al secretari d'Estat, «cal lluitar contra la violència que afecta les dones» i «lluitar tots plegats per defensar la dignitat de les dones, de qualsevol dona». El cardenal Bertone també ha sortit al pas dels atacs d'alguns sectors que pretenen reduir l'Església a una gran ONG i ha subratllat que «és absurd. N'hi ha prou de veure la història de l'Església, la identitat original de l'Església, l'espessor institucional de l'Església com a subjecte de dret internacional i n'hi ha prou de veure els estudis dels grans internacionalistes». «L'Església té una consistència jurídica tal que no pot ser classificada com una simple organització no governamental», ha precisat. (ACI)

AUSTRÀLIA

Els organitzadors de la JMJ busquen 8.000 voluntaris

SYDNEY.— Els organitzadors de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) que es farà a Sydney el juliol del 2008 busquen 8.000 voluntaris. «Necessitem 8.000 joves més grans de 18 anys per ocupar posicions en àrees com l'organització, el control de multituds, servei als visitants, suport lingüístic i traduccions, gestió de personal, acollida, distribució d'aliments, allotjament, producció, comunicacions, litúrgia i evangelització», ha explicat Danny Casey, director executiu de la JMJ 2008. La convocatòria ha estat adreçada a joves australians principalment, però també d'arreu del món. Els voluntaris es podran inscriure per a més d'un servei i per a diversos torns: per a la setmana

Una de les voluntàries de la JMJ.

prèvia a l'esdeveniment, per a la mateixa setmana de la JMJ 2008, per ser voluntaris ocasionals durant uns mesos, o per ser voluntaris de suport des d'ara o si més no durant sis mesos. Als voluntaris se'ls oferirà l'oportunitat de viure la trobada dels joves amb el Papa, a més de l'ajuda per cobrir les despeses de transport públic, alimentació i allotjament. Els interessats a cobrir el lloc poden fer-ho a la secció de la pàgina web que els organitzadors ja han posat a disposició per a aquest propòsit: www.wyd2008.org/volunteer. La JMJ 2008 comptarà amb la presència del Papa i tindrà lloc del 15 al 20 de juliol del 2008. S'hi espera la participació de més de mig milió de joves d'arreu del món. (ACI)

**Ajuda a l'Església. Si pots, viatja amb nosaltres.
Si no, fes-ne difusió**

Del 5 al 16 de setembre

Pelegrinatge pels camins de la Terra Promesa

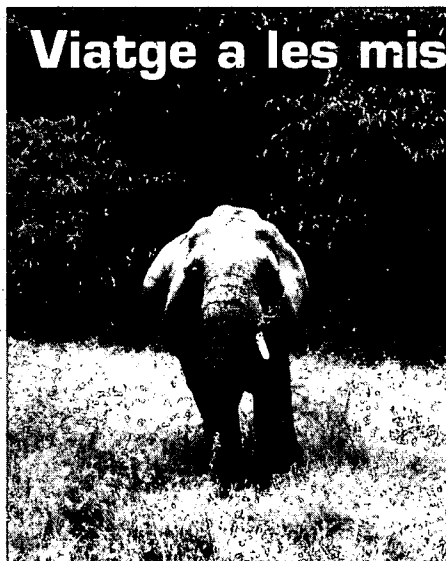

- ✓ El Caire
- ✓ Sinaí
- ✓ Jordània
- ✓ Jerusalem

Del Nil a les fonts
del Jordà per la
ruta de l'Èxode

Del 21 de novembre al 4 de desembre

Viatge a les missions d'Àfrica

**TANZÀNIA
ZANZÍBAR**

Amb safaris
fotogràfics al
Serengeti i
Ngorongoro

PELEGRINATGE DIOCESÀ A ROMA

28 d'octubre del 2007

Beatificació de
Josep Casas Ros, seminarista
i
Fr. Joaquim de Sant Josep Casas Julià,
o.c.d. profés simple
—Josep Casas Julià—
fills d'Ordal i màrtirs per la fe.

INFORMACIÓ:

Parròquia Sant Esteve d'Ordal.
Dies laborables de 6 a 8 de la tarda.
Tel. 938 179 233

INSCRIPCIÓ:

Associació Amics de Catalunya Cristiana
Sra. Carme Soler i Solà

Places limitades

EL SEMINARI CONCILIAR DE BARCELONA

organitza una

PEREGRINACIÓ A ROMA

Amb motiu de la
beatificació del seminarista de Barcelona

JOSEP CASES ROS,

que morí màrtir durant la persecució religiosa
del 1936 i està enterrat a l'Ordal.

Tots aquells que ho desitgin s'hi poden afegir.

Per a més informació, telèfon **93 454 16 00**
(Secretaria del Seminari Conciliar de Barcelona).

Si vols viatjar a
Terra Santa de
manera espiritual,
acollidora i
respectuosa,
fes-ho amb els

AMICS DE
CATALUNYA
CRISTIANA

Pelegrinatges a TERRA SANTA

- ✓ Del 15 al 22 d'octubre de 2007
- ✓ Del 28 de desembre de 2007 al 4 de gener de 2008

Especial solidaritat amb els nostres germans

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

Viajes Magister GC 588

INSCRIPCIÓ I RESERVA

Per tal de garantir una bona organització us preguem que feu la vostra inscripció i reserva de places
abans de la data límit establerta per a cada viatge.

Horari d'atenció: matins de 9.00 h a 14.00 h

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona, Tel. **934 092 700** - Fax **934 092 701**
Correu electrònic: amics@catcrist.com

Perú

L'Església, amb les víctimes del terratrèmol

■ Càritas i Mans Unides fan una crida a la solidaritat

LIMA.— Només conèixer-se la notícia del terrible terratrèmol que va sacsejar la costa central i sud del Perú el 15 d'agost passat, el Papa va animar les «institucions i persones de bona voluntat a ajudar amb caritat i esperit de solidaritat cristiana els damnificats». Al tancament d'aquesta edició, la xifra de morts pujava a 510, els ferits a 1.500 i els damnificats a 80.000.

El 19 d'agost Benet XVI va tornar a recordar les víctimes del terratrèmol. Així, durant l'Àngelus, va anunciar l'enviament de 200.000 dòlars al país americà i l'arribada del cardenal Tarsicio Bertone, secretari d'Estat vaticà, per transmetre la seva proximitat a la població. La veu de Benet XVI va ressonar a Casteltandolfo intentant transmetre tot el seu afecte amb aquestes paraules: «L'Església està amb vosaltres. (...) En aquests dies, el nostre pensament i la nostra pregària es dirigeixen constantment a les poblacions del Perú, colpejades per un terratrèmol devastador.»

Al Perú la commoció per aquesta tragèdia ha estat enorme. Els pastors del poble peruà en ple expressaven també el seu dolor davant dels esdeveniments. En un comunicat emès per la Conferència Episcopal Peruana, els prelats van assegurar «les seves oracions per les ànimes d'aquests éssers estimats. Així mateix, volem ser expressió de solidaritat amb tots els afectats: ferits, ancians y nens». Per als bisbes aquest terratrèmol «ha de ser motiu especial de pregària dirigida a Déu per totes les famílies que pateixen. La solidaritat humana i cristiana ens obliga a fer-nos molt propers a totes les persones afectades per aquesta terrible tragèdia. És un moment de prova, però també de fermesa, esperança, unitat i amor».

La crida dels bisbes i del Papa no ha estat en va. Els primers a respondre a l'emergència van ser els efectius de Cà-

Càritas continua distribuint ajuda humanitària.

Faran falta anys per atenuar el dolor i la por.

ritas Perú, que van posar en marxa una campanya de solidaritat per atendre les víctimes. El més urgent, aconseguir aliments no peribles, mantes i roba d'abric.

Més de 200 voluntaris continuen col·laborant en els punts de proveïment, emmagatzematge i classificació a les zones afectades per organitzar l'ajuda que arri-

ba d'arreu del món. Particulars, empreses, bancs, grans firmes, cadenes de supermercats, mitjans de comunicació... tots han fet seva la desgràcia que afecta milers de peruans i han volgut estar a prop de tots els qui pateixen en aquests moments tan difícils.

Jorge Lafosse, secretari general de Càritas Perú, ha indicat que «la situació més crítica és la que afecta el proveïment d'aigua potable ja que, com que no hi ha subministrament elèctric, les potabilitzadores no funcionen». Alhora que ha destacat les prioritats en la rehabilitació i reconstrucció de la zona, ha agraït l'ajuda oferta per diferents institucions.

Solidaritat internacional

Després de la mobilització de Càritas peruana es va posar en marxa l'engranatge de solidaritat internacional. La resta de Càritas americanes es van abocar amb els seus germans peruans, com van fer les Càritas europees, especialment Càritas espanyola, fruit del seu compromís de col·laboració que des de fa temps manté amb el Perú.

Càritas espanyola va respondre a l'emergència amb un primer enviament de 100.000 euros. «Vull donar les gràcies —afirmava Silverio Agea, secretari general de Càritas espanyola— a totes aquelles persones que confien en el treball de Càritas i als mitjans de comunicació que ens ajuden a difondre'l, però també vull recordar que quan les imatges ja no apareguin en els mitjans, la gent continuarà patint. Amb dos minuts n'hi ha prou per destruir el treball de tota una vida, però calen molts mesos per reconstruir el que s'ha perdut i per atenuar el dolor i la por.»

Mans Unides és una altra de les institucions que han respost a la crida d'ajuda. Aquesta entitat està en permanent contacte amb les seves contraparts al Perú, i està disposada a afrontar totes les sol·licituds que li arribin en una segona etapa de rehabilitació. També assegura que atindrà qualsevol demanda urgent, fins i tot les de projectes que s'hagin vist afectats, ja que la política de Mans Unides és actuar donant suport al desenvolupament sostenible dels pobles. És per aquest motiu que aquesta institució demana la col·laboració de tothom per ajudar els damnificats.

Rosa María Jané Chueca

KENYA

Descartat el suïcidi d'un sacerdot

NAIROBI.— El missioner nord-americà John Anthony Kaiser, religiós de la Societat Missionera de San Josep de Mill Hill, no es va suïcidar, tal com van afirmar tres agents de l'FBI, sinó que va ser assassinat. Així ho ha determinat un tribunal de Nairobi, que va ordenar també l'obertura d'una nova investigació. La jutge Mareen Odero —que presideix la investigació des que es va iniciar fa set anys— ha «rebutjat totalment» la tesi de l'FBI que el missioner s'hagués tret la vida. La causa de la seva mort «és homicidi», tot i que de moment no hi hagi prou elements per individual el culpable. El missioner, molt crític amb el govern, va ser trobat mort el 24 d'agost del 2000 a la vora del camí entre Nairobi i Naivasha.

Les primeres verificacions van portar la policia local a sostenir que es tractava d'un homicidi que els assassins van tractar de fer aparèixer com un suïcidi. Després d'una investigació independent, tres agents de l'FBI havien recolzat la

conclusió que es tractava d'un suïcidi, però mai no es van presentar a testificar a Kenya, tot i haver estat convocats repetidament pel tribunal de Nairobi. La jutge Odero va criticar durament l'FBI per haver formulat la hipòtesi del suïcidi i per haver tirat endavant la investigació de manera tan informal que van arribar a contradir les proves. La nova sentència ha estat emesa després d'un meticulós treball i de l'avaluació de més de cent testimonis. La versió del suïcidi va ser sempre rebutjada per l'Església catòlica de Kenya. Durant més de dues dècades d'activitat a les diòcesis de Kisii i Ngong, el P. Kaiser havia denunciat sovint la violència contra dones i nens, i la corrupció i l'expropiació de terres. Fa pocs mesos la Comissió Nacional dels Drets Humans de Kenya va fer un reconeixement *in memoriam* al P. Kaiser per la seva lluita a favor dels drets humans i de la justícia. (Misna)

MANS UNIDES

Compte «Emergencia Perú»

Banco Santander: 0049 1892 63
2210525 246
Tel. 902 400 707

CÀRITAS

Compte «Terremoto Perú»

«la Caixa»: 2100 0965 51
0200104112
Tel. 902 339 999

Xile

El cardenal Errázuriz explica que no hi va haver «canvi» en el document d'Aparecida

■ Anuncia un congrés que reculli l'experiència de les comunitats de base

SANTIAGO.— En declaracions a la premsa, el cardenal Francisco Javier Errázuriz, arquebisbe de Santiago de Xile i expresident del Consell Episcopal Llatinoamericà (CELAM), ha explicat que no hi ha cap canvi contra la voluntat dels bisbes en el document d'Aparecida, tal com han difós a través dels mitjans alguns grups eclesials.

«El document que li vam portar al Papa el dia 11 de juny és el document d'Aparecida, Conferència que va acabar el 31 de maig passat. Pot ser que tingui algunes correccions, com un punt o una coma, això podria ser; però li vam portar al Papa aquest document evidentment», va assegurar el cardenal. L'expresident del CELAM va assenyalar que l'esdeveniment «és una Conferència que està elaborant orientacions pastorals per al 40% dels catòlics al món. Treballa en comunió amb el Papa, que té la responsabilitat sobre el 100% dels catòlics al món». «Per això —va prosseguir— aquests documents sempre es porten al Sant Pare, ell demana la col·laboració dels diferents dicasteris tècnics que té i pot ser que algú

hagi dit: aquesta frase es pot precisar una mica.»

«El que nosaltres sabem és que la Congregació de la Doctrina de la Fe va dir que no hi havia cap afirmació en el document que estigués en contra del dogma, la moral. Però pot ser que algun dels dicasteris hagi dit: és millor fer servir més aviat aquesta paraula, queda més clar... I contra això estan reclamant.»

El cardenal Errázuriz va parlar del tema que ha irritat «molts grups al Brasil i també a altres països, i és el que fa referència a les comunitats cristianes de base, que va ser un tema molt rellevant i prové

El cardenal Francisco Javier Errázuriz.

de Conferències-Episcopals anteriors». L'arquebisbe de Santiago també va comentar que «farem en el CELAM un gran congrés per poder recollir les millors experiències que hi ha de comunitats cristianes de base, de manera que

això es pugui difondre a tot Llatinoamèrica, en bé d'aquestes comunitats».

«El text definitiu —va afegir— va patir algunes modificacions, però la solució no és canviar un text, la solució es troba en un gran congrés, en un gran diàleg de comunió fraterna on es busquin els millors camins i es recullin les millors experiències de les comunitats cristianes de base.» «L'esperit del document és molt clar, l'experiència que vam viure a Aparecida va ser una experiència meravellosa. L'esperit és molt clar, les grans línies

orientadores són molt clares, es tracta de formulacions que no tenen la importància que se'ls atribueix en aquests moments», va concloure el cardenal. (ACI)

GUATEMALA

Els prelats fan una crida a la participació electoral

GUATEMALA.— En un nou document sobre les eleccions generals —presidencials i municipals— que es faran el proper setembre, els bisbes de Guatemala fan una crida urgent als guatemalencs a superar la temptació de l'abstencionisme i a no votar candidats vinculats al narcotràfic. En el document assenyalen que «constatem amb preocupació el baix entusiasme cívic davant de la diversa oferta electoral que ens ofereixen els partits polítics, i que aquesta no aconsegueix atreure l'electorat».

Els prelats demanen al Tribunal Suprem Electoral que investigui i resolgui «les denúncies que han circulat sobre possibles accions fraudulent», i denuncien

«la deplorable violència i inseguretats que diàriament vivim els guatemalencs». «Són ja massa els candidats a càrrecs locals que han estat assassinats i són també coneguts alguns casos de polítics amenaçats de mort.» El document indica que «abstenir-se seria indiferència i irresponsabilitat social». «El vot a favor de candidats sobre els quals hi ha sospites de vinculació amb el crim i el narcotràfic seria en ella mateixa una acció moralment incorrecta, i constituiria, en el millor dels casos, una gran irresponsabilitat, i en el pitjor, una clara complicitat», adverteixen els bisbes. «Negar-los el vot és important, però donar-los el seria una gran càrrega sobre la consciència del votant», subratllen. (SIC)

MÈXIC

Indemnitzat un bisbe per reparació de dany moral

CIUTAT DE MÈXIC.— Una jutgessa civil a Mèxic ha ordenat al Partit de la Revolució Democràtica (PRD), que recentment va impulsar la legalització de l'avortament a Ciutat de Mèxic, que indemnitzi el bisbe d'Ecatepec, Mons. Onésimo Cepeda, amb el pagament de dos milions de pesos (uns 180 mil dòlars) en concepte de reparació de dany moral. Així es resol el procés iniciat pel prelat en contra del PRD per les crítiques insultants que el partit va llançar contra Mons. Cepeda durant el debat acarnissat produït quan el PRD es va negar a acceptar la derrota a les urnes durant les eleccions presidencials. La sentència ordena al PRD indemnitzar Mons. Cepeda i publicar un extracte de la decisió en dos diaris de circulació nacional i en l'espai de notícies de televisió de Joaquín López Dóriga, atès que va ser aquí on l'any passat el dirigent del partit, Cota Montaña, es va referir al bisbe com a «reaccionari» i «mercader de la religió i la política». Portaveus del partit avortista van arribar a dir que «algú deu estar pagant al bisbe Cepeda perquè parli en contra del PRD». La jutgessa va concloure que el PRD ha de pagar la reparació del dany moral perquè es va demostrar que tenia la intenció «dolosa» d'injuriar públicament Mons. Cepeda. Això no obstant, va considerar que Cota Montaña no n'és el responsable directe, sinó circumstancial, i que per això correspon al partit cobrir la indemnització. (C.C.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 202,57 €** ☐
Àsia i Oceania: 270,37 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

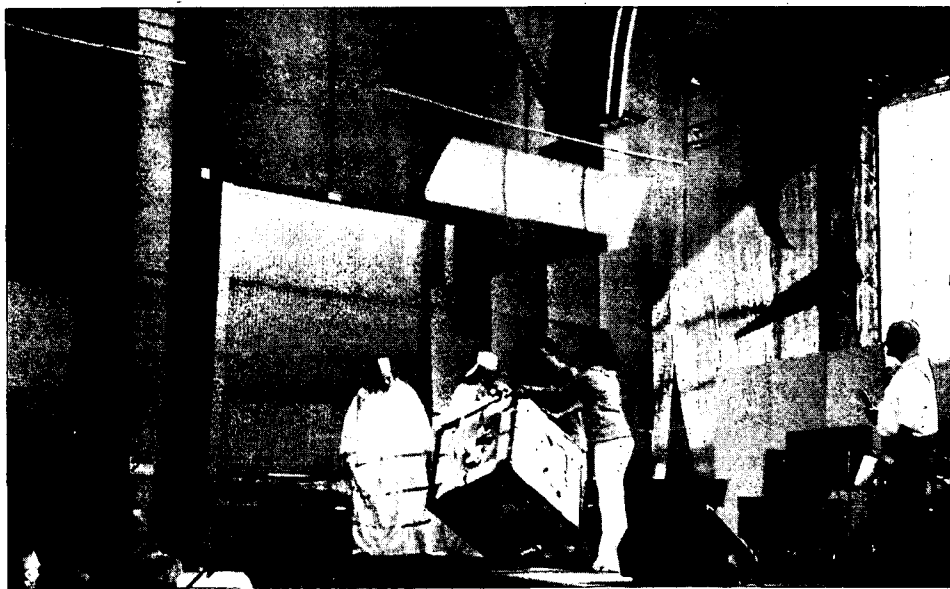
Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Espanya

«Hi ha un altre món i és en aquest...»

■ Més de mil persones participen en la Mariàpolis dels Focolars

L'eslògan per aprofundir i viure cada dia s'obtenia d'un dau gegant amb els diversos punts de l'art d'estimar.

TEROL.— Del 2 al 6 d'agost el **Moviment dels Focolars** va organitzar una nova edició de la **Mariàpolis**. Aquest esdeveniment suposa un espai de convivència on persones de diferents sensibilitats comparteixen un espai comú de treball i vida. Aquesta experiència de «ciutat de Maria» va congrega més de mil persones procedents de tot Espanya.

Durant el descans del programa, la cafeteria està plena de gom a gom de gent buscant un bon cafè i potser alguna pasta... De mentres, el conjunt aprofita el temps per deixar tots els instruments preparats per la segona part del programa del matí; a l'altra banda del palau de congressos, una dona d'uns seixanta anys fa cua per inscriure's a la conferència de política. Un mica més enrere, un grup de nois no saben per què decidir-se, perquè als tallers de trucs de màgia, astrologia i hip hop ja no hi queden places disponibles. El mateix li passa a una religiosa que pensava apuntar-se al taller d'economia... i també està complet. Haurà d'escollir entre el altres 17 tallers pràctics o, potser, alguna de les 10 conferències sobre temes d'actualitat. Una noia jove circula

amb un nadó buscant la sala del bressol i, més enllà, una gran cua espera el seu torn per a la inscripció en les excursions: Albarracín i Cella, Escucha i Montalbán o Rubielos de Mora són algunes de les alternatives per als més viatgers. Altres, amb ganes de descansar, preferiran la ruta del Terol medieval o, simplement, fer una capbussada al pantà de l'Arquillo.

Aquestes imatges constitueixen una «instantània» del clima del que va ser l'experiència de la «Mariàpolis», organitzat anualment per el Moviment dels Focolars i que en aquesta edició va congre-

gar a Terol més de mil persones provinents de tota Espanya, entre el 2 i el 6 d'agost. L'experiència de la **Mariàpolis** o «ciutat de Maria», més que un espai de formació, es defineix com un espai de convivència on persones de diferents conviccions religioses i espirituals, de diverses edats i vocacions, comparteixen un espai comú de treball i vida, fent realitat la llei de l'amor recíproc. Exercitant en cada moment disponible aquest «art d'estimar», les persones no tan sols fan l'exercici de transferir-se de l'Evangeli a la pràctica social quotidiana, sinó que també tenen la possibilitat d'experimentar com l'amor viscut en primera persona, prenent la iniciativa, reconeixent l'altre —encara que sigui diferent de mi o el meu adversari— transforma les relacions, construeix ponts, genera unitat.

Les primeres Mariàpolis van sorgir a Itàlia, on Chiara Lubich —fundadora del Moviment dels Focolars— juntament amb les seves primeres companyes i amb la primera comunitat que va constituir aquest moviment, es traslladaven a les muntanyes per passar junts les vacances. Aquest clima d'unitat i fraternitat es transformava ràpidament en una espècie de «ciutat-laboratori», de convivència fraterna, on totes les persones, nens, joves, adults, famílies, vivien sota una única llei: l'amor recíproc que neix de l'Evangeli.

Aquest any el lema de la Mariàpolis va ser «Hi ha un altre món i és en aquest...», una veritable declaració de principis respecte a com les ciutats i les persones poden ser transformades des d'aquesta lectura de la unitat que neix del reconeixement de la diversitat. En aquest context, i per donar testimoni de la vigència i «missió social» d'aquest missatge de fraternitat, el programa es va obrir també a la ciutat de Terol a través de taules rodones

Panoràmica del Palau d'Exposicions i Congressos de Terol.

d'especialistes en temes de comunicació, economia, educació sexual i política; un concert del conjunt dels joves i un manifest social i polític realitzat per adolescents, el quals, després de treballar en equip, analitzar i somiar una ciutat amb estructures que comuniquin concretament

la unitat, van redactar un document públic que, a més ser llegit al concert, va ser presentat i entregat directament a l'alcalde i al bisbe de Terol.

Pilar Escotorin

Fotos: Manolo Guallart i
María José Delgado

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposen d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

**FUNDACIÓ B. NOSTRA
SENYORA DE FÀTIMA**
Carretera de Vallvidrera a
Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasra
fatima.org

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Barcelona

Els santuaris de les marededéus trobades

A la nostra arxidiòcesi tenim santuaris marians dedicats a imatges de la Mare de Déu que foren trobades en un moment històric determinat. El dia 8 de setembre se celebra la festa de les marededéus trobades. Els santuaris marians no són només vestigis del passat. Tenen molta vida. La gent s'hi aplega, els visita i hi celebra la seva fe i la seva religiositat.

En els santuaris marians, la Mare de Déu està atenta a les peticions dels pelegrins, les acull i hi intercedeix eficaçment. Normalment hi trobem exvots que fan ben manifesta aquesta actitud maternal de Maria envers tots els seus fills.

A les noces de Canà, Maria demanà la intervenció eficaç de Jesús davant el problema d'aquells nous esposos: «No tenen vi.» A Canà de Galilea només hi apareix un aspecte concret de la indigència humana, aparentment petit i de poca importància: mancava el vi

en el festí. Però això té un valor simbòlic. En els santuaris es presenten a Maria altres necessitats materials i espirituals. Maria es posa entre el seu fill i els homes en la realitat de les seves privacions, indigències i sofriments. Es posa al mig, o sigui, fa de mitjancera. Maria intercedeix per nosaltres.

Els santuaris, com a presència d'Església, contribueixen a l'evangelització. Els visiten, també, persones no creients o bé allunyades de l'Església. Per això des dels santuaris cal intensificar tot allò que pot ajudar a fer prendre consciència de la motivació religiosa i evangèlica de les visites.

Com a les noces de Canà, Maria diu a tots els pelegrins i visitants: «Feu tot el que Jesús us digui.» Maria ens porta Jesús i ens porta cap a Ell. La Mare del Crist és present davant els homes com a portaveu de la voluntat del Fill: indicadora d'aquestes exigències que han de complir-se per tal que el poder salvífic del

Messies pugui manifestar-se.

La invitació que Maria ens dirigeix a tots amb les mateixes paraules que digué als qui servien en el banquet a les noces de Canà —«feu tot el que Jesús us digui»— ens condueix a la nostra plena realització humana i cristiana. En aquest sentit, el Concili Vaticà II afirma que Crist revela a l'home la seva plena dignitat humana. Això harmonitza molt bé amb la veritat de la nostra creació. Déu ens ha creat a la seva imatge i semblança.

Convé redescobrir el sentit humà i cristià dels santuaris marians del nostre país per tal de visitar-los per cercar-hi moments de silenci, de reflexió i de pregària, tot això que l'home d'avui no troba fàcilment enmig del ritme estressant de vida que porta.

Els santuaris marians ens parlen a tots de la nostra responsabilitat aquí, enmig de la societat, i de la nostra transcendència allà, al cel.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Ens examinaran de l'amor

Arribem a l'últim apartat de la primera part del Compendi del Catecisme de l'Església catòlica: «La fe en la vida eterna.» Avui sentim a parlar poc dels novíssims, de les acaballes, és a dir, de tot allò que succeirà al final de la nostra vida. Els cristians creiem en la vida perdurable o vida eterna, que és la que començarà immediatament després de la mort. No tindrà fi i per a cadascú serà precedida per un judici particular per part de Crist, jutge dels vius i dels morts, i serà ratificada en el judici final.

Se'n parla poc potser perquè se'n té por, o perquè es prefereix no pensar-hi, ja que la fe en la vida eterna i en el que succeirà després marca el sentit de la vida actual, i molts no estan disposats a canviar la manera de viure per ser coherents amb la fe. Ho deia Joan Pau II fa uns anys en una de les seves catequesis sobre la fe: «El pensament de les realitats últimes ajuda a viure bé les

realitats penúltimes.» Fem una repassada, encara que breu, a aquestes realitats últimes, ja que el nostre veritable destí és la vida que mai no s'acaba, i en tot això ens hi juguem molt.

La mort posa fi a la vida de l'home com a temps obert per a l'acceptació o rebuig de la gràcia divina manifestada en Crist. La nostra fe i les nostres obres mereixeran una retribució immediata, que consisteix en l'accés a la felicitat del cel, immediatament o després d'una adequada purificació, o bé en la condemna eterna a l'infern.

Aquesta realitat del judici no ens costa d'entendre, ja que sembla lògic i plenament humà el desig de retribució i de felicitat que tots portem en nosaltres. A més, també portem impresa l'ansia d'eternitat, de viure, de durar, de deixar feina feta.

El que a vegades costa més de conjuminar és que Déu sigui alhora misericordiós i permeti el càstig de la pena

eterna de l'infern. Pel que fa a aquest tema, ens cal recordar que l'infern existeix —pensem en les moltes vegades que Jesús en parla a l'evangeli—; que és un estat que consisteix en la separació eterna de Déu; i que Déu, encara que vol «que tothom arribi a la conversió» (2Pe 3,9), havent creat l'home lliure i responsable, respecta les seves decisions. Per tant, és l'home mateix qui, amb plena autonomia, s'exclou voluntàriament de la comunió amb Déu si, en el moment de la seva mort, persisteix en el pecat mortal, rebutjant l'amor misericordiós de Déu.

Els cristians no tenim por de res ni de ningú, i menys de Déu, que és un Pare bo; per això ens cal recordar allò de sant Joan de la Creu que ens omple de pau i de confiança: «A la tarda t'examinaran en l'amor.» La fe cristiana no és de pors ni d'esclavatges, sinó d'homes i dones lliures que saben estimar.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.com

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.infoFLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

opinió

Punt de vista

Llucià Pou Sabaté

«Fer» silenci

A nava caminant un nen amb el seu pare, i aquest li pregunta: «A més del cant dels ocells, sents res més?» El nen va respondre: «Sento el soroll d'una carreta.» «Això és —va dir el pare— És una carreta buida.» Va preguntar el nen: «Com saps que és una carreta buida, si encara no la veiem?» Va respondre el pare: «És molt fàcil saber quan una carreta està buida, perquè fa soroll. Com més buida està la carreta, més gran és el soroll que fa.» Quan vègem una persona parlant massa, interrompent la conversa dels altres de manera inoportuna o violenta, presumint del que té, sentint-se prepotent i superior als altres, recordem allò de «com més buida la carreta...».

Tagore, a les seves escoles de l'Índia, deixava els nens escampats pel camp, en llibertat, un quart d'hora al dia per a la contemplació en silenci. «El silenci no és només absència de soroll, sinó també una necessitat positiva de l'esperit, una real conquesta de si... El silenci, en ser un mitjà de perfecció, implica per al seu èxit molt de sacrifici i d'heroicitat. Fer silenci és saber callar, saber escoltar. Podríem dir que l'escoltar-callar és per natura, però que el fet de saber fer-ho implica perfecció.» És necessària una educació en el silenci, que passa per aquesta unitat de raó i d'intel·ligència, conèixer discursiu i intuïtiu, de paraula unida al repòs callat, on els arguments van de la mà de la contemplació. Això és especialment important avui, perquè com deia algú sense el silenci no podem admirar, i sense admiració no podem contemplar, i sense contemplació no podem saber, mor la ciència perquè cessa el pensament.

Aquesta pedagogia del silenci porta a trobar-nos amb nosaltres mateixos, perquè «no podem saber qui som si no ens ho diu el silenci» (Romà Guardini). L'essencial, allò invisible als ulls, és també inaccessible a la nostra oïda. És necessari emmirallar-nos en aquest mirall de la veritat que és el silenci per tal de ser nosaltres mateixos i després poder donar-nos als altres. Si ens tenim a nosaltres matei-

xos podem donar-nos —només podem donar quan ens tenim— perquè, com diu un proverbi budista, «quan "el que té la llum" roman en silenci i pensa el més just, el seu pensament s'escolta a mil milles de distància». Hi ha quelcom misteriós en qui sap «callar» i aprofundir en el seu ésser, llavors «és» veritablement: aquest silenci és creatiu i porta després a una acció eficaç.

«Ningú no parla amb més autoritat que el qui està habituat a callar» (Kempis). Quan no sabem guardar aquest silenci interior petem; ens escampem en un activisme destructor, perdem la nostra millor obra, quan no la deixem adormir-se en el silenci: «La força de la paraula està en proporció directa amb el silenci en què ha estat engendrada... estem pastats de gotes del silenci diví, el silenci de la comunió intratrinitària i aquestes gotes del silenci etern donen al nostre fang una textura molt especial» (A. López Baeza). Aquest trobar-nos en el silenci callat pot conviure amb el soroll exterior i el parlar, perquè no es destrueix l'essència, se segueix conservant el foc. El silenci creador parla dins de l'ànima, allà es reviu com el Verb que es fa paraula... Paraula que parla sempre en l'etern silenci, i en el silenci ha de ser escoltada per l'ànima. Benet XVI deia en la festa del Corpus: «En la vida d'avui, sovint sorollosa i dispersiva, és important més que

mai recuperar la capacitat de silenci interior i de recolliment. L'adoració eucarística permet fer-ho no sols entorn del "jo", sinó més aviat en companyia d'aquest "Tu" ple d'amor que és Jesucrist, "el Déu pròxim a nosaltres".» Aquest silenci és llavors diàleg, ens obre al cosmos i ens uneix al destí de tot el que crea. Silenci d'adoració en el qual veiem com tot és gràcia. El parlar és fluir de l'interior, en una unió coherent —com la de Jesús— de veritat i d'amor: ja no vivim d'èxit, d'imatge social... quan el silenci m'ha dit que Déu m'estima, cap paraula contrària em pot manllevar la pau.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Els italians són el que són

El bon amic sacerdot que viu a Roma m'envia el següent correu: «Els italians són el que són. A la *Pregiera dei fedeli* avui demanaven: "Multipliqueu, Senyor, artistes que ens presentin la bellesa de l'univers i poetes que cantin els sentiments més bells i més profunds. Tots tenim necessitat d'aquestes persones perquè ens facin fugir de l'embrutiment del consumisme".»

És veritat. Els italians són el que són. Un poble que ha tingut grans artistes i poetes de dimensió universal. Persones genials en tots els àmbits de l'art, tant en el camp de les lletres com en el de les més diverses ciències. Hom recorda la grandesa de l'Imperi Romà, la brillantor dels poetes de totes les èpoques, els raigs il·luminadors del renaixement, les nobles construccions de genis de l'arquitectura. Tant la ciutat de Roma com moltíssims indrets de la península itàlica són testimoni de la recerca de la bellesa i de la veritat. Els temps actuals també han suscitat bons artistes.

Els italians són el que són. És cosa certa que aquesta pregària potser no s'acostuma a dir en la majoria de

celebracions de molts temples de la cristiandat. De vegades, la pregària —fins i tot la litúrgica— sol demanar coses que semblen més serioses. Suplicar per l'Església, per la pau del món, pels pobres i necessitats, per la mateixa assemblea litúrgica... pot ocupar-nos. Més, ens ha d'ocupar. Perquè cap de les dimensions que he enumerat no pot faltar com a columna vertebral de la pregària dels fidels.

Tanmateix no s'exclou pas pregar per tal que tinguem artistes i poetes. Sens dubte un gran do per a tots els pobles del món. Els artistes i poetes ens acosten a la bellesa que ens fa descobrir la infinita bellesa de Déu i de la creació. I, en enlairar els nostres cors, ens fan fugir de l'embrutiment del consumisme sense fre.

La pregària vespertina de la Litúrgia de les hores (de la tercera setmana) fa així: «Vós, Senyor, que inspireu els artistes perquè expressin amb el seu geni la resplendor de la vostra bellesa, ennoblíu-nos amb el missatge d'esperança i de goig de les seves creacions.» Aquesta és també la veu de l'Església suplicant. L'Església és l'Església. De manera semblant als italians, que són el que són.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.c.telefonica.net)

Contrastos

Després d'un dia en què m'havia dominat el mal humor, sense que tingués un motiu conegut, m'he llevat satisfactòriament disposat a partir cap al Cottolengo. M'he trobat la tórtora de cada dia, al lloc de cada matí, però que feia uns dies que no acudia a la cita. Aquest encontre era un avançament del que em depararia el dia. En arribar m'han dit que avui, exactament avui, 17 d'agost del 2007, es complien 75 anys de l'inici de la primera casa de la Divina Providència situada a Barcelona. El P. Alegre havia somiat posar en pràctica les intuïcions de sant Josep Cottolengo. Va morir dos anys abans, com Moisès, albirant-les. Clar que és una manera de parlar ja que, en l'eternitat joiosa, en la qual suposem que es troba, contempla sense límits d'espai i de temps l'obra meravellosa. Altres cases van succeir la de Barcelona.

Més coses. Un dia, calculem que devia ser de fa uns quaranta anys, va morir un matrimoni sense fills que va deixar en herència a aquesta beneïda comunitat la seva propietat rústica. La Castanyera està situada a la falda del Montseny, en plena i agresta muntanya, envoltada de boscos d'alzines. Els malalts poden gaudir de la casa a l'estiu. Les monges i gent voluntària s'hi desplacen per servir, com sempre fan, els seus acollits, que hi van de vacances. La fabulosa imaginació de Déu va ordenar els esdeveniments de manera que jo, un dia, que ho havia pretès en altres moments però que no ho havia aconseguit, vaig ser acceptat per prestar-los el servei de celebrar la missa amb ells cada dia. Espero amb il·lusió durant tot l'any que arribi l'estiu i que em tornin a convidar. I poder gaudir de la seva simpatia i benevolença. Un, per més vell que sigui, pateix les seves crisis i decaïgudes, però quina importància tenen, si és estimat per Déu i pels pobres? Vaig dir-me a mi mateix: «Tranquil.» I així continuo. D'aquí deriven el goig i l'agraïment que m'enriqueixen, almenys, quaranta matins d'estiu.

Pel camí, poc més de 20 km, em creuo amb gent que corre. Creuen greix, dissipen mals hàbits. Estan enrolats en una institució de pagament destinada a deshabituació de drogues. Hi he tingut contacte. Els que fan *footing*, n'estic segur, van ser gent jove que, rient rient, és a dir alegrement, tontejant o flirtejant, es van iniciar en el consum. Es van quedar sense blanca primer, van expoliar els diners familiars o patrimonials després, fins arribar a una situació insostenible. L'institut, com tants altres invents, recorre a teràpies de conjunt o ocupacionals, prenent convenciments i expulsant mals hàbits de la quotidianitat. Són coses serioses el que fan. Què aconsegueixen? Penso en una noia molt salada, que fa anys, en un altre lloc, passava l'estiu sense cap més ocupació que la de gaudir d'allò que se li presentés. El seu atractiu i la desocupació dels seus companys més espavilats la van situar un dia en la clàssica i comuna invitació: «Vols una pipada?», li van dir amb un porro a la mà. Ella va acceptar somrient, amb la por inicial i la curiositat consegüent. Per aquest camí es va endinsar en el món de la droga, amb situacions de conductes sense sentit que no és aquest el moment d'explicar. Alguna cosa semblant els deu haver passat als qui em trobo pel camí, «cremant greix», esperant teràpies i prenent tisanes. Dit això, penso en una altra noia, atractiva també i de 13 anys, que em trobo al Cottolengo. Es lleva a les sis, com les monges i els voluntaris, i se'n va a dormir a la mateixa hora que els altres. Estic segur que ni allà, ni enlloc, la conviden a fumar porros o a esnifar cocaïna. Ni falta que li fa. La seva felicitat, n'estic convençut, va per dins, un dia sobreixirà. Sense que li calguin succedanis, d'altra banda, destructors.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (llserrall@gmail.com)

El rei de la casa

Passejar per la Rambla permet llegir a la façana del Palau de la Virreina l'anunci d'una exposició titulada *El rei de la casa*, amb un subtítol suggeridor: *Adults als deu, infants als quaranta*. No entraré en el contingut de l'exposició, sinó en la frase, repetida en tantes famílies, de considerar el nen com el rei de la casa o la nena com la reina de la llar. Aquestes expressions amoroses crec que són nocives per a tothom. S'inverteixen els termes. Els reis són els adults, és a dir, el pare i la mare. Els fills són els prínceps hereus.

Tractar els fills com a reis els converteix en el centre de la llar. Predisposa en els adults el conreu d'actituds proteccionistes i condescendents. El resultat són nens malacostumats i nenes consentides. No volen créixer perquè la maduresa els apartarà dels privilegis dels quals ara gaudeixen sense esforç. El seu estat transitori és valorat com a mèrit. S'acostumen, des de petits, a posseir drets sense deures en contrapartida. La seva voluntat, de mica en mica, esdevé monarquia absoluta. No toleren límits ni regles. El desig infantil es converteix en llei per a tots. Els adults claudiquen i se sotmeten als seus interessos i capricis.

Considerar els fills com a prínceps hereus és una altra cosa. Els educa a l'esperança, tot sabent que un dia seran reis, però encara no. Aprenen a reconèixer els reis del moment, que són els pares. Els adults manen, eduquen i prenen les decisions. No es parla aquí d'autoritarisme, com d'un exercici despòtic i capritxós de la responsabilitat. Un dia arribarà el moment dels prínceps hereus i per a això han de preparar-se conscienciosament. Res no se suposa. Tot es conquereix amb paciència, esforç i tenacitat. El procés és gradual i l'han de recórrer pas a pas, sense cremar etapes. Precocitat no vol dir maduresa. De què serveix ser adult als deu si et converteixes en infant als quaranta?

Aquesta situació casolana es construeix a partir de famílies més reduïdes. Quan la prole és nombrosa, el ceptre reial atribuït a un fill o filla es veu amenaçat pels germans, que no toleren greuges comparatius. El fill únic o la parella comporten més els riscos de coronació reial. Si la descendència és més pròdiga, s'intenta edificar una democràcia.

Els nous models familiars propicien també el sistema monàrquic del rei de la llar. Els pares, tant l'home com la dona, estan absents de casa. Els infants són els qui estan més hores a la casa, tal com ho recorda el títol d'una coneguda pel·lícula, *Solo en casa*. Els pares experimenten un cert sentiment de culpabilitat pel fet d'abandonar l'educació dels fills i les concessions de tota mena pretenen compensar aquest sentiment de frustració. Si a això s'afegeix l'impacte de les parelles separades, en les quals els fills esdevenen un autèntic jo-jo que va d'una banda a una altra —amunt, avall; d'una casa a una altra— i que són ells els qui arbitren amb qui estan més bé, el rei de la casa s'aferma en el seu tron.

Els adults han de recuperar el seu paper. Ells són els autèntics reis de la casa i han d'exercir com a tals. Es tracta de no comprar els fills, sinó de transferir-los en el seu moment el ceptre reial perquè ells siguin, al seu torn, els reis de la seva vida. Aquesta formació exigeix un aprenentatge en què els infants han de comprendre que hi ha límits, que els seus desitjos no poden ser despòtics, que han de formar-se i així poder exercir un dia les seves responsabilitats d'adult, que han d'obeir i respectar l'autoritat perquè un dia puguin practicar-la amb responsabilitat, que han de ser bons prínceps hereus perquè puguin arribar a ser uns bons reis i reines. Cremar etapes condueix al fracàs. L'amor és una altra cosa. N'hi ha prou amb obrir els ulls per adonar-se'n.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.

La tendresa és un do

Jo me'l mirava mentre ens parlava de la seva experiència a l'Àfrica sense deixar de donar gràcies a Déu.

Des de la meua perspectiva d'una vida llarga, la joventut de l'Óscar —de qui estic parlant— i la seva mirada oberta a tot el que l'envolta és un regal i una esperança. I conec uns quants joves com l'Óscar. No és l'únic.

M'agradaria cridar-ho a tots aquells que només semblen profetes de tragèdies i es miren el futur amb la por del que pensa que «temps passats sempre van ser millors».

L'Óscar encara no té 30 anys —o acaba de fer-los— i ja ha après des dels anys que el conec a mirar el món amb un tarannà responsable, inconformista i, alhora, evangèlic. Acabat de tornar de l'Àfrica, va reunir la nostra comunitat parroquial per fer-nos una xerrada sobre les seves experiències. Ens va parlar del seu dia a dia en aquella ciutat africana que l'ha vist durant tot el curs passar pels carrers cada matí cap a la universitat a impartir un curs d'una Facultat de nova creació: Pau i guerres.

Ens estava descrivint, amb detalls de bon observador, el que veien i contemplaven els seus ulls dia rere dia per aquells carrers. Les seves impressions davant de la fam, la pobresa, les malalties i els efectes destructors de les mines antipersona, que han multiplicat els minusvàlids en aquests països. Els captaïres, els cecs amb els seus «pigalls» —nens de pocs anys que esperen

una petita recompensa pel seu treball—, els venedors de tota mena de coses, els colors i les olors... Tot ho anava descrivint amb una mestria de bon analista i, sobretot, amb una sensibilitat molt treballada.

Però el que més em va cridar l'atenció en el seu relat van ser els detalls de tendresa que tant bé havia captat.

Aquell pobre invàlid que, sense cames, jeia al portal d'una casa davant la qual ell passava cada dia i que va arribar a ser el seu amic... Sota un paraigües que el protegia tant del sol, que cremà en aquelles terres, com de la pluja tropical, venia o intentava vendre quatre coses esteses al terra davant seu.

Cada dia, quan l'Óscar tornava de la Facultat, feien petar la xerrada.

Una tarda, l'Óscar feia camí cap a casa seva i, poc abans de trobar-se amb el seu amic, va començar a ploure de tal forma que en uns segons va quedar ben xop. Aquell dia no sé si pensava passar de llarg, però el cas és que, quan va arribar davant del venedor amic, aquest el va cridar i li va deixar lloc perquè se'ls al terra sota el seu paraigües, al seu costat.

I quan l'Óscar ens explicava el detall, li brillaven els ulls: «*Vam restar en silenci esperant que escampés, però durant tota l'estona ell m'anava acaronyant el cap.*»

Realment, vaig pensar, la tendresa és un do que la nostra societat necessita molt. Tant per donar-la, com per rebre-la.

Zoom

Miquel Àngel Codina

El Museu d'Art Jaume Morera, de Lleida, acull fins al proper 28 d'octubre una antològica de l'obra pictòrica de Miquel Viladrich Vilà (1887-1956), un dels principals protagonistes de l'anomenada tradició pictòrica lleidatana. L'obra de Viladrich, com podem comprovar en el quadre *Catalans d'Almatret* (1915), es troba a mig camí entre el costumisme i l'estètica pròpia del simbolisme. Una ocasió excel·lent per redescobrir un gran mestre de la pintura.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

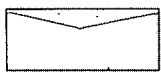
Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

CARTES DEL LECTOR

Josefina Vilaseca

L'any 1953 es va publicar un llibre interessantíssim sobre aquesta màrtir catalana. El seu títol era *Josefina Vilaseca, la Maria Goretti espanyola*. L'autor era el claretà P. Tomás L. Pujadas. Aquest llibre, que contenia il·lustracions fotogràfiques, va tenir com a mínim dues edicions de deu mil exemplars cadascuna.

Es va publicar com a suplement de *El Iris de Paz*, de Madrid. El mateix autor, el P. Tomás L. Pujadas, havia publicat abans un altre llibre amb el títol *Yo maté a María Goretti*.

És d'esperar que aquest llibre i la informació reunida per P-J Ynaraja serveixin de base per a la publicació a Catalunya d'un llibre més ambiciós sobre aquesta màrtir d'Avinyó, que tant de bé pot fer, sobretot a la joventut desorientada.

No s'entén que mentre que Maria Goretti ha estat canonitzada, Josefina Vilaseca quedi una mica com a l'ombra. Perquè? Si de petits ens impressionava tant el martiri de Sant Tarsici, no serà igualment eloqüent el testimoni d'aquesta nena de dotze anys?

VICENTE PALACIOS GARRIDO
Barcelona

Felicitats

No entrava en els meus plans felicitar un arquebisbe. De fet és la primera vegada que ho faig. Voldria agrair al bisbe de Tarragona que sigui un pastor tan proper. Des que va arribar ja fa dos anys l'he vist per casualitat en molts actes de la ciutat. Fa pocs dies en la processó de la Verge del Carme, al Serrallo, acompanyava els pescadors amb gran respecte i donant mostres d'afecte als que tenia més a prop.

Em vaig fixar especialment en com es va apropar a una persona que anava en cadira de rodes per saludar-la. Pocs dies abans va ser notable el seu lliurament amb els malalts a Lourdes, sent un més entre els portallitres i voluntaris. Volent menjar amb tots sense cedir a cap tractament especial. Se li va preguntar en quin hotel volia dormir i ell per resposta va dir que on fossin els malalts. En les poques esto-

nes lliures que hi va haver era freqüent trobar-se'l assegut davant de la imatge de la Mare de Déu a la Santa Cova, com molt convençut que la força que té, la treu de les seves hores d'oració.

També voldria donar-li les gràcies pel missatge que cada setmana escriu i que està a l'acces de tots ja que el podem llegir a la premsa. Mons. Jaume, gràcies per ser un bon pastor que es preocupa de debò pels més necessitats i per ser tan accessible, donant-nos una lliçó contínua de lliurament i desvetllament a tots.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

Uns dies de vacances

Sens dubte, el fet que gairebé tot-hom puguem gaudir d'unes vacances és una de les millores socials més importants aconseguides durant el segle passat. I és que les vacances i el temps d'oci són una oportunitat per descansar que, en ocasions, consisteix simplement a canviar de tasca. Aquest temps de descans, que serveix a molts per estrènyer els llaços familiars i d'amistat, és propici per a la visita a altres llocs i per a la trobada fecunda amb realitats menys conegudes per a nosaltres.

Hem tingut moltes vegades l'experiència que conèixer, trobar i compartir la nostra vida en aquest context vacacional ens permet després recuperar el camí de la quotidianitat amb forces més grans i amb un esperit renovat. És una llàstima que no tots entenguin això o almenys que no ho apliquin.

ENRIC BARULL CASALS
Girona

Falta claredat

• Els joves que són parella ens parlen alegrement i ens diuen, en curset prematrimonial, que fa temps que dormen junts.

• Els sacerdots nord-americans venen les propietats per indemnitzar els feligresos pels desastres comesos amb els seus fills; tot demanant perdó.

• Desxifrar els galimaties dels homosexuals i dels heterosexuals és més difícil que solucionar uns complicats mots encruats, encara que s'ha de tenir molt present que el «respecte» és el que ha de dominar.

• Els convents es van buidant.

• Les creus escolars i els signes religiosos són materials que es fan servir per mofes, manifestacions, revistes i espectacles.

• El si però no, o al revés, no però sí, són dubtes que els mortals ens empassem i que ens trastornen.

• Infern, dimoni, cel, pecat, purgatori, corona d'espines i exclamacions derivades del «si Déu vol» estan passant a la història, i si algú les porta a col·lació és de passada i mig avergonyit.

• Els confessionaris, avorrits i sense feina, innecessaris per a aquells que ens considerem «bons», opten a ser peces de museu.

• Amb gutaperxa i silicona es completen les bromes actuals.

• Els tractes amb seglars indiferents els efectuem amb peus de plom, procurant complaure els qui no saben res de Déu.

Nosaltres estem anquilosats i en sopits en la indecisió, com l'energia que falta quan les productores elèctriques diuen prou. Serà que falten ordres contundents i orientacions concretes, a més de testimonis decidits i nombrosos?

GENÍS DE TERA i TEIXIDOR
Badalona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Falsa caritat

—Diumenge passat vaig anar a missa, com de costum, amb una amiga, veïna meva. Hi havia un captaire a la porta de l'església. Normalment sempre hi és. Es notava que anava begut. La meva amiga li va donar 5 euros; jo no li vaig donar res. En el moment de la col·lecta, la meva amiga no va donar res i jo li vaig dir que posés alguna cosa. Em va respondre que ella ja havia fet la seva bona obra. En sortir de l'església vam veure el captaire amb una ampolla de vi. Li vaig fer aquesta observació a la meva amiga i em va dir que allò no era cosa seva. M'agradaria que comentés alguna cosa sobre això, perquè crec que moltes persones de bona fe no practiquen correctament la caritat.

— Amb molt de gust comentaré el fet que m'explica. Estic convençut que un dels llasts més demoledors del nostre catolicisme és un cert impuls anàrquic, individualista, que manca del sentit més elemental d'Església i de comunitat i que porta a postures disgregadores en la reducció arbitrària de la fe, de la moral i de l'acció caritativa de l'Església. En definitiva, porta a prescindir del sentit i la unitat d'acció de l'Església per créixer i fer el que ens vingui de gust.

Evidentment tots els cristians tenim l'obligació de practicar la caritat i exercir les obres de misericòrdia. Però s'ha de fer amb ordre, concert i, sobretot, de manera efectiva. La seva amiga, en la meva opinió, no tan sols no va practicar la caritat sinó que va cometre un greu error, i certament no va fer cap bé al captaire. Així no s'ajuda les persones. Donar menjar a l'afamat o de beure l'assedegat és un cosa lloable; donar vi a un malalt alcohòlic no ho és. Aquesta senyora amiga seva ha actuat amb poc seny i, fins i tot diria, amb un cert narcicisme autocomplaent que desdii de la veritable caritat cristiana. A l'Església tenim una magnífica institució per canalitzar de manera justa i racional l'exercici de la caritat. Es tracta, com ja saben, de Càritas. I també existeixen altres institucions que garanteixen que les nostres ajudes arribin a una destinació justa. No siguem arbitraris i fem servir aquest mitjans. Donar diners als captaires es un error que cal evitar, ja que és causa de mals i no de solucions. Imagini's que tots els feligresos haguessin actuat com la seva impulsiva amiga el mateix diumenge. Quin absurd! No li sembla? La seva consulta resulta també molt oportuna perquè tots ens plantejem què dediquem per combatre efectivament la pobresa i tantes desgràcies que hi ha al món. Aquests dies Càritas i altres institucions treballen per recollir ajudes pels damnificats en el terratrèmol del Perú. Ja hem fet la nostra aportació responsable?

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Posar els intermitents

Un amic meu de Girona mostra una gran preocupació —penso que sincera— pels problemes que es presenten a la nostra societat; d'aquests i altres temes parlem sovint. Tanmateix, quan l'acompanyo en cotxe i condueix ell, m'adono que habitualment no posa els llums intermitents, especialment quan gira als encreuaments o a les rotondes. El fet que jo me'n adoni és potser perquè estic molt sensibilitzat amb els accidents de trànsit. El cas és que alguna vegada li ho he dit. Sempre em contesta que «ell ja sap on va; són els altres els qui han d'estar atents».

El cas del meu amic i dels intermitents em té preocupat i és per això que sovint em pregunto: com és que una persona que es mostra preocupada pels

problemes socials no ho està pel que és més immediat, els altres conductors? És hipocresia o simplement deixadesa del meu amic? Estic convençut que una de les coses més importants que poden fer els humans és procurar fer feliços els que tenim més a la vora.

Fer més fàcil la conducció és, sens dubte, una manera d'aconseguir-ho. I és que conduir posant els 5 sentits, no només podem evitar accidents, sino també fer la vida més agradable als altres. Així, amb un intermitent ben utilitzat estem contribuint al bé de la societat, més que amb una estèril preocupació pels problemes generals. No creuen?

JAUME CATALÁN DÍAZ
Girona

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial 1)

Temps de durant l'any (Salteri: setmana 2)

SETEMBRE

2. Diumenge

XXII de durant l'any, Verd. Lectures: Eclesiàstic 3,17-18.20.28-29 / Salm 67 / Hebreus 12,18-19.22-24a / Lluc 14,1.7-14

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Antolí, mr.; beats màrtirs de setembre; Santes, Ingrid, rel.; Raquel.

Festa Major: a Agramunt, Aguilar de Segarra, Aitona, Alòs de Balaguer, Anglès, Artés, Cadaqués, Cabó, Castell de Mur, Castellans, Castellfolit del Boix, Fígols, Gaià, Gandesa, Ger, Gombren, Granera, Guissona, Juià, Lliçà d'Amunt, Menàrguens, Montferrer, Montgai, Montmajor, Montmaneu, Pontils, Ribera d'Urgellet, Sabadell, Sant Andreu Salou, Sant Hipòlit de Voltregà, Sant Pau de Segúries, Sant Quirze del Vallès, Sant Sadurní d'Osormort, Santa Coloma de Gramenet, Santa Eugènia de Berga, Santa Eulàlia de Riuprimer, Santa Perpètua de Mogoda, Sarrià de Ter, Sentmenat, Tiurana, Torrefarrera, Torrent, Ulldecona, Vidreres, Vilagrassa i Vilanova de Bellpuig.

3. Dilluns

Sant Gregori el Gran (MO), Blanc. Lectures: 1 Tessalonicencs 4,13-18 / Salm 95 / Lluc 4,16-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Simeó Estilita el jove, monjo; Sàndal, mr.; Santes, Basilissa, vg. i mr. **Festa major:** a Fondarella.

4. Dimarts

Fèria, Verd. Lectures: 1 Tessalonicencs 5,1-6.9-11 / Salm 26 / Lluc 4,31-37

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Moisès; Bonifaci I, p.; Santes, Rosa de Viterbo, vg.; Rosalia de Palerm, vg. **Festa Major:** a Torredembarra.

5. Dimecres

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 1,1-8 / Salm 51 / Lluc 4,38-44. Solsona: Aniversari ordenació episcopal bisbe Jaume Traserra, *Blanc*. Urgell: Aniversari ordenació episcopal bisbe Joan Enric Vives, *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: *Mare de Déu de la Cinta.* Sants, Llorenç Justiniani, b.; Santes, Obdúlia, vg. i mr. **Festa Major:** a Soses.

6. Dijous

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 1,9-14 / Salm 97 / Lluc 5,1-11. Tortosa: Aniversari ordenació episcopal bisbe Xavier Salinas, *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zacaries, prof.; Eleuteri, ab.

7. Divendres

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 1,15-20 / Salm 99 / Lluc 5,33-39

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Albí, b.; Santes, Regina, vg. i mr.; Judit. **Festa Major:** a Aldover.

8. Dissabte

El Naixement de la Verge Maria (F), Verd. Lectures: Miquees 5,1-4a (o bé: Romans 8,28-30) / Salm 12 / Mateu 1,1-16.18.23. Urgell (territori de Catalunya): La Mare de Déu de Núria (S), *Blanc*; Urgell (Principat d'Andorra), la Mare de Déu de Meritxell (S), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adrià, mr.; Sergi I, p.; Santes, Adela, rel.

Festa Major: a Benifallet, la Bisbal de Falset, les Borges del Camp, Bovera, Breda, Caldes d'Estrac, Cambrils, Castellar del Riu, Cornudella de Montsant, l'Estany, la Gleva, Horta de Sant Joan, la Jonquera, Juncosa, Llers, Llinars del Vallès, Marganell, Montoliu de Lleida, la Morera de Montsant, Olot, Palafolls, Palau de Santa Eulàlia, Piera, la Pobla de Montornès, Pont de Molins, Puigcerdà, Sanauja, Sant Adrià de Besòs, Seròs, Solsona, Sunyer, Tagamanent, Tremp, València d'Àneu, Vall de Cardós, Viladecans, Viladrau i Vilanova de Segrià.

Lectures bíbliques

Diumenge XXII de durant l'any

Lectura primera

Sir 17-18,28-29

Lectura segona

He 12,18-19.22-24

Sigues humil i Déu et concedirà el seu favor

*Us heu acostat a la muntanya de Sió,
a la ciutat del Déu viu*

Lectura del llibre de Jesús; fill de Sira:

Fill meu, sigues modest en tot el que facis, i et veuràs més estimat que el qui dona esplèndida-ment. Com més gran ets més humil has de ser, i Déu et concedirà el seu favor. Déu, que és veritablement poderós, revela els seus secrets als humils. La desgràcia dels descreguts no té remei, perquè ha arrelat en ells una planta dolenta. El cor dels assenyats comprèn els proverbis dels asse-nyats, l'orella atenta s'alegra de sentir parlar amb seny.

Salm responsorial

67

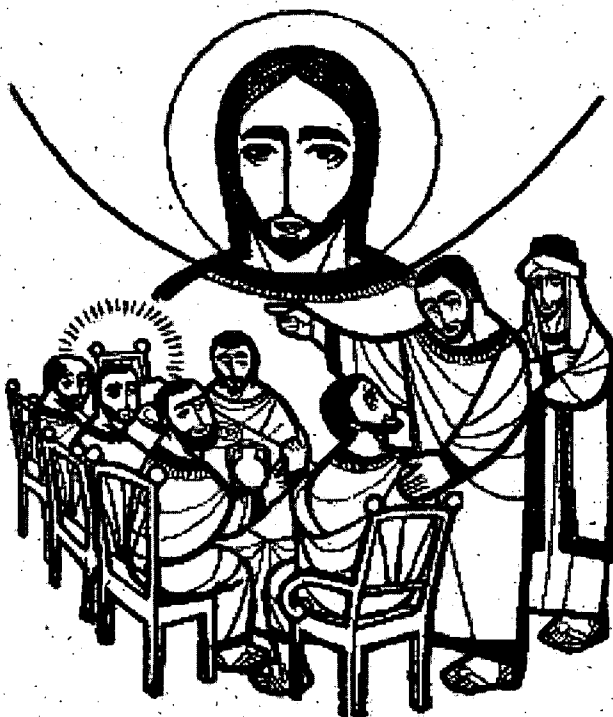
Que s'alegrin davant d'ell els justos
que no panyin res per celebrar el seu triomf.
Canteu al Senyor, lloeu el seu nom,
celebreu davant d'ell el seu triomf.

*R. Instal·laieu els pobres, Déu nostre,
al país fèrtil del vostre patrimoni.*

Déu és pare d'orfes, defensor de viudes,
des del lloc sagrat on resideix.

Déu dona casa als desemparats,
allibera els captius i els enriqueix. **R.**

Senyor, vau fer caure una pluja abundant
per refer els vostres camps esgotats;
vau allotjar-hi la vostra família.
Instal·laieu els pobres, Déu nostre,
al país fèrtil del vostre patrimoni. **R.**

Lectura de la carta als cristians hebreus:

Germans, vosaltres no us heu acostat en aque-lla muntanya palpable del Sinaí, que era tota ella foc ardent, fosc, negra nuvolada i tempesta, ni heu escoltat el toc de corn i la veu que pronunciava aquelles paraules. Els mateixos que sentiren la veu suplicaren que no continués parlant-los. Vo-saltres us heu acostat a la muntanya de Sió, a la ciutat del Déu viu, la Jerusalem celestial, a miríades d'àngels, a l'aplec festiu dels primers inscrits com a ciutadans del cel; us heu acostat a Déu, jutge de tots, als esperits dels justos que ja han arribat a terme, a Jesús, el mitjancer de la nova aliança.

Al·leluia

Mt 11,29ab

*Accepteu el meu jou i feu-vos deixebles meus,
que jo sóc benèvol i humil de cor.*

Evangelí

Lc 14,1a,7-14

*Tothom qui s'enalteix serà humiliat,
però el qui s'humilia serà exalçat*

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

Un dissabte, Jesús entrà a menjar a casa d'un dels principals fariseus. Ells l'estaven observant. Jesús notà que els convidats escollien els primers llocs i els proposà aquesta paràbola: «Quan algú et convida a un dinar de casament, no et posis al primer lloc: si hi hagués un altre convidat més honorable que tu, vindria el qui us ha convidat a tots dos i et diria: "Cedeix-li el lloc", i tu hauries d'ocupar el lloc darrer, i quan entrerà el qui t'ha con-vidat et dirà: "Amic puja més amunt". Llavors seràs honorat davant dels qui són a taula, perquè tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit.»

Després digué al qui l'havia convidat: «Quan fas un dinar o un sopar, no hi cridis els teus amics, ni els teus germans, ni altres parents teus, ni veïns rics. Potser ells també et convidarien, i ja tindries la recompensa. Més aviat, quan facis una festa, convida-hi pobres, invàlids, coixos i cecs. Feliç de tu, llavors: ells no tenen res per recompensar-t'ho, i Déu t'ho recompensarà quan ressuscitaran els justos.»

El sentit pasqual de la mort cristiana

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

La doctrina del Concili Vaticà II

Una de les indicacions per a la reforma litúrgica es refereix, en la constitució *Sacrosanctum concilium*, n. 81, a les exèquies. Diu que s'han de celebrar de manera que expressin millor el sentit pasqual de la mort cristiana. La interpretació d'aquesta norma s'explica després en la introducció del mateix ritual, posant la celebració de l'eucaristia com a element fonamental de les exèquies. El memorial de la Pasqua de Crist, celebrat per l'Església en sufragi del cristià difunt, il·lumina del tot la mort del cristià. Ell ha participat plenament de la mort de Crist, a la qual fou incorporat pel baptisme; l'Església prega per ell, l'encomana a la misericòrdia del Pare perquè perdoni els seus pecats, i expressa el seu desig i esperança que sigui rebut a participar plenament de la vida «amb Crist», en Déu (vegeu Colossencs 3,3). En aquest context, parlem també del judici de Crist sobre la vida del finat.

Derivacions desviades

L'experiència de no poques celebracions exequials porta a reconèixer que la doctrina del Concili sobre aquest tema no ha tingut una recepció del tot correcta. S'ha fet una confusió entre la Pasqua de Crist i la mort del cristià, en no pocs casos. No són pocs els qui creuen que seria més adient celebrar la missa amb ornaments

blancs!... L'eliminació del responsori *Libera me, Domine*, i de la seqüència *Dies irae*, considerats textos massa «tètrics», ha donat peu a pensar que calia eliminar tot el que pogués representar una referència severa a la mort i al difunt, fins a tractar el tema d'una manera *light* o moralitzant (*Trobarem a falta el teu somriure..., Vell pelegrí...*). El tema del perdó dels pecats i del judici apareix certament en les oracions litúrgiques, però no pas sovint en les homilies, i en el plantejament de la celebració. D'aquesta manera s'arriba a transformar les exèquies en un acte d'homenatge al difunt, en un comiat solemne que no coincideix amb el sentit que té la *valedictio liturgica*: encomanar el cristià difunt, des de l'assemblea terrena, a l'assemblea celestial.

Tot això adquireix un caire de gravetat quan el cristià difunt no ha estat precisament un testimoni esplèndid de fe i vida cristiana. Sens dubte, ningú no ha de quedar exclòs de la pregària cristiana; ¿com podria estar-ho, si la misericòrdia de Déu és per a tots? Una altra cosa és, això no obstant, que l'Església es reuneixi expressament i celebri el triomf de Crist quan el difunt ha viscut refusant públicament la fe en Jesucrist, sigui en les paraules sigui en les obres. Aquest és el sentit de la disciplina de l'Església quan refusa a un difunt cristià les exèquies litúrgiques, en determinades situacions. Refús, d'altra banda, ben difícil de decidir i d'ésser acceptat. (Vegeu Codi de Dret Canònic, canons 1184-1185).

La «cultura de la mort»

L'expressió és del papa Joan Pau II, i defineix tràgicament un ampli sector del pensament actual. La pràctica dels avortaments, la violència entre les persones, no cal dir els actes terroristes i les guerres persistents, els suïcidis, l'acceptació de l'eutanàsia activa, etc., fan una imatge dolorosa i amenaçadora del món en què vivim. D'altra banda, la feblesa i relaxació de la consciència moral porten al fet que situacions objectivament «escandaloses» de fet no produeixin per a molts aquest escàndol.

L'Església no pot deixar de plantejar-se, en aquest context, la conveniència o no de celebrar les exèquies per a persones que han matat deliberadament, o s'han suïcidat, o han fet clarament una eutanàsia activa, i en cap moment no n'han donat mostres de penediment. Ningú no pot dir que cercar la mort sigui un acte sobirà, quan la vida és un do sobre el qual no tenim ni podem tenir autoritat.

Quan algú cerca deliberadament la mort d'un altre, o la pròpia, es troba a les antípodes del misteri pasqual de Crist, i del sentit pasqual de la mort cristiana. Per això es fa incoherent la celebració del triomf de Crist sobre la mort, que és l'essència del Misteri Pasqual, quan allò que aquella persona ha fet triomfar ha estat precisament la mort.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Nascuda l'any 1233 a Viterbo, centre d'Itàlia
- ☐ Terciària franciscana i predicadora
- ☐ Va morir l'any 1252
- ☐ Canonitzada el 1457 per Calixte III

Al segle XIII diverses ciutats del centre i del nord d'Itàlia eren l'escenari de la guerra entre güelfs i gibel·lins, faccions de ciutadans poderosos amb interessos contraposats: els primers eren partidaris d'estar sota el domini de l'imperi germànic, i els segons, en canvi, estaven vinculats als Estats pontificis. La família de Rosa de Viterbo pertanyia als partidaris del Papa.

La nostra santa va néixer en aquest ambient d'enfrontament polític i social entre el Pontífex i l'emperador alemany. Quan santa Rosa tenia poc més de quinze anys va caure greument malalta i va fer saber el desig d'entrar a formar part de les terciàries franciscanes, desig que se li va permetre fer realitat. Un cop recuperada de la malaltia es va dedicar a recórrer els carrers de la ciutat de Viterbo amb una

Santa Rosa de Viterbo

creueta i predicant l'amor per Jesús i la Mare de Déu i, sobretot, la fidelitat a l'Església. Aquesta crida a la fidelitat a l'Església, però, no va passar gens desapercebuda en una època en què la ciutat es debatia entre posicionar-se a favor de l'emperador o del Papa. Quan finalment Viterbo es va decidir per passar-se al bàndol imperial tota la família de santa Rosa, obertament pro-pontificia, es va haver de exiliar. La família hi va poder tornar al cap de pocs anys, però santa Rosa de Viterbo no va poder gaudir gaire del seu retorn, perquè va morir per causes que desconexem al cap de poc temps d'haver-hi arribat, quan encara no tenia vint anys.

A part de la seva predicació pels carrers i places, a la nostra santa se li atribueixen nombrosos miracles i fets excepcionals, com ara una resurrecció o el do de parlar amb els ocells.

L'ONG Compromesos amb el Món envia maquinària i medicaments

Dominiques a Bagdad: en con

Homes i dones. Musulmans i cristians. Iraquians, estrangers, soldats o civils. L'Hospital de Sant Rafael no es va construir per a xiïtes. Ni per a sunnites. No hi ha distinció d'ètnies o tradició religiosa. Només un grup de dones valentes que donen testimoniatge de valor i de bondat, basat en l'exemple de Jesús: acollir i ajudar el necessitat.

Al barri de Karrada, un grup de monges iraquianes manté en peu un dels pocs hospitals que queda a Bagdad. Acull malalts i víctimes civils de l'actual conflicte armat i del descontrol social.

Les germanes de la caritat, Dominiques de la Presentació, gestionen i dirigeixen la infermeria i la farmàcia. Ho fan sense descans des que van fundar l'hospital fa algunes dècades. Formen part de la reduïda minoria catòlica —dins de la minoria cristiana— formada per antigues Esglésies de caldeus, arameus i siríacs que conformen el mapa dels cristians a l'Iraq actual. La seva tasca és la seva carta de presentació i el seu passaport per a la supervivència. Fins fa poc temps, les seves vides es respectaven. Igual que les de la resta del personal mèdic i els murs del propi hospital, que s'ha mantingut en peu en un barri arrasat per les bombes, els morters i el foc creuat. Ara, el descontrol i la falta de governabilitat a Bagdad fa que les coses empitjorin dia a dia.

Presència dominicana a l'Iraq

La presència de les dominiques a l'Orient Mitjà es remunta cap al 1860 al territori de l'antiga Mesopotàmia, molt abans que l'Iraq fos l'Iraq. En aquell moment l'orde de les germanes de la caritat, Dominiques de la Presentació, va fundar les seues de Bagdad i Mossul. Actualment, un grup reduït de monges, totes iraquianes de naixement o d'adopció, gestionen l'Hospital de Sant Rafael, i mantenen en la seva fe

L'Hospital de Sant Rafael està gestionat per les Dominiques de la Presentació.

Les dominiques són a Bagdad des de fa molts anys.

intacta la força interior que les duu a continuar amb el treball social iniciat dos segles abans per les seves germanes franceses fundadores de l'orde.

Fa alguns mesos que la situació d'aques-

tes germanes dominiques és molt compromesa. Pràcticament ja no surten al carrer, si no és estrictament necessari. La majoria de cristians, religiosos o civils, s'han vist obligats a abandonar l'Iraq i a fugir com a

refugiats a països circumdants com el Líban, Jordània o Síria. Molts metges també han abandonat l'hospital.

Al llarg del conflicte, l'hospital ha patit manca de subministrament i la precarietat de la maquinària mèdica. Els equips de radiografia i mamografia s'han deteriorat. Pel que fa a l'avitualament de fàrmacs, només poden trobar-se al mercat negre —a preu d'especulació— o, esporàdicament, en algun laboratori de Síria. La qualitat d'aquests medicaments és molt dubtosa. Sense ONG presents al territori —i sense un govern estable que faciliti recursos econòmics suficients i regulars—, la compra de fàrmacs es converteix per a les germanes dominiques en tota una aventura.

Les primeres imatges de televisió sobre l'Hospital de Sant Rafael van arribar via CNN. Es va fer tristament famós en atendre en primera instància el periodista gallec Xosé Couso, tràgicament mort als inicis de l'ocupació de Bagdad per les forces armades.

De llavors ençà, les víctimes civils es compten per desenes, per centenars, per milers... Tots els dies se sent a parlar d'un nou esclat de violència i d'una nova bomba a Bagdad. I la societat ja no se n'estranya. Però la vida segueix a l'Hospital de Sant Rafael, en ple conflicte. A les víctimes civils se sumen els malalts, els ancians, les gestants i tots aquells que requereixen assistència sanitària, independentment de les bombes. La guerra no fa distincions.

El valor de la cooperació fraterna

Compromesos amb el Món és una jove organització sense ànim de lucre fundada l'any 2007 a Catalunya. Es defineix com a laica i basa els seus valors en la compassió universal per tots els éssers sensibles. Fa costat a ferits i malalts, vídues i orfes, i a tots els qui pateixen la duresa de la guerra. El seu primer projecte ha estat ajudar les germanes dominiques iraquianes a mantenir l'hospital dempeus: ajudar unes dones valentes que arriquen la seva vida en una alba incerta.

L'ONG estava formada en els seus ini-

El centre, situat en un lloc cèntric de Bagdad, viu avui en una gran precarietat.

s a l'Hospital de Sant Rafael

panyia de tots

I jo, què puc fer?

- Pots fer una aportació econòmica per a la compra de fàrmacs. Compte de suport: Compromesos amb el Món. Caixa d'Enginyers de Barcelona 3025 0001 13 1433362553.
- Pots col·laborar amb la teva acció de voluntariat, ajudar-nos a trobar laboratoris farmacèutics que vulguin fer donacions o a motivar i obtenir fons econòmics d'empreses o persones amb compromís social.
- Pots també retallar aquest resum del projecte i penjar-lo a la teva parròquia, al teu col·legi o al dels teus fills, a les cartelleres del supermercat, pots organitzar actes solidaris: concerts, sopars, desfilades, torneigs de golf. Tot el que la teva il·lusió desprengui serà benvingut a Compromesos amb el Món.
- Pots enviar-nos un correu electrònic: compromesos@tinnet.org.

Sebastià Mayol, amb les Dominiques de Bagdad.

cis per professionals —farmacèutics, periodistes, metges, logistes—, la majoria d'ells exvoluntaris a Càritas diocesana de Barcelona quan aquesta disposava d'estructura pròpia per a la Cooperació Internacional. Avui dia, Compromesos amb el Món aplega suports plurals. El seu president és Sebastià Mayol, exdirector del l'Àrea de Cooperació Internacional de Càritas diocesana de Barcelona i, actualment, adscrit a l'equip de Cooperació de l'Ajuntament de Barcelona. Mayol és un expert logista amb una dilatada trajectòria en treball d'emergències i ajut humanitari.

Compromesos amb el Món és una ONG basada en la compassió, que engloba i obre la porta del cor a tots els corrents solidaris. No exclou ningú i integra els valors de les grans tradicions religioses, al mateix temps que promou el valor cristià de la cooperació fraterna.

Subministrant fàrmacs des del 2003

La col·laboració de l'ONG amb les germanes Dominiques de la Presentació es remunta al principi de la guerra. En el seu inici, el mateix equip de Compromesos amb el Món, treballant des de Càritas diocesana Barcelona, va enviar a Bagdad pastilles potabilitzadores d'aigua, gasògens i diners en metàl·lic. També va gestionar el reaprofitament per a l'Hospital de Sant Rafael de la quantitat ingent de material de

ferreteria o llits que van deixar els soldats espanyols quan van retirar-se de l'Iraq.

La bona fi de les ajudes enviades i l'èxit dels combois es deu en gran part al coratge de les directores d'infermeria i farmàcia de l'Hospital: sor Maryan Pierre, condecorada el 2006 amb la Creu d'Honor de la Legió francesa, i sor Thérèse Hélène, viceprovincial de l'orde a l'Orient Mitjà. La germana Maryan Pierre té uns 60 anys i la germana Thérèse Hélène, vora els 50. Són iraquianes: per naixement o per voluntat de ser-ho. L'Iraq és la seva terra.

Sor Maryan Pierre creu que, per al període que va del juny del 2007 al juny del 2008, les estimacions globals de consum se xifren en gairebé 2 milions d'euros. Aquesta estimació facilita enormement periodificar els enviaments.

Compromesos amb el Món, gràcies al testimoni fraternal i la solidaritat dels donants, ha pogut contribuir fins al dia d'avui amb aportacions que ja sumen gairebé 225.000 euros. I també han sumat 20.000 euros a cadascun dels petits enviaments que trimestralment es preparen des de Barcelona fins al juny del 2008.

Creant xarxes solidàries: una logística complexa

Compromesos amb el Món ha pogut organitzar subministraments lògics, ben estructurats i raonables en coordinació amb Acció Verapaz —federació d'orga-

L'enviament de medicaments és una de les accions prioritàries de Compromesos amb el Món.

nitzacions humanitàries de l'orde dels dominics—, amb la Fundació Isolana, amb algunes Càritas diocesanes —en especial la de Donosti—, amb determinats ajuntaments catalans, amb germanes dominiques de Corbera o Barcelona...

Els lliuraments de fàrmacs —alguns d'ells d'adquisició complexa—, el transport o l'emmagatzematge es fan sempre sota els criteris de l'OMS i seguint les pautes de bones pràctiques de les principals agències europees d'emergències farmacèutiques, especialment l'espanyola Farmamundi de València, l'alemanya Action Medeor o l'holandesa IDA. No s'envien, en cap cas, medicaments provinents de donants particulars, sinó que se segueixen les indicacions de Farmamundi: la confiança dels donants s'ha de traduir en la compra de genèrics de qualitat, en la màxima quantitat i qualitat segons les estimacions de consum del receptor. I s'ha de diversificar i proveir subministraments raonables de manera que s'obtinguin els millors preus i es multipliqui el valor de les ajudes. Un excés, en un moment donat, pot

ser contraproductiu per raons de seguretat, ja que l'hospital podria ser objectiu de bandes armades.

És així com es treballa: alguns subministraments, sobretot els de volum més gran, com ara benes o llençols, es fan via Beirut, aprofitant, sempre que és possible, els vols militars de l'exèrcit espanyol destacat a la zona. Després, per carretera, l'Orde dels Cavallers de Malta assumeix combois que viatgen regularment a Bagdad amb ajuda humanitària.

En altres ocasions, quan es tracta de material farmacèutic de menys volum, o quan la urgència és més gran, els fàrmacs es transporten en vols civils des de Barcelona, Alemanya o Holanda fins a Amman i des d'allà, per carretera o en vols concertats, són les mateixes germanes dominiques de Jordània les que s'encarreguen del transport fins a Bagdad. Fins ara, tots els enviaments han arribat a destinació. L'àngel de la guarda, els sentiments dels donants i una bona organització els emparen.

Haydée Vila

Resum del projecte d'emergència a Bagdad

Objecte: Atenció sanitària a víctimes i malalts.

Import global del projecte:

1.934.000 euros

Temporalitat:

Juny 2007/Juny 2008

Lloc:

Hospital de Sant Rafael. Barri de Karrada/Bagdad (Iraq)

Beneficiaris:

Prioritat a l'atenció a gestants, ancians i també a nens i ferits en general, sense distinció d'ètnies o tradició cultural o religiosa.

No hi ha cap garantia que la pau a l'Iraq sigui propera. Ben al contrari, més aviat sembla que cada dia que passa la situació es deteriora més i més. El personal mèdic de Sant Rafael, les mateixes germanes, farmacèutiques o infermeres de professió, han establert una previsió de consums i necessitats de subministraments fins al juny del 2008. Gràcies a aquesta feina en xarxa s'ha pogut atendre la compra d'un aparell de radiografia i un altre de mamografia, tots dos de màxima urgència, amb un cost a Bagdad d'aproximadament 120.000 euros. S'han adquirit directament sobre el terreny a un proveïdor local recomanat per les germanes i que ja subministrava a l'hospital abans de l'esclat bèl·lic.

Potser ha sortit una mica més car que enviar-lo des d'aquí però les germanes opinen —amb tota la raó— que els distribuïdors locals ja disposen d'experiència amb aquests aparells i coneixen les marques i existències que hi ha a Bagdad. Al mateix temps, un proveïdor local garanteix rapidesa en el subministrament, instal·lació i posada en marxa, manteniment i les eventuais peces de recanvi. Aquesta periodicitat en els enviaments de fàrmacs permet comprar millor, obtenir millors preus, prendre en consideració les caducitats i sumar més donants i il·lusions a cadascun dels combois trimestrals de fàrmacs.

Lleida

diòcesis

L'Acadèmia Mariana acollirà el XV Congrés Eucarístic Nacional i II de Catalunya

■ El lema serà «L'Eucaristia, amor i testimoniatge»

LLEIDA.— L'Acadèmia Mariana de Lleida acollirà del 10 al 13 de setembre la XV edició del Congrés Eucarístic Nacional i II de Catalunya, organitzat pel Moviment de l'Adoració Perpètua ARPU (Adoració Reial, Perpètua i Universal a Jesús Sagramentat), amb seu a la parròquia de Santa Maria la Reial de la Cort d'Oviedo.

Que el Congrés se celebri a la ciutat de Lleida es deu al fet que el fundador d'aquesta institució, Mn. Josep Lles Segarra, nascut a Benavent del Segrià, va ser sacerdot de les nostres terres, per passar després a Astúries, on va erigir l'ARPU i va segellar la seva fe amb la vida, ja que va ser mort a les platges de Gijón, durant els luctuosos fets del 1936. La seva causa de beatificació està inclosa en el procés dels màrtirs lleidatans. El lema del Congrés és «L'Eucaristia, amor i testimoniatge», i el document bàsic d'estudi i comentari serà l'exhortació apostòlica *Sacramentum caritatis*.

Els actes previstos comptaran amb la col·laboració de la diòcesi de Lleida, dels grups d'oració i dels moviments i associacions eucarístiques. S'han programat diferents ponències com la que oferirà el claretíà José Cristo Rey García Paredes *L'Eucaristia, font i experiència de l'amor*, i la de Laurentino Gómez Montes, consiliari nacional de l'Adoració Perpètua, amb el títol *Josep Lles Segarra, una història d'amor, d'Eucaristia i de testimoni*. Aquesta ponència tindrà lloc el dimarts 11, a les 20 h, després d'haver visitat Benavent de Segrià, bressol del fundador de l'ARPU, i d'haver celebrat l'Eucaristia a l'església parroquial, on va ser batejat i on va celebrar la primera missa.

Els congressistes aprofitaran l'estada a Lleida per visitar la Seu Vella, alhora que seran rebuts al palau de la Paeria per l'alcalde de la ciutat, Àngel Ros. La cloenda del Congrés tindrà lloc a la catedral nova el dijous 13 de setembre, a les 11 h, amb una concelebració eucarística presidida per l'administrador apostòlic de Lleida, Mons. Xavier Salinas.

Els interessats a assistir a aquest Congrés poden posar-se en contacte amb Mn. Laurentino Gómez Montes, consiliari nacional de l'Adoració Perpètua, parròquia de Santa Maria la Reial de la Cort, c/ San Vicente, s/n, 33003 Oviedo, telèfons: 985 083 555 i 985 202 555, a/e: adoracionarpu@telecable.es. Des d'aquesta seu se centralitza tota la informació d'aquest Congrés Eucarístic que ha escollit Lleida com a seu.

Jordi Curcó

El Consell Nacional de l'ANE visita Lleida

El president del Consell Nacional de l'Adoració Nocturna d'Espanya (ANE), Pedro García Mendoza, acompanyat pel vicedirector espiritual del Consell Nacional, José Àngel Riofrancos, i pel vocal de zona, Francisco Pernia, van realitzar una visita a Catalunya, que van començar a la ciutat de Lleida, per tal de conèixer la realitat i vivència eucarística d'aquest moviment a casa nostra. La trobada amb els adoradors lleidatans s'emmarcava dins del programa de visites que els directius d'aquest moviment eucarístic fan a diverses diòcesis d'Espanya, per tal de donar a conèixer les accions que, dins de la vocalia de joventut de l'ANE, es duen a terme a molts indrets en el camp de la joventut i de la infància que, en paraules del president del Consell Nacional, «no tenen cap altre objectiu que treballar per l'Església des de l'Adoració Nocturna».

Aquesta trobada amb els adoradors de Lleida va tenir lloc al palau episcopal. Van par-

ticipar a l'encontre el seu president, José M. Ponz, i el consiliari, Mn. Daniel Turmo. El vicedirector espiritual, José Àngel Riofrancos, va recordar als membres de l'Adoració Nocturna de Lleida que «els joves no són el futur de l'Església, en són el present», i que cal treballar per incorporar-los a aquesta Església nostra, «encara que no es recullin els èxits immediatament». El president de l'ANE, Pedro García Mendoza, va referir-se a la importància que el moviment dona a l'acció pastoral dins de les parròquies i com cal aconseguir que els joves se sentin valorats i estimats en aquest moviment eucarístic. En la trobada es va informar de la creació de la pàgina web www.anejuven.com, en la qual apareixen vint-i-sis vetlles d'adoració distintes i adaptades als joves. Els dirigents nacionals d'aquest moviment eucarístic van continuar el viatge a Manresa, on els esperava el delegat de la zona catalana de l'ANE.

Lluïda processó de la Mare de Déu de la Llitera

LLEIDA.— La catedral de Lleida va acollir el 15 d'agost els actes solemnes de la seva titular, l'Assumpció de Maria, exposant a la veneració dels fidels la imatge de l'anomenada Mare de Déu de la Llitera o del Llit, que representa la Dormició de Maria en el seu misteri de l'Assumpció, a la qual està dedicada la catedral nova. Com és costum, la imatge va ser col·locada a la nau central de la catedral, davant les grades de l'altar major, on va rebre la visita de nombrosos lleidatans, que tot i la calor de la jornada i en ple equador vacacional van apropar-se en gran nombre per contemplar-la i venerar-la.

La Verge lluïa en aquesta ocasió l'antic vestit que va ser salvat de la destrucció de la catedral el 1936, quan va ser cremada la imatge anterior. El vestit de seda, tot ell de color blau, símbol de Maria, data del 1852 i va ser brodat a mà en fil d'or per les religioses del convent de l'Ensenyan-

ça. L'acte central de la solemnitat va ser la missa major, celebrada a les dotze del migdia, presidida pel canonge arxiver Mn. Josep Martí i concelebrada pels capitulars emèrits Mn. Josep M. Quintillà i Mn. Jesús Tarragona. En l'homilia Mn. Josep Martí es va referir a la importància de conservar les tradicions cristianes i populars com ara la Mare de Déu de la Llitera, amb ni més ni menys que 510 anys d'història. Va recordar que la primera festa de la Verge de la Llitera amb exposició de la seva imatge i processó de la Dormició pels carrers de la ciutat va celebrar-se a la Seu Vella de Lleida l'any 1497, i com dos anys després era ja molt solemne, alhora que es completava amb la representació del Misteri de l'Assumpció, una consuetud prou semblant al conegut *Misteri d'Elx*. El canonge va suggerir que seria interessant poder recuperar aquest «Misteri» per tornar a representar-lo a la festa de l'Assumpció,

alhora que convidava els fidels a viure amb Maria el seu triomf, la seva Assumpció en cos i ànima als cels. El cor de la catedral de Lleida va solemnitzar la celebració amb la interpretació de la missa *Te Deum Laudamus* de Lorenzo Perosi. Finalitzada la celebració, tot voltant les naus laterals de la catedral, va tenir lloc la processó del Sant Enterrament o Dormició de la Mare de Déu. Aquesta processó havia estat recuperada l'any anterior per iniciativa del capítol catedral després de vint anys de no celebrar-se, amb ocasió del 225è aniversari de la consagració de la catedral. La imatge de la Verge de la Llitera va ser acompanyada pels celebrants i els fidels que entonaven diversos cànecs marians populars. Finalitzada la processó, tot envoltant el cadafal de la Mare de Déu i mentre s'encensava la imatge de la Verge de la Llitera, es va entonar com a comiat el cant solemne de la *Salve Regina*.

La diada va tenir el seu complement a les dotze del migdia amb el repic de les campanes de la Seu Vella de Lleida, en honor de l'Assumpció de la Mare de Déu, titular també de l'antiga catedral dels lleidatans com de la seva catedral nova. El repic de campanes va ser organitzat per la Confraria de Campaners de Catalunya, que presideix el sacerdot lleidatà Vicenç Alfonso. Ja a la tarda i després de la missa vespertina, la Verge de la Llitera va ser retornada a la capella d'accés a la sagristia major de la catedral, on va ser dipositada en una vitrina de vidre, on es guarda i pot ser contemplada pels fidels durant l'any. Cal dir que en aquets dos darrers anys la festa de la Verge de la Llitera s'ha revitalitzat extraordinàriament entre els lleidatans i la prova ha estat la nombrosa concurrència de fidels en els actes celebrats a la catedral en honor de la seva titular Santa Maria Assumpta. (J.C.)

Tarragona

Santa Maria de Vallbona celebra 850 anys d'història

■ El cenobi cistercenc s'ha mantingut com a comunitat monàstica femenina durant més de vuit segles

VALLBONA DE LES MONGES.—El monestir de Santa Maria de Vallbona, el més important de la branca femenina cistercenca a Catalunya amb una continuïtat de vida religiosa de més de vuit segles, compleix 850 anys d'història aquest any 2007.

El calendari d'actes commemoratius d'aquesta efemèride inclou tres fites que convocaran el món eclesiàstic i institucional de Catalunya. Els actes es van iniciar el 21 de juny passat amb una missa al monestir i es clausuraran el 20 d'agost del 2008. L'acte principal de celebració tindrà lloc el proper 15 de setembre i inclourà un concert d'orgue i la presentació d'un disc especial, precedit d'una missa i amb un refrigeri posterior basat en productes típics de la terra. També es podrà visitar el claustre. L'acte comptarà amb l'assistència de les principals autoritats del país i uns 300 convidats.

De dimensions reduïdes i dotat d'una bellesa singular, Santa Maria de Vallbona és l'exponent més clar de la importància de la dona en l'època medieval i un monument de referència a la coneguda Ruta del Císter. Es troba a l'extrem sud de la comarca de l'Urgell, a la baixa Segarra i a prop de la Conca de Barberà. L'origen del monestir es remunta a una comunitat d'anacoretes (homes i dones, inicialment) documentada a partir del 1154, que vivien sota el guiatge espiritual de Ramon de Vallbona i l'orde benedictí. Vint anys després, la part femenina de la comunitat va ser incorporada a l'orde del Cister.

La seva història està plena de filles de la noblesa catalana, que amb les seves donacions van aferrar encara més la vitalitat i la riquesa del monestir. La formació de la nova població al seu voltant a partir del 1573 va canviar substancialment l'aspecte del lloc, però la vida comunitària es va mantenir amb vitalitat i va superar la pèrdua de propietats i de drets senyoriais esdevinguda arran dels canvis socials i polítics de la primera meitat del segle XIX.

Del conjunt monumental cal destacar l'església abacial (de transició del romànic al gòtic), ambdós cimboris i notables sepulcres, entre els quals hi ha els de la reina Violant d'Hongria i la seva filla i un claustre de diversos estils (segles XII-XVI) en què destaca una austera sala capitular gòtica. Vallbona també té una de les millors col·leccions d'escuts de la noblesa catalana esculpits a les tombes de la sala capitular. Curiosos i estudiosos de l'art i de l'heràldica catalana hi tenen una cita obligada. Va ser declarat monument històricoartístic l'any 1931 i actualment és

Santa Maria de Vallbona és el cenobi cistercenc femení més important de Catalunya.

La comunitat actual del monestir.

un actiu centre d'espiritualitat, d'art i de cultura.

Orígens del monestir

El monestir de Santa Maria de Vallbona és el cenobi cistercenc femení més important de Catalunya. Té els seus inicis en unes agrupacions mixtes d'ermitans que després es converteixen en cenobites, organitzat en forma de comunitat doble, els quals viuen sota el bàcul pastoral del seu fundador, Ramon de Vallbona, i observen la Regla de sant Benet. La primera notícia documentada data de l'any 1153.

El 1175 els homes es traslladen al Montsant i la comunitat, llavors exclusivament femenina, s'incorpora a l'orde del Cister i té per abadessa Òria Ramírez, vinguda del monestir de Tulebras (Navarra). Alfons I el Cast i la reina Sança, durant unes setmanes, estableixen la cort itinerant a Vallbona per tal d'impulsar-ne la nova fundació. També els reis Jaume el Conqueridor i Alfons el Savi, amb llurs mullers i corts, s'hostatgen repetidament a Vallbona, i és motiu d'inspiració dels trobadors de l'època.

El monestir aviat va irradiar la seva vitalitat amb la fundació d'altres cenobis, entre els quals cal comptar Sant Hilari de

REIAL MONESTIR DE SANTA MARIA DE VALLBONA

VISITES

De l'1 de novembre al 28 de febrer: de 10.30 a 13.30 i de 16.30 a 17.30 h

De l'1 de març al 30 d'octubre: de 10 a 13.30 i de 16.30 a 18.45 h
Diumenges i festius

De l'1 de novembre al 28 de febrer: de 12 a 13.30 i de 16.30 a 17.30 h

De l'1 de març al 31 d'octubre: de 12 a 13.30 i de 16.30 a 18.45 h
Tancat: tots els dilluns no festius, l'1 i el 6 de gener, el 25 i el 26 de desembre i divendres sant a la tarda.

CULTES

Matines: a les 6 h

Laudes: a les 8 h

Sexta: a les 13 h (feiners)

Nona: a les 15.45 h (feiners) i a les 16 h (festius)

Vespres: a les 19.30 h

Completes: a les 21.15 h

CELEBRACIÓ DE L'EUCARISTIA

Feiners: a les 8.30 h

Diumenges i dies de precepte: a les 11 h

ADREÇA

Reial Monestir de Santa Maria de Vallbona
25268 Vallbona de les Monges

TELÈFON

973 330 266

COM ARRIBAR-HI

Autopista A-2 direcció Lleida - Barcelona
Sortida 9: Poblet - Vallbona de les Monges - Montblanc - Tàrraga

MÉS INFORMACIÓ

www.vallbona.com
www.larutadelcister.info

Lleida, Bonrepòs a la Morera del Montsant, el Pedregal a prop del Talladell, la Bovera al terme de Guimerà, la Saidia de València i Valldonzella a Barcelona, entre altres. Tota aquesta floració constitueix una prova de la força expansiva de l'espiritualitat de les monges. No podem oblidar que Vallbona és i ha estat sempre un fogar de vida contemplativa i un centre de cultura, de treball i de pregària, encaminat tot al servei diví. Per això, qui vulgui capir el «fenomen» de Vallbona ha de poder participar en algun dels actes litúrgics de la comunitat.

Des del segle XIII, el monestir de Santa Maria de Vallbona té escola monacal, on rebien formació noies pertanyents a la noblesa. A l'interior d'aquesta escola hi havia l'*scriptorium*, on un grup de monges es dedicaven a copiar i ornamentar els còdexs. A les seves aules es conreava la gramàtica, la litúrgia, la calligrafia, la miniatura, la música, el teixit i el brodat. (C.C.)

BARCELONA

La Setmana de Teologia i Pastoral abordarà les respostes pastorals a la immigració llatinoamericana

BARCELONA.— Davant de la presència cada vegada més nombrosa de llatinoamericans a les nostres comunitats, siguin o no parroquials, i davant dels reptes pastorals que això suposa, l'edició d'enguany de la Setmana de Teologia i Pastoral mirarà de donar *Respostes pastorals a la immigració llatinoamericana*.

Organitzada per la Facultat de Teologia de Catalunya, la Unió de Religiosos, el Centre d'Estudis Pastorals, la Delegació diocesana d'Immigració de Barcelona i Migrastudium, la XII Setmana de Teologia i Pastoral tindrà lloc del 5 al 7 de setembre a la seu de la Facultat de Teologia.

Les jornades començaran el dimecres 5, a les cinc de la tarda, amb les paraules inaugurals a càrrec d'Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia. Margarita Flores Esquivel parlarà de la *Situació sociopolítica de Llatinoamèrica* i Mons. Joan Godayol, bisbe emèrit d'Ayaviri, presentarà els *Trets bàsics de la religiositat llatinoamericana subandina*. La primera jornada acabarà amb la taula rodona *Què esperen trobar els qui arriben?*

L'endemà, dijous 6 de setembre, els ponents abordaran la realitat de Catalunya com a comunitat receptora. Així, Arcadi Oliveres tractarà la *Sociopolítica de Barcelona als inicis del segle XXI* i Joan Torra parlarà de *La comunitat cristiana catalana*. Finalment, tindrà lloc la taula rodona *Experiències d'acolliment*.

La Setmana de Teologia i Pastoral acabarà el divendres 7 abordant la perspectiva d'una acció pastoral integradora. Mons. Joan Godayol presentarà unes *Línies pastorals per afavorir l'encaix pastoral* i la taula rodona es dedicarà en aquesta ocasió a presentar les *Experiències actuals i el seu futur*.

Les inscripcions a la XII Setmana de Teologia i Pastoral es poden fer els dies 3 i 4 de setembre, d'11 a 13 i de 17 a 19 h, i el dia 5 de setembre, d'11 a 13 i de 16 a 17 h, a la Secretaria de la Facultat de Teologia de Catalunya: Diputació, 231, 08007 Barcelona - tel. 934 534 925, administració@teologia-catalunya.cat (C.C.)

Lleida

Eucaristia en memòria d'Antonieta Canals

■ Veïns del barri dels Magraners i de Juneda es van aplegar per recordar la treballadora de «Catalunya Cristiana»

Antonieta Canals va morir als 67 anys.

L'eucaristia es va celebrar a la parròquia de Sant Josep Obrer de Lleida.

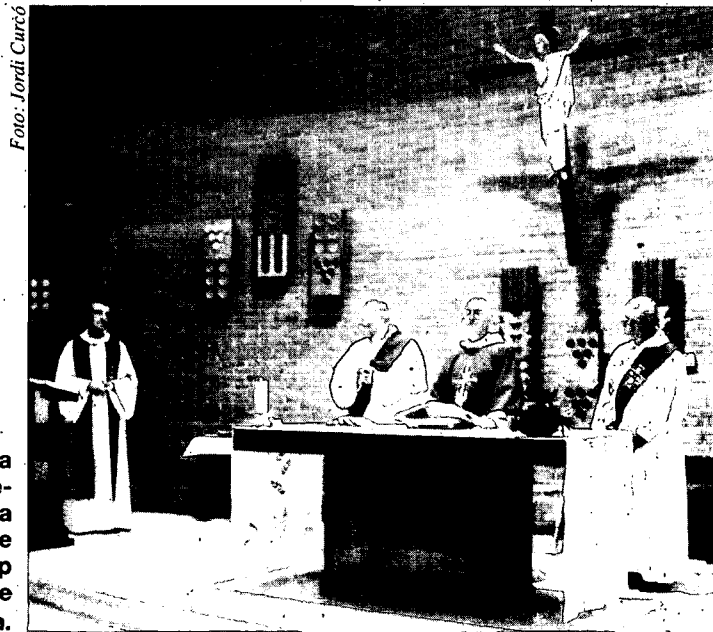

Foto: Jordi Curcó

LLEIDA.— La parròquia de Sant Josep Obrer del barri dels Magraners de Lleida va acollir la tarda del divendres 17 d'agost una eucaristia en memòria d'Antonieta Canals Mateu, que havia estat durant molts anys (des del 1992 fins al 2004) treballadora a la secretaria del nostre setmanari *Catalunya Cristiana*. L'Antonieta va morir a Vilanova i la Geltrú el 27 de juliol als 67 anys i després d'haver patit una llarga malaltia.

Un bon grup de veïns del barri i feligresos de la parròquia van acudir a la celebració per recordar l'Antonieta, la companya i veïna que durant tres anys va viure en aquest barri obrer de Lleida, amb el seu espòs i els seus tres fills, per poder atendre el seu pare ja gran.

Així ho va recordar el seu germà, Mn. Pere Canals, actual rector de Juneda i que aleshores ho era d'aquesta parròquia de Sant Josep Obrer, on va retornar amb emoció per celebrar l'eucaristia en memòria de la seva germana Antonieta. L'eucaristia va ser concelebrada pel vicari, Mn. Víctor Espinosa, i l'espòs de l'Antonieta, Ventura Farrando, diaca permanent, va assistir la celebració en el seu minis-

teri, juntament amb el també diaca permanent de la diòcesi de Lleida Plàcid Burgés. Els fills i néts de l'Antonieta també van participar en l'eucaristia tot proclamant les lectures, mentre que la seva germana Montserrat, resident a Lleida, va fer la pregària dels fidels i va pregar especialment per l'Antonieta i per tots els fidels difunts.

Mn. Pere Canals, en una emotiva homilia, va fer una semblança de la seva germana, la qual va definir com una dona de fe i plena de Déu, que havia fet seves les benaurances, passatge evangèlic que acabava de ser proclamat pel seu espòs diaca. També va recordar el treball de l'Antonieta a *Catalunya Cristiana*, on va manifestar entre els companys

el seu tarannà generós i vital, però per damunt de tot, el seu amor a l'Església: «Quan a la redacció del setmanari arribaven notícies negatives sobre l'Església, li dolia que els mitjans accentuessin aquests aspectes negatius i no reflectissin tot el bo i el bé que fa. També volia una Església amb més comunió i més participació.»

Mn. Canals va definir la seva germana com «una dona generosa i de mentalitat oberta, que ha deixat petjades en el camí que va fer fins al final amb serenor, suportant la malaltia sense perdre l'esperança». El seu germà va concloure la sentida homilia amb aquestes paraules: «L'Antonieta ha ofert finalment la seva vida a Déu, unint la seva creu amb la de Crist, confiant planament en la Resurrecció.»

L'eucaristia per l'Antonieta Canals va finalitzar amb la pregària de comiat que va fer ple d'emoció el seu espòs i diaca; per acabar amb el cant del *Virolai*, tal com havia disposat la mateixa Antonieta que es fes en el seu funeral. «Estimava molt la Mare de Déu de Montserrat. Així, la imatge de la nostra patrona il·lustra el seu recordatori, tal com ella desitjava», va explicar Mn. Pere Canals.

En aquest recordatori podem llegir també l'oració de la pau de sant Francesc d'Assís: «Senyor, feu de mi un instrument de la vostra pau...» Tot un resum de la vida i de la mort de l'Antonieta Canals, recordada també a Lleida en la pregària i l'esperança de la Resurrecció.

Jordi Curcó

ESTIC CONTENTA! HE ELEGIT TENIR EL FILL!

TELÈFONS DE LA VIDA
932 047 111 i 932 805 683

A PROVIDA m'han ajudat a pujar-lo

FUNDACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
BONAPLATA, 42, 1R, TEL. 932 047 111
08034 BARCELONA

Barcelona

La basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor

■ En diverses ocasions ha estat la seu del bisbe i del capítol

L'església de Sant Just i Sant Pastor ha estat sempre considerada l'església més antiga de Barcelona després de la basílica catedralícia i és tradició que en diverses ocasions al llarg de la història hagi estat la seu del bisbe i del capítol. Tant per les seves restes paleocristianes o visigòtiques com pels escrits d'alguns autors de l'antiguitat podem arribar a aquesta conclusió.

A finals del segle IV va residir a la nostra ciutat sant Paulí de Nola que, de forma tumultuosa i per aclamació del poble de Barcelona, el dia de Nadal de l'any 393 o 394 va ser presentat al bisbe Lampi perquè l'ordenés de prevere. Creiem que va ser sant Paulí, que havia enterrat un fill seu a la ciutat de Complutum (Alcalá de Henares), a prop de la tomba dels infants Just i Pastor, qui va portar aquesta advocació a la nostra ciutat, on segurament es va construir una església per donar culte a aquests sants màrtirs.

A partir del segle V es va obrir una època confosa a l'Església catòlica hispana. L'entrada dels visigots, poble d'origen germànic que professava l'heregia arriana, va portar enfrontaments dels bisbes a les ciutats, però no sembla que estronqués l'avenç de la cristianització i de l'organització eclesiàstica.

Amalaric, rei visigot que va començar a regnar l'any 526, va instal·lar la capitalitat a Narbona i per reforçar la seva posició política es va casar amb Clotilde, la filla del rei franc Clodoveu, que era una catòlica fervent. Amalaric, el seu marit, la maltractava per forçar-la a convertir-se a la fe arriana. Segons la tradició francesa, la reina, ofesa, va demanar ajuda als seus germans i els va trametre un mocador tacat de sang de les ferides que li havia fet el seu espòs. Khildebert, rei de París, va acudir en ajuda de la seva germana i va envair el regne visigot, va ocupar Narbona i va obligar Amalaric i la seva cort a refugiar-se a Barcelona, on segons el relat que en fa Gregori de Tours aquesta desavinença matrimonial aviat va transcendir al carrer. El poble arrià de Barcelona insultava la reina i li tirava deixalles quan sortia del seu palau i anava a oïr missa a l'església catòlica, segurament a l'església de Sant Just i Sant Pastor, que no era contigua al palau visigòtic de Barcelona, perquè la seu catedralícia havia passat al culte herètic dels arrians.

Poc temps després Amalaric va ser perseguit per la seva mateixa guarnició i assassinat quan intentava refugiar-se a l'església catòlica. Si bé no podem provar-ho documentalment, aquesta va ser segurament la primera vegada que Sant Just va ser la seu episcopal catòlica. Aquesta situació va perdurar fins a la conversió dels visigots

al catolicisme en el III Concili toledà l'any 589, quan Ugnó, bisbe herètic de Barcelona, va abjurar de l'arrianisme i va continuar sent el bisbe catòlic de la diòcesi.

L'ocupació sarraïna de Barcelona sembla que la podríem situar als voltants de l'any 717. D'aquest període, en realitat, només en queda un buit immens. Com que és opinió generalitzada que l'ocupació va ser feta de manera pactada, és possible que hi hagués una certa continuïtat de població, tot i que les classes més altes de la societat van fugir a les muntanyes, àdhuc més enllà dels Pirineus. Probablement també va continuar la vida eclesiàstica, encara que no sabem si el bisbe de Barcelona, del qual desconexem el nom, va romandre a la ciutat durant o en part d'aquest període. L'església de Sant Just i Sant Pastor possiblement es va mantenir com a església principal del culte catòlic durant tota l'ocupació. En general no va haver-hi persecucions per causa de la religió i no es va imposar la religió musulmana a les poblacions conquerides. Tant els cristians com el jueus van poder conservar lliurement el seu culte, però el fet d'estar vinculats a la seva antiga religió els convertia en tributaris, subjectes a impostos especials. Això interessava els conqueridors i per aquest motiu no en forçaven la conversió a l'islam.

El curt període de domini sarraí a la nostra ciutat, uns vuitanta anys, va acabar amb la conquesta franca. Els exèrcits de Carlemany, comandats pel seu fill Lluís el Pietós, van assetjar durament Barcelona durant l'hivern i fins a la Pasqua de l'any 801, quan la fam i la desesperació van fer que els habitants es revoltessin i lliuressin la ciutat al conqueridor.

L'endemà de l'arribada a Barcelona, Lluís va assistir a un pompós acte a la

Pica beneitera, segles VI-VII.

catedral, que havia estat ràpidament purificada per haver fet funcions de mesquita. Aquest acte devia ser com un símbol del canvi que suposava passar sota el poder franc i a unes estructures molt diferents de les de l'anterior món visigòtic.

Hi ha historiadors que creuen que l'església de Sant Just i Sant Pastor havia quedat deteriorada o parcialment enderrocada durant el setge, perquè segons la Crònica de Sant Pere de les Puellas, «lo dit Lodevich, hac conquesta e presa dita ciutat, si la poblà novellament de cristians; en la qual hedificà. I molt bella esglesia de dos Sants germans qui han nom sant Just e

sant Pastor». Altres historiadors han volgut veure en aquest paràgraf la fundació de Sant Just en l'època carolíngia.

Carlemany va atorgar a la ciutat una carta de llibertats molt àmplia. També l'església barcelonina va gaudir de privilegis i de salvaguardes durant el període de domini dels reis francs.

La referida Crònica de Sant Pere de les Puellas, font literària de moltes de les llegendes de l'església de Sant Just i Sant Pastor, atribueix a Lluís el Pietós l'especial concessió feta a l'altar de Sant Feliu de tres notables privilegis: el de la Batalla jutjada, el del Jurament dels jueus i, especialment,

Judici de Déu, miniatura del segle XIV.

el del Testament sacramental.

Quan existia un litigi entre cavallers i faltaven proves suficients perquè un jutge pogués emetre sentència, el rei o el veguer apel·laven a la batalla jutjada o judici de Déu, pel qual es donava la raó al cavaller vencedor d'una justa. Arribat el dia del combat, els litigants havien d'acudir a l'església de Sant Just i Sant Pastor i amb la mà sobre els Evangelis prestaven solemne jurament: l'acusador, què allò que ell deia era veritat i que ho mantindria sense usar cap mitjà de traïció ni utilitzar cap sortilegi. Es comprometia a fer servir només les armes autoritzades i no podia portar espases de virtut encantada ni amagar entre la seva vestimenta pedres precioses o sucre candi, que podien ser considerats màgics. Evidentment el contrari jurava el mateix.

Si hi havia una disputa entre un cristià i un jueu i la causa havia de resoldre's per testimoni d'aquest darrer, el jueu havia de jurar solemnement que diria la veritat, no pas al tribunal sinó davant de l'altar de Sant Feliu. El jurament es feia sobre els deu manaments. El jueu havia de portar al vestit una rodella groga pintada sobre el pit, emblema que el diferenciava dels cristians. El formulari era aparatós i ple d'ateradors anatemes.

Començava el sacerdot dient: «Jures, o jueu, per aquell qui dix yo son, e no es altre sens mi; jures per aquell qui dix jo son, e no es altre sino yo? Diques jur.» I el jueu jurava una vegada i una altra pels cinc llibres de la llei i per tots els àngels pacífics del cel i per tots els sants i profetes del Senyor que diria veritat.

Si deia mentida per veritat, se li desitjaven tota mena de mals i càstigs: «Malvat seràs en ciutat e malvat en camp, maleït lo graner teu e maleïtas las reliquias tuas.» A cada anatema el jueu responia: «Amén.»

Els anatemes eren innumbrables i terrible la fórmula final: «En ira i en furor del Senyor Rei, i de tots aquells que et vegin, vinguis; que tots els teus amics t'escarnejin; que quan caiguis ningú t'ajudi a aixecar-te; pobre i miserable moris; i no hi hagi qui et doni sepultura. Si saps veritat i jures en falç, que la teva ànima vagi allí on els gossos deixen les seves immundícies.» El jueu havia de contestar: «Amén.»

El tercer privilegi és el del Testament sacramental. Quedava establert que si un ciutadà de Barcelona, en perill de mort, expressava la seva darrera voluntat o testament davant de testimonis, en terra o en mar,

aquest testament tenia valor encara que no hi assistís cap notari, si els testimonis que hi eren presents, en arribar a Barcelona i abans de sis mesos, juraven davant de l'altar de Sant Feliu màrtir, en presència d'un notari i del rector de Sant Just, quina va ser la darrera voluntat del testador. El primer testament sacramental celebrat, que en tinguem constància, va ser el de Berenguer

Sendret, el 1082. El darrer testament es va celebrar l'any 1989. Aquest privilegi es va continuar mantenint fins i tot després que Jaume I prohibís les lleis gòtiques i va ser sancionat en el cap. 48 del *Recognoverunt proceres*, pel rei Pere el Gran, l'any 1284. El Parlament de Catalunya, tot i reconeixent la llarguíssima tradició que el testament sacramental tenia a Catalunya, el va derogar per obsolet per Llei 40/1991 de 30 de desembre.

També és tradició que l'església de Sant Just i Sant Pastor va tornar a fer funcions de catedral durant la construcció de la catedral romànica, des del 1046, en temps del comte de Barcelona Ramon Berenguer I. D'aquesta època sabem que Sant Just tenia galilea, és a dir un pòrtic que acostumaven a tenir esglésies de certa importància on se solien fer enterraments i era lloc de reunions o d'aixopluc. Que existís en aquesta època una galilea ha fet pensar que l'església que va perdurar fins al segle XIV era romànica. Sota aquest pòrtic sabem que l'any 1040 Guifred, jutge de Barcelona, va intervenir en una causa entre el bisbe Guislaibert i la senyora de Cervelló. Una escriptura del comte Ramon Berenguer I, del 1041, acredita que aquesta galilea va servir de dossier al bisbe i als capitulars de la ciutat.

També durant la construcció de l'actual catedral començada el 1298, en temps del rei Jaume II d'Aragó, Sant Just podia haver estat seu episcopal. Per aquests motius i per haver estat propietat de la catedral i del seu capítol, és l'única església que té el privilegi de portar a les processons els gonfanons o estendards llistats a franges roges i grogues, igual als propis de la catedral de la Santa Creu.

Josep Capdevila i Soldevila

Arxiver de la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor

Vic

Experiències d'un viatge a l'Argentina

■ Narcís Riba Codina, vicari general del bisbat de Vic, explica la visita que va fer a terres argentines acompanyant Mons. Romà Casanova

Calia una ocasió. La relació de les diòcesis de Nueve de Julio (Argentina) i Vic compta amb anys de treball en comunió. Efectivament, la diòcesi de Nueve de Julio, creada l'11 de febrer del 1957 juntament amb altres diòcesis de la Pampa, aviat, el 1958, va veure preveres de Vic enviats a exercir-hi el ministeri. Una novetat en aquell temps; era la primera vegada que preveres diocesans esdevien missioners. N'hi van arribar a coincidir una vintena alhora.

Més endavant consten també sacerdots diocesans a Santa Rosa de la Pampa i a San Miguel, en el gran Buenos Aires. Enguany Nueve de Julio apleix cinquanta anys i el bisbe, Martín de Elizalde, monjo benedictí, va invitar el bisbe de Vic, Mons. Romà Casanova, a fer-se present en la festa de l'aniversari de la dedicació de la catedral, el 7 de maig va fer setze anys. Aquest va ser el motiu concret que va posar en marxa una visita de deu dies a terres argentines.

Mn. Pere Traveset, prevere diocesà rector a Trenque Lauquen, ciutat de quaranta mil habitants en aquella diòcesi, va organitzar i va tenir cura de la infraestructura de tot el viatge. Va ser en aquella ciutat on vam sojornar la majoria de dies. Amb el senyor bisbe i el vicari general va viatjar també Mn. Jacint Anglada, que havia estat cinc anys a la ciutat de Nueve de Julio i que va tenir el goig de retrobar persones conegudes del temps de la seva estada.

A Trenque Lauquen van ser, el cap de setmana, els dies de més activitat. El dissabte, amb la presència del bisbe Martín, el bisbe Romà Casanova va beneir la capella de San Cayetano i en va consagrar l'altar. El diumenge va celebrar el baptisme a la parròquia de Nuestra Señora de los Dolores, al migdia, i la missa de les set de la tarda, transmesa per televisió. El vicari general va presidir la missa de les nou del

Mn. Narcís Riba, Mons. Romà Casanova, Mn. Pere Traveset i la mare d'un seminarista de Trenque Lauquen.

matí, transmesa per ràdio, i va ocupar el confessional les altres estones.

De Trenque Lauquen ho vam visitar tot: la Municipalidad (l'Ajuntament), que va declarar el bisbe Romà hoste d'honor, el cementiri —amb la tomba de Mn. Pius Masramon, fill de Vespella (Osón), rector de Trenque Lauquen durant els anys vint—, la presó, l'hospital, el col·legi parroquial i una munió de capelles escampades per l'ampla població, com també algunes institucions parroquials i algunes famílies.

He de dir al lector que es faci la idea que la Pampa és una extensió de quilòmetres i quilòmetres de territori pla i fèrtil, puix que l'aigua de pluja s'hi estanca i àdhuc hi crea llacs, on el sol es pon a terra i les carreteres no paren de ser rectes; on les distàncies enormes entre pobles creen nuclis de població més o menys autosuficients, amb cases de planta baixa i, com a màxim, un pis.

A uns 200 km de Trenque Lauquen hi ha la ciutat de Santa Rosa, capital de la província de la Pampa. També en aquella diòcesi hi va haver preveres de la nostra diòcesi; ara no n'hi ha cap, però en queda la memòria. Ens va rebre el senyor bisbe, Rinaldo-Fidél Brédice, i el seu vicari general. Ells mateixos ens van acompanyar a visitar la catedral, el monestir de les Carmelites Descalces, la Casa Diocesana d'Espiritualitat, i la delícia de San José Obrero, on les Serventes del Sagrat Cor, fundades a Vic per Mn. Joan Collell, tenen cura d'aquelles institucions tan pròpies de la Pampa: la guarderia d'infants i l'atenció a les mares, a més dels serveis més típicament pastorals, com ara la catequesi i Càritas. Allí vam celebrar l'eucaristia i vam dinar aquell dia; hi havia quatre germanes, entre les quals una de Burgos que, per haver estat per ací, parla perfectament en català.

La missió de Nueve de Julio

Però anàvem a Nueve de Julio. Amb parada a Beruti, població petita propera a Trenque Lauquen, ja érem a la seu de la diòcesi a mig matí. Els qui estudiàvem al Seminari de Vic a finals dels anys cin-

quanta tenim el record de la missió de Nueve de Julio com una epopeia: que uns mossens marxessin tan lluny, que d'allí estant escrivissin cartes que es llegien devotament al menjador...

Ara trobes que Nueve de Julio existeix, i que hi ets! Acompanyats pel bisbe Martín, vam ser rebuts a la Municipalidad, que també havia declarat el bisbe Romà hoste d'honor; vam visitar la catedral, les capelles esteses pels barris de la població i el monestir de les Carmelites Descalces. Ens preparàvem per a la celebració solemne de

com la d'algunes universitats americanes. Hi vam arribar a migdia. El bisbe Romà va parlar a seminaristes i formadors.

Havent dinat, tothom cap a Luján. Aquest cronista es confessa incapaç de descriure una manifestació de religiositat popular a l'Amèrica Llatina. Precedida d'una processó, durant la qual el bisbe Romà va beneir l'esplanada restaurada, es va celebrar al santuari la missa de la festivitat, presidida per l'arquebisbe Rubén-Héctor di Monte, en la qual el nostre bisbe va predicar una segona homília. I cames ajudeu-me cap a El Viso, on Mn. Florenci Viladoms ens esperava a la seva parròquia de San Cayetano.

La diòcesi és San Miguel i pertany ja al gran Buenos Aires. Les grans extensions agrícoles han esdevingut edificis i més edificis, d'un tarannà en general suburbial. Tanmateix, les atencions als fidels i l'organització parroquial és per l'estil de les de la Pampa. Al matí vam visitar la parròquia de mossèn Florenci, i a la tarda la de Mn. Joan Guiteras, la seu de San Miguel i el Seminari; vam passar per la casa mare de les Hermanas Pobres Bonaerenses de San José. Al migdia havíem dinat aplegats a El Viso amb el bisbe de la diòcesi, Sergio-Alfredo Fenoy, el qual, pel seu càrrec de secretari de la Conferència Episcopal Argentina, estava a punt d'acudir a Aparecida (Brasil), a les sessi-

El bisbe de Vic va beneir i consagrar l'altar de la capella de San Cayetano.

les set de la tarda, presidida pel nostre bisbe. Les paraules de tots dos bisbes van palesar la comunió històrica i actual existent gràcies a la labor dels nostres preveres en aquelles terres.

En acabar es va cantar el *Virolai*, entonat per Montserrat Gavalda, una catalana de Riudoms (Baix Camp) que viu allí des de fa cinquanta-sis anys —«Doneu consol a qui la pàtria enyora sens veure mai els cims de Montserrat»— i un audiovisual fet de testimonis dels sacerdots de Vic que han exercit allà el ministeri. Temps per a les emocions, que es perllongaren en un sopar popular.

L'endema se celebrava el dia de la Mare de Déu de Luján, patrona d'Argentina. Teníem concertada visita al seminari de Mercedes, la diòcesi on hi ha el santuari i on estudien també els seminaristes de Nueve de Julio, en una instal·lació de casetes petites,

ons del CELAM.

El darrer dia, Buenos Aires. Allí on existeix la Plaza de Mayo, amb la Casa Rosada i la catedral; el teatre Colón, la Escuela de Mecánica de la Armada, que s'ha de contemplar en silenci; el panteó d'Eva Duarte; Puerto Madero, una mena de Port Vell de Barcelona; la bombonera de Boca... Així començàvem a acomiadar-nos d'Argentina, del P. Pedro i de l'Òscar, el nostre xofer.

A la Pampa funciona l'agrupació de parròquies, cosa que ací estem intentant. Només que allí van de menys a més, bo i creant centres de cara a nuclis nous, les *capillas*, i tot allò que comporten; mentre que ací ens toca d'anar de més a menys, bo i convertint en *capillas* allò que ha funcionat com a parròquies. Allà i ací, com sigui, la primàcia ha de ser sempre la lloança al Senyor i el servei a les comunitats.

J.M. Bonet

VITRALLS des de 1923

Vitralls emplomats

Restauracions

Gravats a l'àcid

Vitralls amb formigó

Astúries, 6 - 08012 Barcelona
Tel. 932 182 399 - Fax 932 183 098

E-mail: info@vitralbonsnet.com
www.vitralbonsnet.com

Anàlisi Anàlisi Anàlisi Anàlisi

Amb el que està caient... i el que vindrà

Ens trobem en un moment històric que esdevé recurrent en la història dels darrers segles (XIX i XX) a casa nostra. Certament, des d'un punt de vista social podem considerar que és com si es desfermessin tot un seguit de forces, l'anhel màxim de les quals fos l'actuar contra els principis i els costums que orienten la vida de les persones des del punt de vista cristià, propiciant les pràctiques contràries a aquesta moral tot i que s'accepti la fe de la qual és conseqüència, això sí, relegada aquesta a la més estricta intimitat de l'individu, com si sentir i creure es poguessin donar, en condicions normals, sense que es manifesti una actitud coherent a l'hora de viure la realitat que a cadascú li pertoca viure.

En aquest moment, sense la violència que hi ha hagut en altres moments però amb molta contundència des de la realitat dels fets consumats i la practicitat de la implicació en la vida de la nostra societat, s'ha produït un canvi en les normes i la legislació que pauten la vida quotidiana que cerca esdevenir el motor d'un canvi de mentalitat que porti els ciutadans vers una relaxació i permissivitat en què tot pugui estar permès, tret de quan les conseqüències, d'aquestes accions ens puguin perjudicar directament, intentant, fins i tot, aconseguir que qüestions aberrants, patològiques, associals o, com a mínim, algunes de minoritàries, puguin arribar a ser model i pauta per al comportament de la totalitat de la població.

En aquest sentit és important que defensem el dret que l'educació que es doni als centres educatius als infants, com a mínim als fills dels cristians i d'aquells que ho desitgin, estigui en harmonia amb les necessitats que té l'ésser humà pel que fa a la convivència, el respecte, la transcendència, la relació amb la divinitat, el valor i el sentit de la vida, la necessitat de sortir d'un mateix, la donació als altres, el sentit de la sexualitat com a element de comunicació de l'amor entre l'home i la dona, el valor del matrimoni, la realitat de la família... I que ho defensin els pares que són els responsables de l'educació de llurs fills, al temps que, per això mateix, s'encarreguen de transmetre-ho directament en el si de la família i vetllen per l'entorn que els ofereixen.

Des d'un punt de vista creient s'esdevé que estem convençuts que això no és cap llista elaborada des de l'obsessió i la rigidesa o el fanatisme, ans però, és una llista que resulta de les necessitats concretes de l'ésser humà i de la seva manera autèntica i real de ser. És per això que aquesta llista no només seria compartida pels catòlics i la resta de cristians sinó que ho farien també persones creients d'altres religions, de la mateixa manera que la defensa del dret a rebre una educació que orienti vers l'autenticitat humana no és patrimoni exclusiu d'una religió, sinó un dret universal.

Davant de la realitat, però, tot i que s'hagi de defensar que l'acte d'educar estigui orientat a presentar una manera de viure coherent amb la naturalesa intrínseca de la persona tot cercant fer-la créixer, i que nosaltres pensem que l'autèntica educació és aplicable a qualsevol ésser humà, cal actuar amb intel·ligència, responsabilitat i efectivitat. Per molt que des de fora se'ns pugui boicotejar, determinar, conduir, influir (mai no serà tant com ho estan fent determinats programes i sèries de televisió des de fa

alguns anys) hem de tenir ben clars els objectius que volem aconseguir (el model de persona al qual volem arribar), així com els conceptes que fonamenten la fe i la moral amb què realitzem la nostra vida (conjunt de costums en el viure que es corresponen amb les creences que practiquem). És aquest el motiu pel qual s'ha d'anar al fons de la nostra fe i la moral que se'n desprèn, mantenint-nos fermes en les pròpies conviccions i en un estil de vida que, atès que la humanitat s'havia anat separant tant del que hauria estat autènticament humà, Crist va venir a mostrar-nos de nou.

Per poder arribar aquí, més encara si pensem en els nostres infants, adolescents, joves... i en qualsevol de nosaltres que vivim immersos en els esdeveniments quotidians, caldria que ens anéssim preparant adientment. En primer lloc cal considerar com a imprescindible el fet d'assolir una formació i un aprofundiment acurats, tant des del punt de vista del coneixement intel·lectual com del vivencial, de manera que sapiguem el que és en realitat la base de la nostra fe i la puguem depurar de tota una sèrie de

penjolls que obstaculitzen una pràctica correcta i que provoquen malentesos entre aquelles persones que no tenen l'esmentada formació.

Al mateix temps caldria desenvolupar la capacitat crítica i de discerniment que ens permetés diferenciar el que podem acceptar del que no és assumible d'entre les possibilitats i ofertes que la vida, de forma molt afalagadora, ens fa arribar. Per últim caldria estimular i intensificar la

vida espiritual i la vivència de l'amor, esdevenint profunds i capaços de trobar veritablement Déu dins el nostre propi ésser, en els germans i arreu de la creació. Recordem allò que «Europa serà mística al segle XXI o no serà».

Resumint, hem de fer el que calgui per defensar el nostre dret a ésser educats en els sistemes d'ensenyament d'acord amb les pròpies creences, però al mateix temps ens hauríem d'ocupar, encara més si és possible, de conèixer a fons la nostra fe, de viure-la, de desenvolupar la capacitat crítica i de discerniment per tal d'esbrinar autènticament la naturalesa de les actituds que ens proposa la societat, i d'intensificar la vida d'espiritualitat i la vivència de l'amor. Aquest pla de vida no és una altra cosa que viure des de la fe (espiritualitat, aprofundiment...), amb esperança (formació, capacitat crítica, discerniment...) i en l'amor (donació, solidaritat, acollida, caritat...), portant la persona a experimentar plenament la llibertat que neix de la veritat.

Blanca Roca i Juan Luis Salinas

Delegats de Pastoral de Família i Vida de la diòcesi de Lleida

Cada diumenge

La Missa Conventual de Montserrat en directe a les 11 del matí

ràdio principat

☐ Barcelona 106.6	☐ Tortosa 90.1	☐ Lleida 91.5
☐ Tarragona 100.6	☐ Garraf 96.8	☐ Cerdanya 104.4
☐ Catalunya Central 93.7	☐ Vic 91.3	☐ La Seu d'Urgell 105.0
☐ Girona 103.4		☐ Andorra 107.5

www.radioestel.com

Front de solidaritat: superar totes les barreres

■ Lluiten perquè les persones disminuïdes puguin prendre les seves pròpies decisions

Es tracta d'una associació sense ànim de lucre que vol realitzar tota mena d'accions destinades a millorar la qualitat de vida dels disminuïts físics. Cal superar les barreres físiques, psicològiques i socials i per això el Front ofereix un programa integral: des

d'un transport porta a porta fins a fer compres, gestions o tasques de suport a domicili. Malgrat la mancança de recursos el Front de Solidaritat ha realitzat ja més de 23.000 serveis i això els omple de satisfacció i alegria.

El Front de Solidaritat amb els disminuïts Físics es va crear l'any 1989 com a grup de pressió per donar resposta a unes necessitats del col·lectiu de persones disminuïdes físiques que no estaven ateses. La principal característica del Front de Solidaritat és que són els mateixos discapacitats els qui dirigeixen l'associació. Júlia Monfort, vicepresidenta de l'associació i disminuïda física, explica: «És una tasca solidària, gens paternalista, que permet que la persona disminuïda sigui més autònoma, que no depengui tant de la família i que pugui prendre les pròpies decisions.»

El nom de Front reflecteix l'esperit de les persones que el van fundar en defensa dels disminuïts més severos «que en aquells moments eren els que menys podien fer sentir la seva veu o lluitar pels seus drets», afirma Júlia Monfort, «en certa manera també volem ser un "observatori crític" de les mancances i incompliments de les lleis d'integració.»

L'objectiu del Front és realitzar tota mena d'accions destinades a millorar la qualitat de vida de les persones disminuïdes, sobretot en el camp de la mobilitat. Actualment l'activitat principal és un servei de porta a porta, tot i que no es tanca a altres demandes si estan al seu abast.

«El Front de Solidaritat és una associació modesta: no disposem de local propi i ens reunim als locals d'altres entitats o a centres cívics», explica la vicepresidenta, «cadascú treballa des de casa seva». L'associació disposa d'una furgoneta adaptada per portar cadires de rodes —donatiu d'una empresa— i també compta amb els vehicles d'alguns voluntaris. Aquests vehicles són les eines fonamentals que permeten dur a terme els serveis i per tant són imprescindibles perquè els disminuïts puguin realitzar moltes de les activitats

Festa anual amb el lliurament de la placa de reconeixement a una entitat per l'eliminació de barreres arquitectòniques.

quotidianes: anar a treballar, a estudiar o a rehabilitació, a fer esport, assistir a espectacles, anar de vacances, fer vida social i familiar, etc. «Nosaltres no organitzem activitats per a disminuïts, sinó que procurem oferir les eines necessàries perquè puguin participar, com tothom, en la vida comunitària», indica Júlia Monfort.

«Estem molt contents del nostre estil»

Des que es va crear el Front de Solidaritat, l'associació ha evolucionat cap a una major especialització en el camp del transport adaptat i també en acompanyaments a gent gran. Al principi es disposava d'un bon nombre d'objectors de consciència i això permetia diversificar les tasques. En desaparèixer la prestació social substitutòria les activitats s'han vist restringides. Ara l'associació funciona amb la col·laboració dels voluntaris i d'una persona

contractada a temps parcial. Aquesta és la dificultat principal de l'associació en l'actualitat: la manca de voluntaris i de finançament. Els beneficiaris amb prou feines cobreixen les despeses. «Som deficitaris», declara la vicepresidenta del Front. «Això és així», continua, «perquè no voldríem que per motius econòmics hi hagués persones que no poguessin accedir als nostres serveis». Tanmateix, la Júlia opina que «en general el balanç de l'entitat és positiu perquè creiem que hem donat resposta a unes necessitats que no estan cobertes per altres organismes o entitats. Sempre hem dit que el nostre és més que un servei de transport, perquè acompanyem les persones, pugem als domicilis a buscar-les, les ajudem en les seves gestions, etc.» Les xifres que demostren aquest balanç omplen de satisfacció el Front de Solidaritat: s'han realitzat més de 23.000 serveis de transport i pel que fa a la resta de serveis, tot i que són més difícils de quan-

tificar, no baixen dels 5.000. Júlia Monfort considera que aquest balanç justifica l'existència del Front de Solidaritat i estan orgullosos de la tasca que tiren endavant malgrat els pocs mitjans de que disposen. «I sobretot», afegeix Júlia, «estem molt contents del nostre "estil", que procurem que no sigui gens paternalista, perquè veiem la persona discapacitada com una persona adulta, capaç de prendre les seves pròpies decisions».

Campanya de voluntaris i finançament

De cara al futur el repte que ha d'afrontar el Front és «la necessitat d'incorporar nous voluntaris, la millora del finançament i la renovació dels quadres; cal sabà nova ja que la majoria dels membres de Junta ja fa molts anys que batallen». Des del Front s'ha intentat actuar mitjançant campanyes de captació de voluntaris i recursos, però els resultats han estat escassos. Ara estan estudiant el projecte d'una campanya adreçada a empreses petites i mitjanes per intentar rebre algun suport. «El nostre pressupost anual és d'uns 23.000 euros. Per a moltes empreses un donatiu de 500 o 1.000 euros és perfectament assumible i per a nosaltres seria de gran ajuda», detalla la vicepresidenta del Front. També procuren participar en totes les iniciatives de l'Administració al voltant del voluntariat, però pel que fa a les subvencions Júlia opina que «l'Administració és molt gasiva i atorga unes subvencions molt minses.»

El missatge que llança el Front és clar: es necessiten ajudes i socis col·laboradors que amb les seves quotes anuals participessin en el finançament de l'entitat. Però sobretot urgeixen persones amb carnet de conduir, amb vehicle propi o sense, que disposin d'algunes hores al mes, especialment els matins i els caps de setmana per poder continuar donant a les persones amb disminucions físiques una millor qualitat de vida.

Mónica García

FRONT DE SOLIDARITAT AMB
ELS DISMINUÏTS FÍSICS
(FRONT)

PROVENÇA, 68

08029 BARCELONA

TEL. 934 267 235 - 934 274 491

a/e:frontsolidaritat@eresmas.net

www.usuarios.discapnet.

es/frontdesolidaritat

xarxanet.org

XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Els residents van participar en diversos jocs.

La «Desfilada de barrets» va ser tot un èxit.

Camp de treball a les Germanetes dels Pobres

■ Un grup de noies va viure aquesta experiència en una residència d'ancians situada a Barcelona

BARCELONA.— Divuit noies van participar, de l'1 al 15 de juliol, en un camp de treball organitzat per les Germanetes dels Pobres en una de les residències per a ancians que tenen a Barcelona. Les joves, que

provenien de diverses localitats de la geografia espanyola (Pamplona, Madrid, Cartagena, Jaén, Granada, Girona i Barcelona), van portar a terme feines de voluntariat i d'animació sociocultural.

El diumenge 1 de juliol van començar a arribar les joves, provinents d'arreu de l'Estat espanyol, per participar en el camp de treball que s'havia organitzat a Barcelona-Sant Josep. Plenes d'entusiasme i d'alegria, tenien moltes ganes d'ajudar en les diferents activitats de la casa. Cada jove tenia un padrí o padrina entre els residents, els quals, dies abans, resaven i oferien la missa per la seva fillola per tal que aprofités bé el camp de treball.

El programa era senzill. Al matí ajudaven en les diferents feines de la casa i a la tarda tenia lloc l'animació per als residents. Algunes, a les set del matí, acompanyaven les germanetes en la pregària i les laudes a la capella. Per a totes, a les vuit era l'hora de l'esmorzar, seguit de l'Hospitalitat. Van donar sempre exemple de generositat i de promptitud a l'hora de servir els ancians. A cadascuna se li va confiar una anciana per ajudar-la a llevar-se i a les 8.20 totes eren al seu lloc.

De 9.30 a 11.30 es repartien les diferents feines: infermeria, cuina, safareig, col·lecta, treballs manuals, secretaria... Cada quatre dies aquestes feines s'anaven canviant; així tenien l'oportunitat de passar per diverses responsabilitats. A les 11.45 tocava assaig de cant al jardí, ja que durant aquests quinze dies elles van assegurar els cants de la missa amb la guitarra. Després de la missa, participaven en el servei de taula als diferents menjadors. Cada dia dues germanetes compartien amb elles el dinar.

A les quatre de la tarda sempre hi havia un grup que es reunia a la capella per resar abans de l'animació dels residents. Quin goig que feia veure aquestes joves assegudes darrere de l'altar, amb les guitarres, fent pregària! Déu vulgui que algunes d'aquestes joves se sentin atretes a seguir les petjades de la nostra mare, la beata Joana Jugan, i que puguem veure el noviciat de Los Molinos ple de novícies.

Van ser uns dies de felicitat per als ancians i les voluntàries.

Activitats lúdiques

De 17.00 a 18.30 tenien animació amb els residents. Entre les activitats que es van dur a terme, va destacar enguany la «Desfilada de barrets». Cada resident estava convidat a fabricar o guarnir el seu barret. I quin èxit! El jurat, format per les joves, ho va tenir molt difícil per escollir els guanyadors. El més bonic va ser l'entusiasme i la il·lusió que tots els residents van posar en la festa.

Un altre dia van portar els malalts que van en cadira de rodes a un parc proper a la casa. Van passar la tarda al parc i els ancians van gaudir donant menjar als ànecs i passejant. Allí van berenar i van tornar a casa més feliços que unes pasqües.

Dues tardes es van organitzar les «Olimpiades». Els residents, dividits per equips, anaven passant per diferents jocs repartits al jardí de casa: tir al blanc, futbol, bàsquet, prova de velocitat, bitlles... en els quals es puntuava cada jugador.

A les 19.00, les joves cantaven amb nosaltres les vespres i tot seguit es repartien als menjadors per ajudar en el sopar dels ancians. En el moment de l'esbarjo de la nit, compartien amb la comunitat les experiències del dia i la jornada acabava amb el cant de completes. Moltes nits, després de completés, acabaven resant el rosari amb una germaneta.

Tres dies del camp de treball els vam dedicar a conèixer Joana Jugan i la nostra vida de germanetes. El primer dia vam passar un vídeo sobre la nostra fundadora que va donar peu a respondre les preguntes que formulaven les noies. Van preguntar sobre la nostra vida consagrada, els aspectes que més els cridaven l'atenció, com la confiança en la Providència, o com se sent i es descobreix la vocació.

El segon dia vam anar a la nostra casa de Manresa. Vam visitar la Cova de Sant Ignasi i vam compartir l'esbarjo amb la comunitat, on les noies van aprofitar per preguntar a les germanetes per la història de la seva

vocació. A la tarda, la mare Catalina els va parlar del discerniment vocacional en general, tant en la vida consagrada com en la matrimonial, prenent com a exemple de seguiment Moisès, Isaïes i la Mare de Déu.

El tercer dia vam jugar amb els residents el «joc gegant» de Joana Jugan al jardí. El dijous dia 12 va venir un capellà que els va parlar de l'amor a Jesucrist, del sentit de la llibertat i del bon ús que n'hem de fer. Després va estar disponible per a les noies que van voler confessar-se, preparant-nos així per a la peregrinació a Montserrat de l'endemà.

A Montserrat ens ho vam passar d'allò més bé. Vam participar en la missa conventual, molt solemne aquell dia ja que un monjo celebrava els seus 50 anys de vots. Vam baixar a la cova resant el rosari i contemplant el bonic paisatge de les muntanyes de Montserrat. Vam menjar uns entrepans al peu de la cova. A la tarda, vam tenir a la capella de la Mare de Déu una estona de pregària i abans d'agafar el cremallera encara vam tenir temps de menjar alguna cosa, de cantar i de descansar a l'explanada.

Els quinze dies van acabar amb una tarda de teatre preparada per les joves. La tarda del dissabte 14 vam convidar els residents i les germanetes de la casa de Gràcia, que van estar contents de compartir a la sortida un berenar-sopar al jardí.

Missatges esperançadors

Confiam a la Mare de Déu i a sor M. de la Cruz aquestes joves. Estem segures que totes s'han endut alguna cosa bona d'aquesta experiència, que es posa de manifest en els missatges que ens han deixat escrits. Alguns d'ells són els següents:

- «Aquest camp de treball m'ha ajudat a acostar-me més a Jesús.»
- «M'ha ajudat a descobrir que Déu m'estima tal com sóc i l'alegria de servir els altres.»
- «He descobert que tot el que faig he de fer-ho només per Jesús.»
- «Em crida l'atenció com, després de tant de temps, l'essència de Joana Jugan perviu en l'esperit de les germanetes.»
- «El que més m'ha cridat l'atenció és que persones com les germanetes es dediquen en cos i ànima als ancians.»
- «Admiro en la fundadora la seva humilitat, el seu servei als ancians i el fet que respongués tan aviat a la crida del Senyor.»

Sor Rocío

cultura

Finalitzen els treballs de restauració de la carretera d'accés a Montserrat

■ El Patronat de la Muntanya de Montserrat ha dut a terme 92 actuacions en el primer semestre del 2007

MONTSERRAT.— El Patronat de la Muntanya de Montserrat ha donat per acabats els treballs de restauració de la zona afectada per l'esllavissada del 2 de gener passat a la paret dels Degotalls. D'aquesta manera, la carretera d'accés al santuari ha quedat senyalitzada, pintada i asfaltada, i amb les mesures de protecció recomanades per l'Institut Geològic de Catalunya (IGC).

Seguint les indicacions de l'IGC, el Patronat ha eliminat 100 places d'aparcament a la zona del despenyament; actualment, doncs, les places han quedat reduïdes a 344. Pel que fa al Camí dels Degotalls, que també va patir desperfectes a causa de l'esllavissada, ha quedat obert i és transitable, un cop acabat el mur inferior; a finals del mes de setembre finalitzarà l'obra amb l'acabament del mur superior i la instal·lació de les baranes de protecció.

Aquestes són dues de les 92 actuacions que el Patronat de la Muntanya de Montserrat ha realitzat en el primer semestre del 2007. La inversió total en aquest període en les àrees de treball que té assignades per a la seva gestió ha estat de 598.436,66 euros.

Dins de l'Àrea de Patrimoni Natural, Recerca i Protecció (22 actuacions), durant el primer semestre de l'any s'han realitzat tasques de millora i de manteniment en diversos camins del Parc Natural. Entre altres, el Camí de Sant Miquel, el Via Crucis i el de Sant Jeroni. També s'ha fet l'arranjament dels camins de Santa Cecília, de Les Bateriaes, del Cementiri —que va quedar molt malmès arran de l'esllavissada—, de Pau Casals, de Sant Miquel i les àrees d'accés a la muntanya de Can Maçana i de Santa Cecília. Igualment, s'ha treballat amb el Departament de Medi Ambient i Habitatge en la proposta d'ampliació del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat i en el nou decret d'actualització de l'espai natural protegit.

En l'Àrea d'Ús Públic, Difusió Ambiental i Promoció del Territori (32 actuacions) s'han editat i col·locat cinc faristols panoràmics del perfil de la muntanya de Montserrat des dels quatre municipis dels Portals d'Entrada al Parc Natural, a més del santuari: al Bruc, a l'explanada davant de l'ermita de Sant Pau Vell; a Collbató, al Mirador de la Salut; a Marganell, al costat de l'Agrobotiga; a Monistrol, al carrer del Pla; i al santuari de Montserrat, a la terrassa del Mirador dels Apòstols. Dins del Pla de Senyalització del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, s'han col·locat senyals a la zona del Bruc i de Marganell.

Cal recordar que enguany s'han atorgat els premis corresponents al II Concurs de Fotografia del Parc Natural de la Muntanya

La carretera ja ha quedat senyalitzada, pintada i asfaltada.

de Montserrat i que s'ha desenvolupat el projecte Portals d'Entrada al Parc Natural amb la signatura de diferents convenis per afavorir el desenvolupament del territori a través de diversos acords de col·laboració amb els municipis que els integren.

Diverses intervencions

L'Àrea de Seguretat, Vigilància i Manteniment (20 actuacions) s'ha encarregat de reordenar i distribuir els vehicles dins de la zona d'aparcament fins a la plaça dels Apòstols, ha supervisat els treballs de restauració arran de l'esllavissada i ha dirigit les obres del Camí dels Degotalls. El Cos Especial de Muntanya del Patronat ha netejat el cementiri dels Degotalls, arran de les voladures de sanejament, les cunetes i pas d'aigua del Camí de Sant

Miquel fins a Sant Joan, ha netejat i desbrossat àrees i zones d'aturada de la BP 1103 fins a Can Maçana, ha desbrossat l'àrea del Coll de Can Maçana, ha controlat els punts d'aigua de les basses contra incendis i ha realitzat rondes de vigilància i d'atenció als excursionistes per les principals zones d'accés al parc.

Finalment, dins de l'Àrea de Millora Rural, Patrimoni Cultural i Eremític (18 actuacions) s'ha realitzat el sanejament i la consolidació del conjunt eremític de Sant Joan i de Sant Onofre, ubicat a més de 1.000 metres d'altura, i de fàcil accés a través del funicular de Sant Joan (Ferrocarri de la Generalitat de Catalunya). Aquestes dues ermites, construïdes a l'inici de l'any mil —quan va començar la implantació religiosa a Montserrat—, es trobaven en un estat precari i ruïnós, sobretot la part dels edificis construïts en la de Sant

Joan, que havia estat un antic berenador des de principis del segle XX i que va quedar en desús en els anys setanta.

Un cop acabat aquest sanejament, el Patronat de la Muntanya de Montserrat farà de tot l'espai una zona visitable, amb la col·locació d'elements materials que facilitin la circulació de manera segura i còmoda als visitants —que pugen, en temporada alta, en un nombre proper als mil cada dia; anualment, més de 250.000—, i d'alguns plafons explicatius que permetin fer una lectura documentada de la història i l'entorn físic i sociològic de l'àrea i de les remarcables vistes que hi ha des d'aquell punt.

Patronat de la Muntanya de Montserrat

El Patronat de la Muntanya de Montserrat es va crear l'any 1950 per assegurar la plena conservació i gestió dels aspectes peculiars, així com els valors naturals, històrics, religiosos i culturals del massís de Montserrat. Actualment és l'organisme rector i gestor del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, figura que, alhora, es va declarar el 29 de gener del 1987 amb l'objectiu de la conservació, gestió i difusió dels valors d'aquest patrimoni natural, cultural i històric, i per preservar-ne l'ús tradicional i el gaudi ordenat.

L'espai natural ocupa una extensió de 7.689 hectàrees, 3.650 de les quals són Parc Natural, incloent-hi una zona de Reserva Natural Parcial, amb la finalitat de protegir d'una manera absoluta les formacions geològiques i geomorfològiques i protegir estrictament la riquesa de la flora i la fauna. A més, hi ha l'àrea de protecció de 4.039 ha, totes elles regulades pel Pla Especial de Protecció del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, de 16 de febrer del 1988. (C.C.)

Es restaurarà el claustre del monestir de Poblet

POBLET.— Amb tota probabilitat, passat aquest estiu es podrien iniciar els treballs de restauració del claustre del reial monestir de Poblet amb l'objectiu de reparar els efectes produïts per les filtracions d'aigua, actuació que serà a càrrec de Patrimoni del departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Aquesta actuació, projectada pels arquitectes Albert Casanovas, Claire Palluel i Jordi Portal, té un pressupost superior als 900.000 euros.

Les obres consistiran a impermeabilitzar la coberta, optimitzar l'evacuació de l'aigua de pluja, amb sistema de reutilitzament posterior per al reg, i impermeabilització del paviment, entre altres aspectes. Així mateix, un expert procedirà a la restauració i consolidació de les policromies. Prèviament s'han dut a terme els estudis arqueològics corresponents a fi i efecte d'assegurar l'èxit de la restauració. (J.B.)

Publicat el núm. 14 de la revista «Poblet»

POBLET.— Ha aparegut el número 14 de la revista *Poblet*, corresponent al mes de juliol, publicació de periodicitat semestral editada per la Germandat del Monestir Cistercenc de Santa Maria de Poblet. El número consta de 76 pàgines, profusament il·lustrat amb fotografies en color. Com és habitual, obre amb l'editorial i el pòrtic de l'abat, titulat *Escolta'm*, que tracta sobre la importància del fet d'escoltar en la vida humana.

Entre les diferents col·laboracions i seccions habituals que s'insereixen a la revista, destaquen continguts com ara l'article que escriu el P. Lluc M. Torcal al voltant de les ciències i la fe cristiana, l'efemèride dels 850 anys del monestir de Vallbona de les Monges, la recepció del P. Alexandre Masoliver a la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, la visita de la directora general d'Afers Religiosos a Poblet o la crònica de la comunitat. Un número que el pare prior Francesc M. Tulla qualifica de gairebé «monogràfic», a redós de la vida monàstica, en aquest cas, del monestir cistercenc de Poblet. (J.B.)

L'Orfeó de Sabadell actua al santuari del Miracle

EL MIRACLE.— Dins del cicle de concerts *Musicalia Jove del Solsonès*, organitzat per l'Ajuntament de Riner i el santuari del Miracle, va actuar recentment en aquest mateix santuari l'Orfeó de Sabadell. En una església gairebé plena de públic, la coral va oferir un programa molt variat, sota la direcció de Llorenç Castelló.

A la primera part, l'Orfeó de Sabadell va interpretar cançons populars, composicions religioses i espirituals negres, mentre que a la segona va regalar als assistents la interpretació de la cantata *Vent de foc, terra de pluja*, de Francesc d'Assís Pagès, amb Sandra Coronel al piano.

L'Orfeó de Sabadell va ser fundat l'any 1904, en el si del Centre Català, pels joves Joan Colomer, Jaume Ribera, Joaquim Bartrons i el mestre Josep Planas Argemí. Va ser la primera entitat artística i musical de Sabadell identificada plenament amb els ideals que configuraven els primers grans orfeons de Catalunya. Va fer la primera actuació el 8 de desembre del 1904. Des d'aleshores, la seva activitat ha estat constant; ha participat en actes ciutadans i ha ofert periòdicament concerts dedicats als seus socis protectors. Cal destacar la tasca inicial i de consolidació del mestre Josep Planas, que va dirigir l'Orfeó des del 1904 fins al 1948.

Foto: Ramon Estany

L'actuació de l'Orfeó de Sabadell va ser tot un èxit.

Del 1905 al 1929 van ser uns anys de molta activitat, en què es van celebrar nombroses actuacions i excursions, moltes fora de Catalunya. En la celebració del 25è aniversari es va interpretar el poema

Gàlia, de Gounod, que s'estrenava a l'Estat espanyol. El 1948, a causa del delicat estat de salut del mestre Planas, es va fer càrrec de la direcció el mestre Adolf Cabané, que hi va donar una nova embranzida i va fundar la secció infantil. L'etapa del mestre Cabané es va fer extensiva fins al 1975. De les moltes actuacions d'aquest període, cal esmentar la que es va fer al Palau de la Música Catalana i l'Aplec de

Senyeres amb motiu del 50è aniversari de l'Orfeó.

Del 1975 al 1977, la direcció va ser encomanada al mestre Francesc Olivella i Company, que va dur a terme un procés d'obertura cap al moviment coral català. Del 1977 al 1980, sota la batuta del mestre Edmon Colomer Soler, van coincidir els actes commemoratius del centenari de Sabadell Ciutat i el 75è aniversari de l'Orfeó. A Edmon Colomer el va substituir el seu germà Jordi Colomer Soler, del 1980 al 1982, i a aquest el mestre Josep Colomé Somoza, del 1982 al 1989.

Del 1989 i fins al 2000, amb el mestre Gregorio-Salvador Rodríguez, l'Orfeó va emprendre una nova etapa amb la realització d'una sèrie de concerts i espectacles musicals de gran complexitat. Des del setembre del 2000 fins al febrer del 2005 es va fer càrrec de la direcció Joan Martínez Colàs. Des del març del 2006, el director és Llorenç Castelló i Garriga.

L'Orfeó de Sabadell ha estat honorat amb el Premi de Música de la Fundació Amics de les Arts i les Lletres de Sabadell i el Premi Paul Harris del Rotary Club. Amb motiu del centenari, se li va concedir la Medalla de la Ciutat. Al llarg d'aquests cent anys, l'Orfeó ha fet concerts arreu de Catalunya, així com en diversos punts de l'Estat. També ha viatjat a França, Andorra, Bèlgica, Itàlia —on va ser rebut pel Sant Pare—, Hongria i els Estats Units. Ha organitzat curssets de cant, audicions de reconeguts professionals, colònies infantils, excursions, conferències i intercanvis amb altres entitats corals.

Ramon Estany

Conferència sobre els elements més emblemàtics de l'església del Vendrell

La xerrada va ser força didàctica.

EL VENDRELL.— Dins dels actes commemoratius dels 700 anys de la creació de la parròquia de Sant Salvador del Vendrell, va tenir lloc a la Sala Sant Salvador de la rectoria una brillant conferència titulada *L'àngel, l'orgue, les campanes i el rellotge antic del campanar*, que va comptar amb un nombrós públic que omplia la sala. Salvador Arroyo, Salvador Guasch, Xavier Mercadé i Gemma Mercadé

van portar els assistents a descobrir una munió de detalls, il·lustrats amb anècdotes històriques, al voltant d'aquest quadre d'elements tan emblemàtics i representatius de l'església parroquial del Vendrell i sobre el seu estat de conservació. Aquesta xerrada amena i il·lustrativa va ser un complement de la mostra que, fins a finals d'agost, es pot visitar a la sala d'exposicions del Portal del Pardo, organitzada pels Campaners de l'Àngel Tobies i els Amics de l'Orgue. (J.B.)

Coses de la vida

Per recordar

Hola, amics! El 31 d'agost és l'aniversari de la mort del beat Pere Tarrés. Vull recordar les seves paraules: «Què n'estan, d'equivocats, els qui diuen, en conèixer la meua decisió: "Quina llàstima, tant de bé que podria haver fet!"». El Dr. Tarrés afegia: «Ara el faré multiplicadíssim.» I és que com a metge era extraordinari, però com a sacerdot era exemplar. Per on passava, floria l'or... però l'or celestial. Quantes persones s'han enriquit espiritualment amb els seus consells i exemples! Fins i tot els qui llegeixen avui dia la seva vida queden admirats per la seva bona manera d'actuar, el seu amor a Déu i a Maria i el seu misticisme. Mai no va oblidar la fragilitat de les persones, per això aconsellava una voluntat ferma i molta pregària. Seguim el seus consells i exemples.

Cecília Aranés Mallo

Coses de la vida

LES RECEPTES DE

JOAN VILLARÓ

Una improvisada pilota

«Passa-me-la un altre cop, Sergio!», deia la Paula, fent referència a una mandarina que feia d'improvisada pilota de tennis. Mentre era llançada pels aires i abans d'anar a parar a l'estómac d'en Sergio —atès que era un gran amant d'aquesta fruita— els vaig tallar una mica la jugada quan la vaig agafar amb la mà dreta. —«No te la mengis, Sergio, que té la pell massa buida i et semblarà seca i fibrosa», li vaig dir. Però ell va insistir en què la hi donés i al final em va donar la raó a la primera queixalada.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

Llibres

Una qüestió polèmica

Aquest llibre aborda les implicacions jurídiques de la legalització de l'eutanàsia, analitzant les transformacions que exigeix, en els drets fonamentals i en la pròpia definició del subjecte de dret, la privació de sentit del terme *dignitat humana* o el fet que l'eutanàsia és una reivindicació d'un grup intel·lectual radical que s'aplicarà preferentment a persones fortament dependents. Una qüestió que continua generant polèmica arreu. (C.C)

José Miguel Serrano Ruiz-Calderón, *La eutanasia*. Ediciones Internacionales Universitarias, Colección Tribuna Siglo XXI, Madrid 2007, 388 pàg.

La eutanasia

José Miguel Serrano Ruiz-Calderón

Corrent apologetic

Gilbert K. Chesterton és un dels grans literats contemporanis en llengua anglesa. Des de la seva conversió al catolicisme el 1922, va freqüentar amb especial perspicàcia el gènere apologetic. Entre les seves obres, *El hombre eterno* destaca especialment, ja que testimonia de manera excepcional la vigència del seu pensament. Es pot considerar al fonament del corrent apologetic anglès que més tard donarà fruits tan esplèndids en autors com C.S. Lewis. (C.C)

Gilbert K. Chesterton, *El hombre eterno*. Ediciones Cristiandad, Colección Pensamiento y Teología, Madrid 2007, 354 pàg.

El hombre eterno

GILBERT K. CHESTERTON

Prólogo de Juan Manuel de Prada

Vocació a la santedat

En aquestes pàgines s'hi reuneixen, en ordre cronològic, vuit textos de Mons. Javier Echeverría, prelat de l'Opus Dei, referents a san Josemaría Escrivà de Balaguer. Quatre d'ells tracten específicament del sacerdoti, tal com es mostra en la persona i en els ensenyaments del fundador de l'Opus Dei. Uns altres abordem en profunditat diversos aspectes de la seva vida i ensenyaments, que tenen com a nucli central la crida a la santedat de tots els fidels. (C.C)

Javier Echeverría, *Por Cristo, con Él y en Él*. Escritos sobre san Josemaría. Ediciones Palabra, Colección Estudios Palabra, Madrid 2007, 234 pàg.

Por Cristo, con Él y en Él

Escritos sobre San Josemaría

Palabra

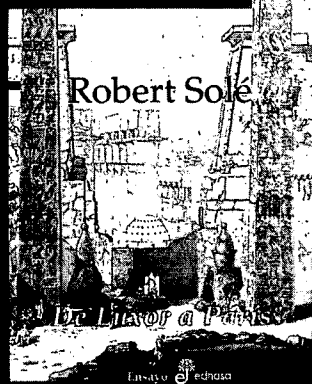
Un periple sorprenent

El cèlebre obelisc de la parisina plaça de la Concòrdia és el monument més antic de la capital francesa (data del segle XIII aC) i va ser ofert a França el 1830. En aquest assaig, l'escriptor Robert Solé recrea els sis anys de treballs, càlculs, debats i polèmiques que van envoltar el trasllat d'aquest enorme monument des de Luxor, baixant pel Nil, creuant dos mars i remuntant el Sena, per ser finalment alçat a la plaça més bella de la Ciutat de la Llum. (C.C)

Robert Solé, *El gran viaje del Obelisco. De Luxor a París*. Editorial Edhasa, Colección Ensayo, Barcelona 2007, 286 pàg.

El gran viaje del Obelisco

Robert Solé

La recerca de la veritat

En les narracions de l'escriptor argentí Horacio Vázquez-Rial sempre hi ha algú que torna a començar. Malgrat haver-ho passat molt malament, surt endavant a través de la recerca de la veritat, l'única cosa que el fa lliure. *El camino del Norte* és una demostració de saviesa literària, amb un argument ple de diàlegs irrepetibles, savis i precisos. Aquesta novel·la va obtenir el II Premi de novel·la «La otra orilla», convocat pel Grupo Editorial Norma i la seva filial Belacqva. (C.C)

Horacio Vázquez-Rial, *El camino del Norte*. Editorial Belacqva, Barcelona 2006, 170 pàg.

Horacio Vázquez-Rial
El camino del Norte

II Premio de novela La otra orilla

La otra orilla BELACQVA

Una guia molt completa

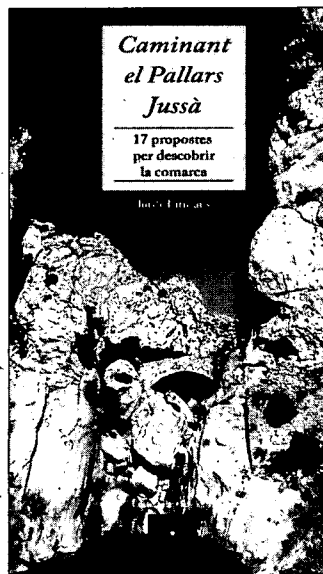
La comarca del Pallars Jussà és una àrea privilegiada per la pràctica del senderisme. Aquesta guia, que és el resultat de l'esforç de moltes persones, conté disset itineraris amb tota la informació necessària per poder realitzar cadascuna de les caminades; inclou també el més destacat del patrimoni natural i cultural del recorregut. Les caminades, que estan agrupades en tres blocs geogràfics, s'estructuren en tres nivells de dificultat. (C.C)

Jordi Tutusaus, *Caminant el Pallars Jussà. 17 propostes per descobrir la comarca*. Cossetània Edicions, Colección Azimut, Valls 2007, 132 pàg.

Caminant
el Pallars
Jussà

17 propostes
per descobrir
la comarca

Jordi Tutusaus

Mandarines amb mató i mel

INGREDIENTS:

12 mandamines
vi dolç
mató
nous
mel de romaní

PREPARACIÓ:

Després que hagueu tingut durant uns trenta minuts en maceració amb vi dolç dotze mandamines, escorreu-les bé i poseu-les en cada plat, a la base dels quals posareu un pilonet de mató amb força nous a sobre. Amb els grills de les mandamines formeu una mena de sol i, finalment, ruixeu-les amb mel de romaní.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel: 938 793 402.

La crítica literària d'aquesta setmana

Conèixer l'islam?

Hem superat una antiga i inveterada al·lèrgia a abordar textos d'autors islàmics. Són els pòsits de la història i els prejudicis el que ens ha impedit veure-hi el que hi ha d'autènticament religiós i d'aproximació a Déu. Cal reconèixer-ho, encara que hi hagi hagut homes com Ramon Llull que ja van intentar que els cristians veiessin alguna cosa més que extravagàncies o perills religiosos en totes les aproximacions que es poguessin fer a llibres inspirats en la religió de Mahoma.

Entrant en el terreny més proper i popular, han arribat a produir un cert rebuig inexplicable, totalment subconscient, algunes de les melodies de Maria del Mar Bonet amb textos de fra Anselm Turneda, monjo que es va convertir a l'islam.

Això no obstant, tot plegat ja és histò-

ria, i augmenta dia a dia la necessitat de comprensió d'un poble que ha passat a conviure amb nosaltres, i al qual veiem pregar en grans concentracions i amb cert aire de disciplina marcial... Com prega l'islam? Aquesta és la qüestió que intenta ajudar-nos a respondre aquesta àmplia antologia de textos de mil anys de pregària.

Ara com ara, no és una antologia simple, ni completa. Alguns salms no són sufís, i hi ha llacunes importants en la selecció general. Però sí ens assenyalen un estil d'elevació de l'ànima a Déu i una

arrencada envers el que és diví a partir de les vicissituds humanes.

No es pot prendre sense risc aquest conjunt de pregàries, que donen una visió edulcorada d'una mística tan complexa com qualsevol altra. Un sufí es trobaria perdut davant d'una pàgina de sant Joan de la Creu. Per això, creiem que cal que aquesta important i àmplia antologia sigui completada per altres textos que se centrin en la història de l'islam, que ens recordin circumstàncies i ens col·loquin davant d'aquest fenomen religiós en l'autèntica perspectiva. El que Amin Maalouf ja ha fet amb el seu llibre *Las cruzadas vistas por los árabes*.

Més que en altres qüestions, cal aplicar aquí el principi fonamental de la lectura: tota escriptura s'ha de llegir tenint en compte l'esperit amb què va ser escrita.

Ja poden dir-nos que els enfrontaments

violents que vivim dia a dia són simplement conseqüència de segles d'incomprensió, de repressió, de menyspreu. Però hi ha un fet religiós fonamental que els embolcalla sense que puguem precisar com resoldre'ls. Les armes no fan callar els crits amb ressò religiós i les utopies semblen més lluny de l'abast dels homes enfrontats. El caïnisme és un mal conseller i la seva influència és cada cop més gran... Sabríem descobrir l'ànima de l'islam a través d'aquests textos?

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Sardanistes olímpics

La Fundació Universal de la Sardana ha donat a conèixer els ballarins que aniran a les Olimpíades del 2008. Cinc noies i cinc nois, més sengles suplents, han estat designats per participar en les exhibicions sardanistes que, des dels Jocs Olímpics de Barcelona, organitza la Fundació Universal de la Sardana a les ciutats d'arreu del món que, cada quatre anys, acullen aquesta manifestació esportiva, amb l'objectiu de promocionar internacionalment la sardana.

L'estiu del 2008 les Olimpíades es faran a la ciutat xinesa de Beijing i la Fundació Universal de la Sardana ja ha determinat els ballarins que s'hi desplaçaran per ballar sardanes. Són Marina Barberà, de Lleida; Neus Calle, de Martorelles; Elena Callén, de Santa Coloma; Albert Font, de Lleida; Marta Masqué, de Vic; Josep Maria Paños, de Sant Pere de Ribes; Anna Prats, de Blanes; Miquel Ramells, de Barcelona; Xavi Romero, de Sabadell, i Quim Rutllant, de Blanes. Els ballarins suplents són Gemma Ayats, de Figueres, i Toni Valls, d'Igualada. Cal ressenyar també que Quim Rutllant ha estat seleccionat com a capdancer de la colla sardanista que participarà als Jocs Olímpics xinesos del 2008.

Discografia activa

Music from Catalònia (vol. 3), de la cobla La Principal de la Bisbal, l'Orquestra de Cambra de l'Empordà, l'Orquestra Filharmònica de Catalunya i la Coral Polifònica de Puig-reig, és el CD que completa la tríada d'enregistraments sonors que l'empresa gironina Metalquímia S.A. i el seu fundador, Narcís Lagares, ha promogut i editat, des de l'any 2000, amb el propòsit de contribuir a la difusió internacional de la música catalana en totes les seves vessants. Cal remarcar que un bon percentatge d'aquesta col·lecció està reservada a la música per a cobla, però també inclou la música simfònica, el cant coral i l'havanera.

El tercer volum de *Music from Catalònia* incideix en aquesta línia diversificada amb relació als seus continguts. Cal assenyalar la inclusió de les sardanes *Al capdavant del Pont Vell*, de Josep Cassú, i *En Marc i l'Adrià*, de Narcís Lagares, interpretades per La Principal de la Bisbal; *Niu d'amor*, de Ricard Viladesau, en versió cantada, a càrrec de la mateixa cobla i la Coral Polifònica de Puig-reig, i *Sons de festa a Besalú*, d'Albert Font, interpretada per l'Orquestra de Cambra de l'Empordà. D'altra banda, aquest tercer volum també recull dues peces de música per a cobla, alhora que s'afegeix a la commemoració del centenari de Joaquim Serra; d'aquest autor s'inclouen la instrumentació d'una rellevant pàgina del nostre folklore: *La Moixaranga d'Algemesí*, amb Santi Molas a càrrec de la percussió, així com la *Marxa sobre temes populars catalans*. Aquest CD inclou una havanera en versió per a cobla titulada *Les voltes d'en Rosés*, de Josep Cassú. Altres peces d'aquest àlbum són el preludi del segon acte de la sarsuela *Cançó d'amor i cançó de guerra*, de Rafael Martínez Valls; l'obra en un sol moviment *Quasi vals per a piano i orquestra*, de Francesc Cassú, i la composició *Nana per a un infant*, i la cançó *Cerqueu-me vora la mar*, de Jaume Cristau, enregistrades per l'Orquestra Filharmònica de Catalunya, amb la pianista Montserrat Casas i la soprano Montserrat Cristau. Francesc Cassú aporta a aquest nou CD la seva suite *Besalú* en tres temps, enregistrada per l'Orquestra de Cambra de l'Empordà. Això sense oblidar la inclusió d'una de les cançons més conegudes de Joan Manuel Serrat, versionada per l'Orquestra La Principal de la Bisbal amb la soprano Montserrat Martí. Aquesta producció sonora forma part d'un llibret amb comentaris i informacions en català sobre les obres enregistrades, els seus autors i intèrprets, amb traduccions al castellà, a l'anglès, al francès, a l'alemany i a l'italià.

CATALUNYA CRISTIANA

El cel, plenitud de comunió amb Déu

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 100,94€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐
Nom Cognoms
Adreça Població
D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 100,94€ per any
☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)
☐ Amb dos pagaments semestral de 50,47€
☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

VACANCES

Misses a llocs d'estiueig de la costa

✓ **ALDEA, L'**
Parròquia de Sant Ramon
V.: 20.00 h. D.: 11.30 h.
Parròquia de Sant Josep
D.: 10.30 h, 20.00 h.

✓ **ALELLA**
Parròquia de Sant Feliu
V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ **ALTAFULLA**
Parròquia de Sant Martí
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.
Barri Marítim
V.: 20.30 h. D.: 19.00 h, 20.00 h.

✓ **AMETLLA DE MAR, L'**
Parròquia de la Purificació de
Maria
V.: 19.00 h. D.: 10.30 h, 19.00 h.

✓ **AMPOLLA, L'**
Parròquia de Sant Joan Baptista
V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 8.30 h,
11.00 h, 20.00 h.

✓ **AMPOSTA**
Parròquia de l'Assumpció
V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h,
19.30 h.
Parròquia del Sagrat Cor.
V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 19.30 h.
Parròquia de Sant Josep
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h.

✓ **ARENYS DE MAR**
Parròquia de Santa Maria
Assumpta
V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h,
12.00 h, 20.00 h.
Convent dels Caputxins
V.: 19.30 h.
D.: 11.00 h, 19.30 h.

✓ **BEGUR**
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h,
20.00 h.

✓ **BENICARLÓ**
Parròquia de St. Bertomeu:
V.: 20.30 h. D.: 8.00 h, 10.00 h,
11.00 h, 13.00 h, 20.30 h.
Parròquia de St. Pere, Apòstol.
V.: 19.30 h. D.: 8.30 h, 10.03 h,
12.00 h, 19.30 h.
Parròquia de Sta. Maria del Mar
V.: 20.00 h. D.: 10.30 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ **BLANES**
Parròquia de Sta. Maria
V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h,
19.30 h.
Parròquia de la Sgda. Família
(Els Pins)
V.: 19.00 h. 20.00 h. D.: 10.00 h,
11.30 h, 20.00 h.
Parròquia de Santa Teresa
D.: 9.30 h, 11.30 h.
Capella de Santa Anna
V.: 19.00 h.

✓ **CABRERA DE MAR**
Parròquia de Sant Feliu
V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 12.00 h.
Santa Helena d'Agell
D.: 11.00 h.
Joan XXIII, n. 1, V.: 18.30

✓ **CABRILS**
Parròquia de Santa Creu
V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00
h, 19.30 h.

✓ **CADAQUÉS**
Parròquia de Santa
Maria
V.: 20.00 h. D.: 9.45 h, 11.00 h,
20.00 h.

✓ **CALAFELL**
Parròquia de la Santa Creu
V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.00 h.
Parròquia de Sant Pere (platja)
V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 10.00 h,
19.00 h, 20.00 h, 21.00 h.

✓ **CALDES D'ESTRAC**
Santuari del Carme
V.: 18.45 h. 20.00 h. D.: 9.00 h.
11.00 h, 19.00 h, 20.00 h.

✓ **CALELLA DE LA COSTA**
Parròquia de Santa Maria i
Sant Nicolau
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h,
12.00 h, 19.00 h.
Agustins
V.: 20.00 h. D.: 10.30 h, 12.30 h,
17.30 h.

✓ **CALELLA DE
PALA FRUGELL**
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h, D.: 11.00 h, 20.00 h,

✓ **CALONGE**
Parròquia de Sant Martí
V.: 20.30 h. D.: 11.00 h, 20.00 h.
Capella de Sant Jordi
V.: 18.30 h. D.: 12.00 h.
Torre Valentina
D.: 11.00 h.

✓ **CAMBRILS**
Parròquia de Santa Maria.
V.: 20.30 h. D.: 9.00 h.
Parròquia de Sant Pere
V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 8.30h,
12.00 h, 19.00 h.
Santuari de la Mare de Déu del
Camí
D.: 11.30 h, 19.00 h.

✓ **CANET DE MAR**
Parròquia de Sant Pere i Sant Pau
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 10.30 h,
12.00 h, 20.00 h.
Santuari de la Misericòrdia
D.: 12.00 h, 19.00 h.

✓ **CASTELL D'ARO**
Parròquia de la Nativitat
V.: 21.00 h. D.: 10.00 h, 21.00 h.
Ermita del Remei D.: 18.00 h.
Capella del Pla de Sant Pol
V.: 20.00 h. D.: 20.00 h.

✓ **CASTELLDEFELS**
Parròquia de Santa
Maria
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h,
13.00 h, 20.00 h.

Capella Bella Mar
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h,
19.00 h.
Vista Alegre
V.: 19.00 h. D.: 10.00 h.
Temple del Carme (Can Bou)
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h.

✓ **CASTELLÓ D'EMPÚRIES**
Parròquia de Santa Maria
V.: 18.30h, 20.00 h. D.: 9.30 h,
11.00 h, 20.00 h.
Empuriabrava: Centre Cívic
V.: 19.00 h.

✓ **COMA-RUGA**
Parròquia de Sant Ramon
V.: 19.00 h, 20.00 h.
D.: 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h.
Temple de Sant Salvador de Mar
V.: 20.00 h, 21.00 h. D.: 10.30 h,
20.00 h, 21.00 h.

✓ **CREIXELL**
Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 13.00 h,
20.00 h.

✓ **CUBELLES**
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h,
20.00 h.

✓ **CUNIT**
Parròquia de Sant Cristòfol
V.: 20.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h,
19.00 h, 20.00 h.

✓ **DELTEBRE**
Parròquia de l'Assumpció de
Maria (Jesús i Maria)
V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h.
Parròquia de Sant Miquel
Arcàngel (La Cava)
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.00 h,
20.00 h.

✓ **EMPÚRIES**
Parròquia de Sant Martí
D.: 12.00 h.

✓ **ESCALA, L'**
Parròquia de Sant Pere
V.: 19.00 h, 20.30 h. D.: 12.00 h,
20.30 h.

✓ **ESTARTIT, L'**
Parròquia de Santa Anna
V.: 18.00 h, 20.00 h. D.: 9.00 h,
11.00 h, 20.00 h.

✓ **HOSPITALET DE
L'INFANT, L'**
Parròquia de Sant Pere, Apòstol
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.

✓ **LLANÇÀ**
Parròquia de Sant Vicenç
V.: 19.00 h. (Grifeu), 19.30 h.
(Port) D.: 8.30 h. (Port), 11.00 h.
(Vila), 19.00 h. (Vila), 20.30 h.
(Port)

✓ **LLAFRANC**
Parròquia de Santa Rosa
V.: 19.00 h. D.: 10.00 h

✓ **LLORET DE MAR**
Parròquia de Sant Romà
V.: 18.00 h, 20.00 h. D.: 10.30 h,
12.00 h, 18.00 h, 20.00 h.
Sant Quirze
V.: 21.15 h.

✓ **MALGRAT DE MAR**
Parròquia de Sant Nicolau
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h,
Internacional, 11.30 h, 20.00 h.
Residència Natzarret
V.: 19.30 h. D.: 11.00 h.

✓ **MASNOU, EL**
Parròquia de Sant Pere
V.: 19.30 h. D.: 9.30 h, 11.30 h,
19.30 h.

Casa Benèfica
D.: 10.30

El Pilar
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 19.00 h.

Maricel
V.: 21.30 h. D.: 9.00 h, 12.30 h.

✓ **PALAFRUGELL**
Parròquia de Sant Martí
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ **PALAFOLLS**
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h.

Sant Lluís
D.: 11.00 h.

✓ **PALAMÓS**
Parròquia de Santa Maria del Mar
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h,

20.00 h.
Parròquia de Santa Eugènia
V.: 19.30 h. D.: 10.30 h.
Capella de La Fosca
V.: 19.30 h. D.: 20.30 h.

✓ **PENÍSCOLA**
Parròquia de la Mare de Déu del
Socors
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.00 h,
(19.30 h, Patí Escolés) 20.30 h.

✓ **PINEDA DE MAR**
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h,
20.00 h.
Parròquia Sant Joan Baptista
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h,
20.00 h.
Capella barri Les Creus
D.: 10.00 h.

✓ **PLATJA D'ARO**
Parròquia de Santa Maria
V.: 18.30 h, 20.00 h. D.: 18.30 h,
20.00 h.
Centre Ecumènic
V.: 20.00 h. D.: 20.00 h.

✓ **PORT DE LA SELVA, EL**
Parròquia de la Mare de Déu de
les Neus
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 11.00 h,
19.00 h.

✓ **PREMIÀ DE MAR**
Parròquia de Sant Cristòfol
V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 12.00 h,
20.00 h.
Parròquia de Santa Maria
V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h,
13.00 h, 19.00 h.

✓ **ROSES**
Parròquia de Santa Maria
Assumpta
V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 9.00 h,
10.00 h, 11.00 h, 18.00 h, 20.00 h.

✓ **SALOU**
Parròquia de Santa Maria del
Mar
V.: 19.00 h, 20.00h, 21.00 h. D.:
9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h,
20.00 h, 21.00 h.
Parròquia de Sant Ramon
V.: 18.30 h, 19.30 h, 20.30 h. D.:
8.30 h, 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h,
18.30 h, 19.30 h, 20.30 h.
El Pessebre
V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 10.00 h,
19.00 h, 20.00 h.
Sant Jordi, V.: 19.00 h.

✓ **SANT ANDREU DE
LLAVANERES**
Parròquia de Sant Andreu
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h,
13.00 h (cementiri), 20.00 h.
Parròquia de Sant Pere
D.: 10.00 h.

✓ **SANT FELIU DE GUÍXOLS**
Parròquia de la Mare de Déu
dels Àngels
V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 8.30 h,
10.30 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h.
Parròquia de Sta. Maria
Assumpta
V.: 20.30 h. D.: 11.30 h, 18.30 h.
Parròquia de Sant Joan Baptista
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.

✓ **SANT GENÍS DE
PALAFOLLS**
Parròquia de Sant Genís
D.: 12.30 h.

✓ **SANT POL DE MAR**
Parròquia de Sant Jaume

V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 10.30 h,
12.00 h, 20.00 h.
Temple de Sant Pau V.: 18.30 h.

✓ **SANTA CRISTINA D'ARO**
Parròquia de Santa Cristina
V.: 19.30 h. D.: 11.00
Monestir de Solius
V.: 18.00 h. D.: 10.00 h.

✓ **SANTA SUSANNA**
Parròquia de Santa Susanna
V.: 20.30 h. D.: 12.00 h, 19.00 h.

✓ **SEGUR DE CALAFELL**
Parròquia de l'Assumpció
V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.30 h,
19.00 h, 20.00 h.

✓ **SELVA DE MAR, LA**
Parròquia de Sant Esteve
D.: 20.30

✓ **SITGES**
Parròquia de Sant Bartomeu i
Santa Tecla
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h,
19.00 h, 20.00 h.
Temple de Sant Joan Baptista
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.
El Vinyet
V.: 20.15 h. D.: 9.00 h.

✓ **TORREDEMBARRA**
Església Arxiprestal
V.: 19.30 h, 20.30 h. D.: 9.00 h,
11.00 h, 19.00 h, 20.00 h.
Barri Marítim
V.: 20.00 h, 21.00 h. D.: 11.00 h,
20.00 h, 21.00 h.
Capella Clarà D.: 9.30

✓ **TORROELLA DE MONTGRÍ**
Parròquia de Sant Genís
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h,
20.00 h.s
Capella de l'Hospital D.: 12.00 h.
Càmping Delfin Verde
D.: 10.00 h.

✓ **TOSSA DE MAR**
Parròquia de Sant Vicenç
V.: 20.00 h. D.: 7.30 h, 10.00 h,
12.00 h, 19.00 h.

✓ **VENDRELL, EL**
Parròquia de Sant Salvador
V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 9.00 h,
10.30 h, 12.00 h, 20.00 h.

✓ **VILANOVA I LA GELTRÚ**
Parròquia de Santa Maria de la
Geltrú
V.: 19.30 h. D.: 8.30 h, 11.30 h,
19.30 h.

Parròquia de Sant Antoni Abat.
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h,
12.30 h, 20.00 h.
Parròquia de la Immaculada
V.: 19.30 h. D.: 10.30 h, 11.30 h,
12.30 h, 19.30 h.
Parròquia de Sant Joan Baptista
V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h.

✓ **VILASSAR DE MAR**
Parròquia de Sant Joan
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h,
12.30 h, 20.00 h.

✓ **VINARÓS**
Parròquia de l'Assumpció de
Maria
V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 10.00 h,
12.00 h, 20.00 h.

Parròquia de Santa Magdalena
V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.30 h,
19.00 h.

St. Agustí, convent
V.: 19.00 h. D.: 9.30 h, 11.30 h,
19.00 h.

NOTES

V.: Vigílies. D.: Diumenges i dies festius.

Des del carrer

Mn. Jordi Mas Castells, missioner «Fidei donum» al Camerun

Fa 46 anys Mn. Jordi Mas va sentir la crida de la missió, mogut per l'encíclica de Pius XII «Fidei donum». El Camerun va ser la seva destinació, i d'aleshores ençà treballa en aquest país africà, compartint-hi la realitat diària de la població i intentant pal·liar-ne les necessitats. Mn. Jordi Mas és el fundador de l'ONG Makary Blangoua i ha rebut diversos guardons en reconeixement de la seva tasca humanitària com la Creu de l'Orde d'Isabel la Catòlica, concedida pel govern espanyol, o el premi de Cooperació Internacional per al Desenvolupament Humà, atorgat pel Consell Comarcal del Vallès Oriental.

«La meva feina ha consistit més a semblar que a recollir»

—Tant va influir en vostè la *Fidei donum*?

—Quan jo era al Seminari es va publicar aquesta encíclica. Aleshores es vivia un esperit missioner molt llançat, molt engrescador. A la diòcesi hi havia un entusiasme molt gran per les missions. L'encíclica va ser un impacte perquè l'esperit missioner s'enfocava molt sobre Amèrica i la *Fidei donum* va obrir una porta a l'Àfrica. Jo ja feia temps que tenia aquest desig d'anar a les missions.

—Perviu aquest esperit missioner?

—La veritat és que l'esperit missioner ha minvat molt, entre altres coses per la crisi de vocacions. Però la feina i la presència a l'Àfrica continuen sent necessàries. L'esperit *Fidei donum* continua plenament vigent. Tots tenim una gran responsabilitat amb l'Àfrica. És el gran continent oblidat, i això que el tenim a un pas... Però no el veiem, malgrat que tenim una gran presència de l'Àfrica al nostre país, amb la immigració. Crec que l'Àfrica continua sent la gran oblidada, tot i que és l'esperança de futur.

—Com recuperar la tensió missionera?

—Aquí, a les diòcesis catalanes, hi manquen grups de gent que impulsin i facin viure aquest esperit missioner. Potser hi ha hagut altres problemes i necessitats que han reclamat l'atenció de la gent; potser també han mancat líders que animin aquest esperit. S'ha dedicat molt l'esperit missioner a l'interior, és a dir, que el fet que tinguem barris, parròquies i pobles descristianitzats ha fet que l'esperit missioner es visqués més aquí que de portes enfora. Aquest esperit ha de sorgir de la base, de les comunitats cristianes. Si ara féssim una crida missionera com la de fa cinquanta anys, crec que faltaria sensibilitat per escoltar-la. Si no hi ha un treball de grups de base, d'adults cristians en la fe, que realment s'hi comprometin, és molt difícil reviuire aquest esperit.

—Vostè ha dedicat tota una vida a l'Àfrica...

—Vam marxar de Catalunya amb l'esperit d'evangelitzar, de fer cristians, de celebrar sagraments... Però quan arribes i veus la diferència cultu-

ral t'adones que l'evangelització s'ha de fer a través d'una inculturació, d'una encarnació. El missioner no ha d'imposar, sinó presentar l'Evangeli. Allò bàsic és adaptar l'Evangeli a la realitat d'allí. A l'Àfrica hi he intentat treballar amb la comunitat cristiana, compartint-ne la vida, ajudant-la amb la promoció i la cultura, desvetllant inquietuds en les persones... La meva feina ha consistit més a semblar que a recollir. Altres colliran... He mirat de fer petites coses cada dia, compartint les il·lusions, els problemes, convivint amb aquestes persones dia a dia... Ha estat un camí llarg.

—Com ha de ser el missioner del segle XXI?

—Ha de ser pacient i humil per acceptar la realitat, i ha de saber treballar gratuïtament, sense esperar la recompensa. També ha de saber acceptar la realitat que es troba en tornar al seu país. Aquí ho tenim tot. Vivim en una societat de l'abundància i allí hi ha una gran mancança. Cal ser autènticament solidaris.

Rosa María Jané Chueca

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

«Cristina, petita Crist» (7)

Les formes no tenen res d'absolutes

És segur que aquestes experiències decebedores, després de l'engrescament post-conciliar, van ferir profundament la sensibilitat de Cristina. Tota veritable reforma és actualització de la salvació de Jesús i aquesta va unida sempre a la creu. Cristina hi al·ludeix en diferents passatges dels seus escrits...

Però també és segur que va saber fruir, en l'adversitat, de la teràpia de la fe i de la pregària, en la qual ella tant va aprofundir. «Si l'anunci evangèlic és la teràpia divina de la salvació —va deixar escrit—, la pregària, com a resposta personal nostra, també ha de ser guaridora.» I cita repetidament el teòleg E. Biser: «El qui gràcies a la teologia terapèutica aprèn a pregar de manera que entra en contacte amb la realitat de Déu i l'experimenta com a resposta a la seva recerca de sentit, ha canviat el seu sofriment de contingència per la felicitat de sentir-se definitivament acollit, segur, estable.»

La presència de Cristina en el seu orde i en tota la vida religiosa es va anar fent més i més sovintejada, a Catalunya i més enllà: a Àvila (1974), a Barcelona (1977), a Manresa (1979), a Würzburg, d'Alemanya (1987), amb les presidentes d'Holanda i d'Alemanya (1991), a Girona, en l'Assemblea constitutiva de la Federació de Santa Maria de Montserrat, de monges carmelites descalces de Catalunya i les Illes (1991), en el Congrés català de Vida Religiosa (1993-1995)... És nomenada membre del Concili Provincial Tarraconense i participa activament en totes les seves sessions (1995).

Més excepcional encara havia estat, el 1984, l'entrevista que Mercedes Milà li va fer en un dels programes de més audiència de Televisión Española. Era recent el film Teresa de Jesús, en ocasió del quart centenari de la mort de la santa. La presència de Cristina a la petita pantalla va causar un impacte extraordinari. No només pel salt d'imatge que comportava: de la vella estampa de la reixa, a la transparència del plató... sihó, sobretot, pel testimoniatge càlid de fe i d'amor a Jesús que ella va saber transmetre. Fins i tot, en el curs de l'entrevista, va pregar... Havia estat, «simplement, un diàleg», deia després Cristina, «una conversa a cor obert, d'amiga a amiga». Però va ser quelcom més: va provocar una allau de cartes i de trucades telefòniques, senyal del seu efecte a l'interior d'un gran nombre de telespectadors.

De forma menys espectacular però amb la mateixa capacitat d'incidència espiritual, Cristina accedí amb una certa freqüència a donar conferències i recessos, a laics, a religiosos, a sacerdots... Guardo un record agraït del recés que ens va fer, a Tiana, als capellans del Maresme i del Barcelonès-Nord. De fet, molts dels escrits ara aplegats en els seus dos volums *La transparència de l'invisible* parteixen d'aquestes conferències.

Amb raó havia dit que «allò absolut queda fermament arrelat en la meua experiència de viure l'amor com a carmelita —cada cop més exigent o més intens— però que les formes de significar aquest amor absolut no tenen res d'absolutes, ni ho poden ser mai».

Ara mateix

«L'amic retrobat»

L'amic retrobat, de Fred Uhlman, és segurament un dels llibres que més bé descriu el sentiment de l'amistat. Aquesta breu novel·la en bona part autobiogràfica explica la història de dos amics adolescents durant l'Alemanya pre-hitleriana, la descoberta conjunta de la joventut, del món que els envolta i de la seva pròpia amistat. La irrupció dels nazis al poder, però, posarà fi d'una manera sobtada i dolorosa a aquesta relació, i un d'ells, jueu, es veurà obligat a abandonar el país.

L'autor narra amb pulcritud i defugint la sensibleria el desenvolupament d'aquesta coneixença mútua, senzilla i innocent com pertoca per l'edat dels protagonistes, però segurament per aquest mateix motiu fonamentada en la sinceritat i l'autenticitat. No hi ha lloc per a les aparences o la hipocresia, ni tampoc no hi tenen cabuda la frivolitat o les actituds banals. Tot allò de què parlen els dos amics és d'una profunditat d'esperit saníssima. *L'amic retrobat* és un llibre que llegit durant l'adolescència pot arribar a captivar moltíssim per la seva bellesa autèntica i senzilla. Els adults hi trobaran el retrat perfecte de l'amistat, un sentiment indispensable per a tot ésser humà.

Eduard Brufau

Rauxa